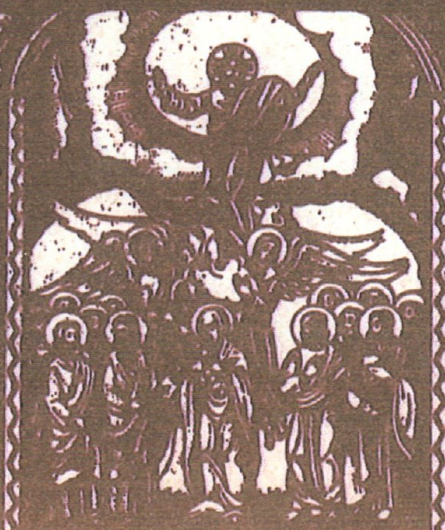
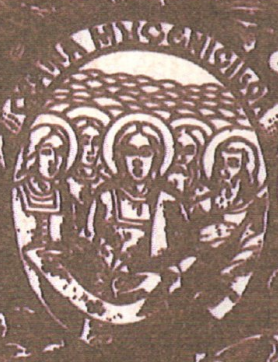

PROLOGELE

VIETILE SFINTILOR
SI CUVINTE DE ÎNVĂȚATURA
PE LUNA

FEBRUARIE

PROLOAGELE

VIETILE SFINȚILOR
ȘI CUVINTE DE ÎNVĂȚĂTURĂ
PE LUNA

FEBRUARIE

EDITURA
BISERICII ORTODOXE DIN MOLDOVA

SFÎNTA TREIME

L V N A L V I FEBRUARIE

Are 28 zile, iar, de este bisect, are 29 zile.
 Ziua are 11 ceasuri, iar noaptea, 13.

În ziua dintîi: înainte-prăznuirea Întîmpinării Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Întru această zi, învățatură la înainte-prăznuirea Întîmpinării Domnului nostru Iisus Hristos.

Să știți, iubiților, că în această zi este înainte-prăznuirea aducerii la templul din Ierusalim a Domnului nostru Iisus Hristos, la patruzeci de zile de la nașterea Sa. După legea lui Moise, ducerea aceasta la templu, la 40 de zile de la naștere, avea o îndoită însemnătate: mai întîi, mama copilului, la această dată, era datoră să aducă jefă, pentru curățirea ei, de toate sîngerările de la nașterea pruncului. Iar, în al doilea rînd, după aceeași lege, la 40 de zile de la naștere, mama unui copil de parte bărbătească, dacă copilul era întîiul ei născut, trebuia să-și aducă la templu copilul, ca să plătească un preț și să-și răscumpere copilul, pentru că orice copil întîi-născut de parte bărbătească, era socotit partea lui Dumnezeu, după Lege.

Deci, acestor rînduieli ale Legii vechi se supun și Maica Domnului și Dreptul Iosif, ducînd la templu pe Iisus, la 40 de zile de la nașterea Sa. Și împlinind Legea, supunîndu-Se adică Legii, în numele tuturor, Mîntuitorul Iisus Se face liber în fața Legii și Se pregătește, astfel, să lucreze ca Mîntuitor al lumii, din mijlocul poporului

care, luîndu-i, Sfîntul i-a dat celui necăjit, zicîndu-i: "Mergi, fiule, și dă-i pe aceștia celui ce ți-a dat ție împrumutul, iar un galben să-l ai la tine, pentru trebuințele casei tale".

Acestea toate știe a le face milostenia cea atotputernică și sărăcia pentru Hristos, a Căruia este slava în veci. Amin.

Luna februarie în 2 zile: Întîmpinarea Domnului nostru Iisus Hristos, cînd L-a primit pe El Dreptul Simeon în brațele sale.

Astăzi, la 40 de zile de la mîntuitoarea Întrupare, adică de la Nașterea Domnului Iisus Hristos din Fecioara Maria, cinstim ziua ducerii Pruncului dumnezeiesc la templu din Ierusalim, de către Preasfînta lui Maică și de către Dreptul Iosif, ascultînd de porunca Legii vechi și împlinind această poruncă.

Dar tot astăzi, cinstim și ziua cînd bătrînul Simeon, mișcat de Duhul Sfînt, a venit, și el, la templu, unde i s-a împlinit, înainte de moarte, așteptarea de a-L vedea cu ochii pe Mesia, precum i se făgăduise. Iar în pruncul cel adus la templu el a văzut, cu ochi proorocesc, noua putere de mîntuire, pe care Dumnezeu a dăruit-o lumii, puterea de mîntuire fără de margini a credinței în Hristos, putere mai tare decît toată puterea Legii vechi. Bucuros de aceasta descoperire, bătrînul Simeon a venit în întîmpinarea pruncului Iisus, L-a binecuvîntat și luîndu-L în brațe, plin de recunoștință, și-a cîntat minunata lui cîntare de preamărire, care ne arată ce a văzut el despre pruncul Iisus.

Pentru el, Hristos este puterea cea mare de mîntuire a lui Dumnezeu în lume, Hristos este lumina tuturor popoarelor, Hristos este slava lui Israel cel vechi și a lui Israel cel nou.

Asfel, astăzi, prin glasul bătrînului Simeon, se întîlnesc, în templu, Legea veche a slovei, cu Legea cea nouă a Duhului Sfînt. Și Mîntuitorul împlinește porunca Legii vechi, în numele nostru al tuturor, ca să ne facă pe toți liberi față de Legea veche, dar totodată ne cheamă și să primim Legea cea nouă, putere de mîntuire a credinței în El, mai tare decît Legea veche, puterea de mîntuire a tuturor popoarelor lumii. Această veste bună este darul cel mai de preț al întîmpinării Domnului de astăzi, de către Dreptul Simeon, la templu.

E cași cînd fiecare din noi ar lua pe pruncul Iisus și ar zice, cași Simeon: "Ochii mei Stăpîne, au văzut mîntuirea Ta, pe care ai gătit-o pentru toate neamurile". Iar rugăciunea lui Simeon: "Acum slobozește pe robul Tău, Stăpîne", nu vrea să spună numai că acela care a primit pe Iisus poate muri în pace, ci ea însemnează că și cel care a primit pe Iisus și puterea Lui de mîntuire, are cu sine puterea de a trăi și viața de aici, împăcat cu Dumnezeu, departe de robia păcatului și liber de tirania celui rău.

Bucuroși și îndatorați de această tainică veste bună, să rostim, deci și noi, cu bătrînul Simeon, cîntarea lui de recunoștință, astăzi: "Acum slobozește pe robul Tău, Stăpîne, după cuvîntul Tău, în pace, că văzură ochii mei mîntuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor; lumina spre descoperirea neamurilor și slava poporului Tău Israel" (Luca 2, 29-32). Amin.

Întru această zi, învățătură la Întîmpinarea Domnului.

Astăzi, cu adevărat fraților, Dătătorul Legii împlinește Legea și, ca un prunc, este adus la templul pămîntescului Ierusalim. Astăzi și dreptul Simeon, îndemnat de Duhul Sfînt, spre întîmpinarea Domnului se sîrguiește. Că îi era lui făgăduit, de la Duhul Sfînt, să nu vadă moartea, pînă ce, mai înainte nu va vedea pe Hristosul Domnului în trup. Astăzi, mîinile cele prea-bătrîne ale lui Simeon primesc pe Făcătorul și Dumnezeuul tuturor. Astăzi, umplîndu-se de bucurie, bătrînul cel drept își cere slobozenie cu milostivire, zicînd: "Acum slobozește pe robul Tău, Stăpîne, după cuvîntul Tău în pace, că văzură ochii mei mîntuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feții tuturor popoarelor". Tot acum, mai propovăduiește și despre pătîmirea ce avea să o aibă Maica lui Dumnezeu, la vremea răstignirii Domnului, zicînd: "Încă și prin sufletul tău va trece sabie", adică, cînd Îl va vedea pe El răstignit, sufletul său, cu durere cumplită și în mare întristare, ca și cu o sabie va fi străpuns. Astăzi, Ana proorocița mărturisește și mulțumește lui Dumnezeu și laudă Îi aduce Lui, văzîndu-L îmbrăcat în trup omnesc, spre mîntuirea a toată lumea, și zice: "Acesta plîngerea noastră o va prefăce în bucurie. Acesta va deschide iarăși, la toți credincioșii, ușile Raiului, cele de demult închise, prin neascultarea strămoșului Adam. Acesta va strica blestemul, pe care ni l-a dobîndit strămoșa noastră Eva". Drept aceea, nici nu se depărta ea de templu, slujind lui Dumnezeu ziua și noaptea, cu post și rugăciune.

Deci, și noi fraților, acestei văduve să-i urmăm, că Biserica este casa lui Dumnezeu. Biserica este scăparea creștinilor și locul de rugăciune, primită de Dumnezeu. Biserica este curățitoarea sufletului și a trupului, la Biserică, tot cel ce vine cu credință, se mîntuiește. Într-însa, se înalță cîntarea de rugăciune către Dumnezeu, pentru toată lumea. Într-însa, stă înainte Sfînta Masă a lui Dumnezeu, cu duhovniceasca și negrăita mîncare, adică Trupul și Sîngele Mielușelului lui Dumnezeu, Care S-a junghiat de bună voie pentru toată lumea și Și-a prefăcut trupul Său întru duhovnicească mîncare și a zis: "Cel ce mănîncă trupul Meu și bea sîngele Meu, cu credință, întru Mine petrece și Eu întru dînsul." Drept aceea, fraților, să cunoaștem de cine ne apropiem și ce primim. Că, după ce ne vom curăți de toată răutatea, să avem pace între noi și, apoi, așa, cu frică și cu cutremur, să ne apropiem de Sfîntul trup și sînge al Domnului. Iar, după aceea, curăți să petrecem, păstrînd sfîntenia aceea în trupurile noastre, iar nu să ne pornim la beție și la alte spurcăciuni, ci, ca niște robi al lui Hristos și părtași ai tainelor Lui, pace să avem între noi și dragoste nefățarnică.

Iubitori de săraci și primitori de străini să fim și păzitori ai Cuvîntului lui Dumnezeu, iar nu numai ascultători. Să ne silim a ne apropia de Dumnezeu prin viață curată, ca să-l auzim zicîndu-ne: "Veniți, binecuvîntații Părintelui Meu, de moșteniți Împărăția cea gătită vouă de la întemeierea lumii. Că pentru voi străin am fost și din cer pe pămînt m-am pogorît, ca pe voi cei înstrăinați de la Mine, iarăși să vă împac cu Părintele Meu și Dumnezeuul vostru. Că pentru voi, străin și însetat am fost, ca să dau desfătarea hranei Raiului, celor ce au dat milostenie. Și, pentru o stricăciună haină și îmbrăcăminte ca aceasta, întru cele nestricăcioase să vă îmbrac pe voi și cununa Împărăției să v-o dau". Drept aceea, fraților, cu tot sufletul și cu dreaptă credință să slăvim pe Preasfînta Treime, Care în trei ipostasuri strălucește cu nedespărțire, în Tatăl și în Fiul și în Sfîntul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Grigorie, papă al Romei, despre ieșirea din trup a sufletului.

Vreau să vă spun o mică povestire, pe care inimile voastre, cu frică, să o asculte. Părintele meu avea trei surori și, toate trei, curate au fost. Deci numele lor era: Tarsila, Emiliana și Gordiana. Și într-o zi, aprinzîndu-se cu un gînd spre Dumnezeu, toate s-au îmbrăcat în chipul monahicesc și într-o chilie de obște viețuiau, într-o mănăstire de călugărițe petreceau după buna orînduială. Însă, Tarsila și Emiliana, cu un gînd doreau viața veșnică, alegîndu-și adevărata viață călugărească cu post și rugăciune, iar Gordiana, cu încetul, a început a se depărta de viața monahicească și, cu iubire, a se lipi de lumea aceasta, petrecînd împreună cu fetele cele din lume și fața ei a început a se rumeni de mîncare și de băutură. Însă Tarsila și Emiliana, în fiecare zi, se îngrijeau să o întoarcă pe ea la Dumnezeu, dar n-au putut, încît, mai pe urmă, Gordiana s-a și măritat.

Iar într-o noapte Tarsila, matusa mea, rugîndu-se lui Dumnezeu cu dese rugăciuni și lacrimi, i s-a arătat ei unchiul meu Felix, episcopul Bisericii din Roma, zicîndu-i: "Vino, că într-acest locaș al luminii te voi primi pe tine!" Atunci, boala frigurilor a apucat-o pe ea și i se apropia moartea. Iar cînd surorile toate ședeau de față, împrejurul patului ei, fiind și maica mea acolo, Tarsila degrabă uitîndu-se în sus, a văzut pe Iisus, venind, și a început a striga la cele ce stăteau de față: "Iată, că Iisus vine." Pe care văzîndu-l, sfîntul ei suflet s-a despărțit de trup, și s-a umplut casa aceea de bună mireasmă. Iar cînd au spălat-o, au văzut că pe mîinile și pe genunchii ei, din pricina metaniilor, i se scorojișe carnea și era ca pielea de cămilă. Și s-a arătat după aceea, surorii sale Emiliana, zicîndu-i: "Vino, că fără de tine am prăznuit Nașterea Domnului, iar Sfînta dumnezeiasca Arătare (*Boboteaza*), iată, cu tine împreună o voi face." Deci, i-a zis Emiliana: "Dar cui voi lăsa pe sora noastră Gordiana?" Și i-a răspuns ei Tarsila: "Gordiana, iată, cu mirenii este numărată". Deci, mai înainte de ziua Botezului Domnului, s-a mutat și Emiliana la veșnica viață.

Iată, că ați auzit viața tuturor, cum toate trei surorile, mai înainte, cu fierbințeală inimii către Dumnezeu au viețuit, dar, apoi, nu au petrecut în aceeași nevointă. Și s-a împlinit cu dînsule cuvîntul Domnului: "Mulți sînt chemați, dar puțini aleși." Pentru că cele două au moștenit viața veșnică, iar cea de a treia, mai rău decît mirenii păcătoși, în muncă s-a sfîrșit. Și am grăit povestirea aceasta ca să ne înfricoșăm de legămînul făcut în fața lui Dumnezeu și de dragostea Lui să ne lipim cu toată inima, prin viața smerită, și ca niște fii ai lui Dumnezeu să fim, ca mila lui Dumnezeu peste noi să se odihnească; Căruia este slava în veci. Amin.

Luna februarie în 3 zile: pomenirea Sfîntului și dreptului Simeon, primitorul de Dumnezeu și a Anei Proorocița.

Dreptul Simeon era din Ierusalim, ca și Sfînta Ana Proorocița, și, împreună cu alții, așteptau venirea lui Mesia, trăind în jurul templului și sub îndrumarea Duhului Sfînt. Că, fiind drept și credincios, sufletul lui ajunsese sălaș al Duhului Sfînt. Izvor

de lumină pentru mintea lui, Duhul Sfânt era și un izvor de bune îndemnuri pentru faptele lui.

Deci, prin Duhul Sfânt i se descoperi că nu va vedea moartea, pînă ce nu va vedea, mai întîi, pe Mesia. Tot prin Duhul Sfânt a fost îndemnat să iasă în întîmpinare și să ia în brațe pe Domnul, atunci cînd pruncul Iisus a fost adus la templu. Prin Duhul Sfânt i s-a descoperit și toată vestea cea bună, pe care a rostit-o în cîntarea lui, la templu.

Cîntarea lui: "Acum slobozește pe robul Tău Stăpîne", arată că marea lui așteptare s-a împlinit și că poate muri în pace. La vederea Pruncului dumnezeiesc, pe Care L-a ținut în brațele sale, el nu s-a mai gîndit decît la acest Mîntuitor, pe Care acum îl vedea cu ochii. Și el îl vedea strălucind ca Marea Lumină, care va smulge popoarele lumii din bezna marelui întuneric. În lume, Iisus avea să nască împotriviri; pentru unii, El va fi pricină de cădere, pentru alții, pricină de ridicare și, prin El, se vor da pe față gîndurile ascunse ale multor inimi. În viața Lui, va fi însă și o împotrivire, care, pentru Maica Domnului, va fi o durere, ce-i va străpunge sufletul ca o sabie.

Asemenea, și Sfînta Ana proorocița, prin postul și rugăciunea ei de zi și de noapte, cu statornicia ei în viața curată, vreme de atîția ani, s-a învrednicit și ea, de la Duhul Sfînt, a vedea pe Mesia în pruncul Iisus și a proorocit și ea cu laude și mulțumiri pentru El, zicînd către cei ce erau atunci în templu: "Acest prunc este Domnul, Cel ce a întărit cerul și pămîntul. Acesta este Mesia Hristos, de Care au proorocit toți Proorocii."

Și așa, făcîndu-se astăzi pomenirea acestora, care au vorbit prin Duhul Sfînt, însemnăm și propovăduim înfricoșătoarea pogorîre și iubirea de oameni pe care a săvîrșit-o cu noi Dumnezeu.

Întru această zi, cuvînt despre voirea cea bună și cea rea.

Un frate a întrebât pe un stareț, zicînd: "Ce este, părinte, lucrul cel bun și ce este voirea cea rea?" Iar părintele acela i-a răspuns lui: "Frate, toată odihna trupească, urîciune este lui Dumnezeu. Că Însuși a zis: "Să avem și să alegem strîmta și anevoioasa cale, care să ne ducă pe noi la viața cea veșnică. Deci, oricine își alege această cale, acela are voirea cea bună. Și cel ce se înfrîncează pe sine, la tot lucrul, după puterea sa, strîmtorare își face lui. Că a zis Apostolul: Îmi chinuiesc trupul și-l robesc pe el, fapta cea bună făcînd-o. Vezi, cum și fără voia trupului său, acest dumnezeiesc bărbat, de bună voia sa, își robea trupul? Deci, cel ce are această bună voire a mîntuirii, acela în tot locul vieții sale amestecă puțin necaz. Deci, voind că să mă culc pe un așternut moale și făcut din fulgi, să mă întreb: "Oare, nu voi face vreun lucru plăcut trupului? Pentru care se cuvine să-l necăjesc puțin, adică, să mă culc pe o pătură, pentru neputința trupească, pentru că cela ce se rușinează a face așa, nu face bine, că, iată, unii numai pămîntul au spre odihnă, iar alții piatra, precum dumnezeiescul Arsenie, și mulți alții. Unii, încă, și spini își puneau în loc de căpățîi, alegîndu-și lor necazul acesta. Și iară, de aflu pe aproapele izvor de apă sau bucate, care dau odihnă, atunci, ca un iubitor de lucrare, sînt dator să-mi aleg cele mai depărtate, ca să-mi mișc trupul meu în puțin necaz. Încă se cade mie a avea pîinea cea mai proastă, ca să mă strîmtorez puțin, aducîndu-mi aminte de cei ce nicidecum nu mănîncă bucate, iar, mai ales, de Stăpînul nostru Hristos, Care nu a pregetat să guste fiere și oțet pentru

mine. Aceasta este voia cea după Dumnezeu. Iar voia cea după trup caută, dimpotrivă, toată odihna. Că zic unii: "Închide degrabă ușa, ca să nu mă bată vîntul, sau să nu mă supere praful. Sau, către ucenic: Vezi frate, ai afumat fiertura și nu pot să mănînc, și altele. Aceasta este voia cea rea, să o tai pe ea și te vei mîntui. Iar de te vezi vinovat la o faptă rea ca aceasta, apoi, singur să te îndepărtezi și să lepezi de la tine niște patimi ca acestea și vei scăpa de muncile cele veșnice și toate bunătățile vei dobîndi." Fie, deci, și spre mine, păcătosul, mila Domnului, de vreme ce multe rele și fără număr păcate am făcut.

Întru această zi, cuvînt despre un tâlhar, care a omorît un prunc și, care, făcîndu-se călugăr, s-a mîntuit.

A fost un tâlhar și, venind la ava Zosima, îl ruga pe bătrîn, zicînd: "Pentru Dumnezeu, fă milă cu mine, păcătosul, de vreme ce, multe rele și fără de număr păcate am făcut că doar m-oi curăți de răutățile mele". Iar starețul, învățîndu-l, îndată l-a făcut călugăr, dîndu-i lui și sfîntul chip. După aceasta, i-a zis lui starețul: "Să mă crezi pe mine, fiule, că aici nu vei putea să petreci, că, de va auzi dregătorul, îndată te va lua pe tine. Ci, ascultă-mă pe mine și te voi duce la o mănăstire mai departe de aici." Deci, l-a dus pe el la mănăstirea lui Dorotei, la marginea Gazei și, viețuind acolo nouă ani, a deprins *Psaltirea* și toată rînduiala călugărească. După aceasta, iarăși s-a întors la starețul Zosima și i-a zis lui: "Părinte, fă milă cu mine, dă-mi mie hainele cele mirenești, iar acestea călugărești, ia-le". Și, fiindu-i milă, starețul i-a zis: "Pentru ce, fiule, voiești să faci așa?" Răspuns-a lui fratele: "Iată că, după ce m-ai îmbrăcat în sfîntul acesta chip, părinte, și m-ai trimis la altă mănăstire, nouă ani am petrecut acolo și pe cît am putut am flămînzit și m-am înfrînat și, cu toată frica lui Dumnezeu, în tăcere m-am supus. Și știu că bunătatea lui Dumnezeu m-a iertat pe mine de relele mele cele multe. Dar, cînd merg în biserică, să mă împărtășesc la altar, îndată îmi stă un prunc și-mi zice mie: Pentru ce m-ai omorît pe mine? Și în nici o zi nu mă slăbește, muștrîndu-mă. Deci, pentru aceasta părinte, voiesc să mă duc, ca să mor pentru pruncul acela, pe care l-am omorît, fără de minte fiind eu".

După aceasta, luîndu-și hainele, s-a îmbrăcat într-însele și a ieșit din lavră. Iar după ce s-a dus în cetatea Diospolis, îndată, a doua zi, l-au prins pe el și l-au omorît. Și așa s-a dus la Domnul, curățindu-se de toate păcatele sale și cu Sfînții numărîndu-se.

Întru această zi, cuvînt din Pandoc, că nu se cade a căuta la fața omului.

Fățarnicia și plăcerea omenească le aflăm pe amîndouă, prihănite și lepădate de Sfintele Scripturi, de vreme ce cuvintele celor fățarnici sînt viclene și laudele lor mincinoase, aducînd materie lesne stricăcioasă în firea omului, ca lemnele și finul care ațîță focul. Despre ei, a zis Proorocul: "Cei ce vă fericesc, vă înșeală pe voi și, în loc de folos, vă fac pe voi a păcătui. Că bogatul adună prieteni mulți, iar săracul,

și de cel ce-i este prieten adevărat, se desparte; și moartea săracului nebagată în seamă va fi". Iar nouă nu se cuvine a face așa, ci datori sîntem a ne sfii unul de altul, și nu trupește să căutăm pe aproapele. Și să ne ferim ca între noi să nu fie nimic din cele ale prietenilor celor fățarnici; ci, adică, în Hristos, să scoatem pe sărac din mîinile păcătoșilor și să-l izbăvim pe el. Pentru că zice Psalmistul: "Dumnezeu a risipit oasele celor ce plac oamenilor; rușinatu-s-au că Dumnezeu i-a urgisit pe ei" (Ps. 52, 7). Că nu este bine a fi rușinat la judecată. Că, zice Scriptura: "Să nu primești sprijin omenesc pentru sufletul tău, nici să te învoiești cu vreun dregător la judecată". Căci a zis dreptul Iov: "Căutînd la fața voastră nu voi minți". Iar Iacob zice: "Fraților mei, nu căutînd la fața omului să aveți credință în Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul slavei. Căci, dacă va intra în adunarea voastră un om cu inele de aur în degete, în haină strălucită, și va intra și un sărac, în haină murdară, iar voi puneți ochii pe cel care poartă haina strălucitoare și-i ziceți: Tu șezi bine aici, pe cînd săracului îi ziceți: Tu stai acolo, în picioare, sau: Șezi jos, la picioarele mele, n-ai făcut voi, oare, în gîndul vostru, deosebire între unul și altul și nu v-ați făcut judecatori cu socoteli viclene?" (Iacob, 2, 1-3). Că nu știți ce fel de suflet este în acel sărac, nici în cel cu haina luminoasă și n-ați luat seama că este și un judecător al gîndurilor celor rele. Și iarăși, mai zice: "Dacă pliniți Legea lui Hristos, adică să iubești pe semenul tău ca pe tine însuți, bine faceți. Iar de vă uitați la față, păcat faceți, și veți fi muștrați, de Lege, ca niște neascultători." Asemenea, și la *Pilde*, zice: "Nu este bine a se sfii de fața celui necurat și nu se cuvine a se abate de la dreptate, la judecată. Că cel ce zice celui necurat, că este drept, blestemat este de noroadă și urît între neamuri. Iar cel ce muștră pe cel necurat, îi face lui bine, ca să vie către dînsul binecuvîntarea". Și Pavel zice: "Nu este fățarnicie la Dumnezeu, cei ce se socotesc, aici, a fi mari, acolo, nimic nu vor fi. Că Dumnezeu nu se uita la față. Că i-a zis Dumnezeu lui Samuil, pentru fiii lui Israel: Să nu te uiti la față și la mărimea lor, că omul la față caută, iar Dumnezeu la inimă privește". Încă și Domnul, auzind de la unii: "Iată mama Ta și frații Tăi stau afară, vrînd să Te vadă, araspuns și a zis, întinzîndu-și mîna Sa spre ucenicii Săi: Iată mama Mea și frații Mei. Că, oricine va face voia Tatălui Meu, acela îmi este Mie frate, soră și mamă". A Căruia este slava în veci. Amin.

Luna februarie în 4 zile: pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Isidor Pelusiotul (†449).

Acest Sfînt a fost egiptean de neam și era rudenie cu Teofil și Chiril, arhiepiscopii Alexandriei, viețuind pe vremea împăratului Teodosie cel Mic (408-450). Dumnezeiescul acesta Isidor învățase multă carte și era socotit de istoricii din vremea lui drept un filosof și un desăvîrșit îndrumător în înțelepciunea vieții și a Sfintelor Scripturi și-și luase drept chip și pildă de viață și de lucrare pe Sfîntul Ioan Gură de Aur.

Și, încă tînar fiind, a lăsat slava lumii, bogăția și strălucirea numelui și, toate socotindu-le gunoaie, s-a dus într-o mănăstire din părțile Pelusiei și s-a făcut monah. Și, cu multe sudori și osteneli înfrîmîndu-și trupul, iar sufletul înfierbîntîndu-și-l cu tainice și înalte descoperi, s-a făcut ca un stilp viu și însuflețit al vieții monahicești.

Și, fiind el sfințit preot și egumen, se vedea de toți că petrecea o viață cu adevărat, după Sfânta Evanghelie. Și povățuia nu numai pe cei din mănăstirea lui, că au rămas de la el peste două mii de scrisori, prin care lumina pe scurt și în minunate cuvinte, pline de folos, pe toți iubitorii de învățătură din toată lumea, întorcînd pe păcătoși, întărind pe cei porniți spre fapte bune, iar pe cei neascultători, cu certarea dumnezeieștilor dojeniri îndreptîndu-i, încă și pe împărați îi sfătuia și, în scurt, filcuia și lămurea, cu mare înțelepciune, tuturor celor ce întrebau, cuvintele și mărturiile dumnezeieștilor Scripturi, îndreptînd obiceiurile oamenilor.

Și așa, bine viețuind și dumnezeiește purtîndu-se, la adînci bătrîneți și-a să vîrșit viața, mutîndu-se la Domnul.

Întru această zi, învățătură din viața Sfîntului Isidor.

Ca un mare rîvnitor pentru dreapta credință și puternic luptător împotriva ereticilor, ce era, fiind gata a pătîmiși a muri pentru credința cea dreaptă, Sfîntul Isidor scria, către hulitorul Tărasie: "Te întreb pe tine, cela ce ne ocărăști pe noi și te arăți aspru judecător: De te-ar pune împăratul asupra cetății ca să o aperi, iar tu ai vedea zidul săpîndu-se și sfărîmîndu-se de vrăjmaș, ca să se facă mai lesnicioasă intrarea în cetate, au n-ai sta împotriva cu toate uneltele și armele, oprind spargerea zidului și nelăsînd intrarea vrăjmașilor? Acestea ai face; ca și cetatea, și pe tine să te poți apăra de vrăjmași, și să arăți a ta credință și supunere către împărat. Dar nouă, pe care Dumnezeu ne-a pus dascăli Sfintei sale Biserici, nu ni se cade să stăm cu tărie împotriva unuia ca Arie, care, nu numai că a ridicat război asupra dreptcredincioasei turme a lui Hristos, ci și pe mulți i-a pierdut? Eu pentru această pricină nu țin seama de nici o primejdie, ci, mai bine, doresc ca toate prijejdiile să le pătînesc pentru credință".

Dar, și celelalte fapte bune ale lui se cunosc din scrisorile sale. Fecioria, al cărei păzitor era, cu deadinsul, o lăuda, mai mult decît pe alte fapte bune, numînd-o împărăteasă. Însă el nu defăima nici însoțirea cea legitimă legiuită, că zice, în epistola sa către Antonie Scolasticul: "Se cuvine să asemănăm, cu soarele, pe cei ce păzesc fecioria, iar, cu luna, pe cei ce viețuiesc în văduvia cea neprihănită, și, cu stelele, pe cei ce locuiesc în însoțire cinstită, urmînd în aceasta Sfîntului Pavel, care zice: Alta este slava soarelui, alta slava lunii și alta este slava stelelor".

Încă mai sfătuiește Cuviosul și pe iubitorii de înțelepciune, ca mai mult să se deprindă la viața cea îmbunătățită, decît la frumoasa grăire. Că zice, într-o scrisoare, către Patrim monahul: "Cu bună minte și cu darul firii ești împodobit, încît cu sîrguință te nevoiești ca să grăiești frumos. Însă, calea vieții duhovnicești, prin faptele cele bune, să o urmezi, mai mult decît frumoasa grăire. Drept aceea, dacă dorești să cîștigi răsplătirile cele fără de moarte, de frumoasa grăire îngrijește-te puțin, iar a face fapte bune, silește-te, cu mai multă rîvnă, că, prin viața ta și prin bunele obiceiuri, să luminezi pe cei ce sînt întru întuneric".

Tot Sfîntul Isidor mai învață că omul cel îmbunătățit se cade să nu se mîndrească pentru lucrurile cele bune, ci gînd smerit să aibă despre sine: "Cela ce lucrează fapte bune are cununa luminată. Iar cela ce să vîrșește multe fapte bune, însă i se pare că puțin bine a făcut, acela, prin aceasta smerită părere despre sine, mai

luminoasă cunună va avea. Dar, este mai drept să zic: De este în cineva gând smerit, faptele aceluia se fac mai luminoase. Iar de nu este în el gând smerit, apoi și faptele bune cele luminoase se întunecă și cele mari se micșorează. Drept aceea, de voiește cineva ca să-și arate faptele sale cele bune, să nu le socotească că sînt mari, că atunci mari se vor afla. Gîndul smerit, însoțit de fapta bună, sînt ca o pereche de boi care trag jugul cel bun a lui Hristos".

Întreaga înțelepciune a Sfîntului Isidor este arătată, însă, în *Epistola* lui către *Paladie*, episcopul Elinopolei, prin care îl învătă, cu tot dinadinsul să se ferească de vorba cu partea femeiască, căci, deși Scriptura zice: "Vorbele cele rele strică obiceiurile cele bune", apoi, vorba cu femeile, chiar și bună de ar fi, este însă în stare a strica pe omul cel dinlăuntru, în taină, prin gînduri necurate; că, deși fiind curat cu trupul, însă pe suflet îl face necurat. Deci, Cuviosul Isidor pe episcopul acela, care adeseori vorbea cele de folos cu partea femeiască și care se lăuda că nu simte patima, sfătuindu-l, îi zicea: "De vorbele cu partea femeiască, pe cît poți, să fugi, bunule bărbat, că cei ce au treapta preoției, mai sfinți și mai curați se cade să fie, decît aceia care s-au dus în munți și în pustie; pentru că aceștia au grija de sine și de popor, iar aceia, care s-au dus în pustie, au grijă numai de ei înșiși. Acestora, care sînt puși la înălțimea aceasta a vredniciei preoției, toți le cercetează și le privesc viața, iar cei ce stau prin peșteri, aceia rănile lor le tămăduiesc, adică singuri își pregătesc cununii. Deci, de vei avea de făcut vreo slujbă la o parte femeiască, apoi să-ți stăpînești ochii și, pe cele la care ai mers, să le înveți să privească cu curăție deplină. Și, după ce vei grăi cuvintele care pot să le întărească și să le lumineze sufletele, îndată să fugi, ca nu cumva vorba cea lungă să înmoaie a ta putere și să o slăbească. Iar, de vei voi să fii cinstit de femei - și, aceasta, mai ales, duhovnicescului bărbat, se cade apoi, să nu ai cu dînsule prietășug nicidecum și atunci de dînsule cinstit vei fi.

Căci, dacă doar vorbești cu dînsule, zic unii, nu primești nici o vătămare. Eu, însă zic ție, pentru ca toți să se încredințeze de aceasta, că și pietrele se sparg de picăturile de ploaie, care cad totdeauna pe ele. Ia aminte la ceea ce grăiesc; că, ce este mai tare decît piatra și ce este mai moale decît apa și mai ales, decît picăturile de apă? Însă, desimea picăturilor ce stăruie biruiește totdeauna și firea. Deci, dacă firea cea nemișcată se schimbă, apoi, cum nu va fi biruită și răsturnată voia omenească, cea aînt de schimbătoare?" Astfel, sfătuind Cuviosul Isidor pe episcopul Paladie, ne povățuiește și pe noi toți la viața cea cu întreagă înțelepciune, ca nu numai să ne păzim de căderea trupească, dar și sufletul să-l ferim întreg de gîndurile ce-l strică. Și multe fapte bune, de tot felul, învață Cuviosul pe toți, prin scris și prin viu grai și, ajungînd la adînci bătrîneți și plăcînd lui Dumnezeu, s-a sfîrșit în pace.

Întru această zi, cuvînt din *P a t e r i c*, despre citirea cărților.

Un frate dintr-o mănăstire cu viață de obște se lenevea spre învățătură și a întrebat pe părintele său, zicînd: "Ce înseamnă aceasta, părinte, că, iată, mă ostenesc la Scripturi și nimic nu înțeleg". Și starețul i-a răspuns lui, zicînd: "Fiule, oile, cînd află pășune, cu multă dulceață mănîncă și adesea înghit hrana nerumegată, sîrguindu-se fiecare să apuce cît mai mult și să pună întru sine hrană, iar după aceea stînd, își rumegă hrana. Așa și tu, fiule, cîta vreme ai ajutor și bună vreme, învață-te pe tine cît

poti, fără lenevire, din dumnezeieștile Scripturi și te va lumina Dumnezeu; ori, din vorbele bătrânilor auzind, te vei deprinde sau deprinzându-te singur, vei întreba sau de la cei ce învață binele, vei deprinde ceva sau Însuși Domnul, în liniște, îți va grăi în inima ta numai să nu pierzi întru lene, vremea și puterea cea dată ție de la Dumnezeu".

. Întru această zi, cuvînt despre tăcere.

Un sihastru stătea în munte și sporise în frica lui Dumnezeu, la locul acela, în părțile marelui Antonie. Și mulți, din cuvintele lui și din fapte, se foloseau. Deci, așa aflîndu-se el, l-a pizmuțit vrăjmașul împotriva tuturor faptelor lui cele bune și i-a strecurat în minte una ca aceasta: luînd tu frica lui Dumnezeu, nu ți se cade ție, ca să-ți slujească alții, nefiind tu vrednic ca să slujești altora, ci te scoală de-ți slujește măcar ție însuși. Drept aceea, dar, să mergi și să-ți vinzi coșnițele tale în cetate și să-ți cumperi cele trebuincioase ție, apoi să te întorci la liniște și să nu pui această greutate asupra nici unuia. Însă, aceasta îl sfătuiă pe dînsul înșelătorul, pizmuindu-i liniștea lui, îndeletnicirea cea bună spre Dumnezeu și spre folosul multora, pentru că, de pretutindeni, vrăjmașul se sîrguiește a ne vîna.

Deci, el care fusese cîndva minunat, vestitul și laudatul pustnic, ca la un gînd bun, supunîndu-se, a ieșit din chilia sa. Dar, nu era iscusit întru cele multe meșteșuguri ale diavolului; că mult vorbind cu o femeie, și aflîndu-se într-un loc pustiu și urmărit de diavolul, din neluare aminte, a căzut cu dînsa în păcat. Apoi, îndată, aducîndu-și aminte că s-a bucurat vrăjmașul de căderea lui, a căzut întru deznădejde, de vreme ce întristase pe Duhul Sfînt, pe îngeri și pe Sfinții Părinți, dintre care mulți prin cetăți au biruit pe vrăjmașul. Și se întrista de acestea foarte, neaducîndu-și aminte că Domnul gata este să dea putere celor ce nădăjduiesc spre Dînsul și, uitînd de tămăduirea greșelii, voia să se arunce pe sine spre moarte, în repejunea rîului, spre desăvîrșita bucurie a diavolului. Dintr-o mare durere sufletească ca aceasta, i-a slăbit și trupul. Și, de nu i-ar fi ajutat lui Milostivul Dumnezeu, ar fi murit fără de pocăință, spre bucuria dracilor. Însă, mai pe urmă, venindu-și întru sine, gîndea cum ar putea să arate mai multă osteneală în pocăință și în grea pătîmire, ca să milostivească pe Dumnezeu, prin lacrimi și prin tînguire. Deci, s-a dus iarăși la chilia sa și zăvorîndu-și ușile, a început a plînge, așa cum ar plînge deasupra unui mort și a se ruga lui Dumnezeu, postind și priveghind cu sîrguință, pînă și-a topit trupul său de tot. Iar frații, după obicei, au început a veni la dînsul, pentru folosul lor și băteau în ușă. Iar el le răspundea: "Nu veți putea deschide, pentru că am dat făgăduință lui Dumnezeu, ca să mă pocăiesc un an": Și le zicea: "Rugați-vă pentru mine, nevrednicul". Iar altceva nimic nu le răspundea, ca să nu se smintească, auzind de căderea lui în păcat, pentru că era la dînsii cinstit foarte și mare între călugări.

Deci, s-a împlinit anul, pocăindu-se cu dinadinsul. Iar spre ziua Pastilor, în noaptea Învierii, întocmind o candelă dintr-un vas, a îngrijit-o și a umplut-o cu untdelemn și încă, de seara a început să se roage, zicînd: "Îndurate și milostive Doamne, Cea ce voiești ca să se mîntuiască toți păcătoșii și la cunoștința adevărului să vină, la Tine am scăpat, Mîntuitorule al sufletelor noastre. Miluiește-mă pe mine, cea ce mult Te-am mîniat și, spre bucuria vrăjmașului, multe rele am făcut și, iată, că mort sînt, ascultînd la vrăjmașul, Iar Tu, Cea ce pe cei necurați și nemilostivi îi

miluiești, înveți a milui pe aproapele milostivește spre a mea smerenie, că nimic nu este cu neputință la Tine, că lângă iad s-a pogorît sufletul meu. Fă milă cu a Ta zidire, că bun ești, Cela ce, în ziua Învierii celei de apoi, vei ridica trupurile cele risipite și topite, auzi-mă pe mine, că a slăbit sufletul meu și mi s-a topit ticălosul meu trup, pe care l-am spurcat, dar m-am lipit spre frica Ta și, sculându-mă, am îndrăznit a schimba păcatul în pocăință. Două păcate am: că dereași deznădăjduirea. Înviază-mă pe mine, cel sfârșit. Și poruncește ca din focul Tău să se aprindă această candelă, ca, așa, să primesc încredințare de milostiva Ta iertare, cea cu îndurare. Apoi, în cealaltă vreme a vieții ce-mi vei dăruia, voi păzi poruncile Tale și frica Ta nu o voi părăsi. Ci, mai cu dinadinsul, decât pînă acum, îți voi sluji Tie. "Și acestea zicînd, în noaptea Sfintei Învieri, cu lacrimi, multe grăind, s-a sculat ca să vadă de i s-a aprins candela. Și, văzînd că nu i s-a prins, iarăși căzînd cu fața la pămînt se ruga Domnului zicînd: "Știu Doamne, că după nevoia mea era să fiu încununat, dar, nepăzindu-mi eu cărările mele, m-am tras mai mult spre dulceața trupească și m-am aruncat în munca celor necurați. Deci, milostivește-te, Doamne, că, iată, iarăși mărturisesc bunătății Tale păcatul meu cel rău înaintea tuturor îngerilor și dreptilor și, de nu s-ar sminti oamenii, apoi și înaintea a toată lumea aș mărturisi că derea mea în păcat. Miluiește-mă pe mine cel ce mă mărturisesc Tie, ca și pe alții să-i învăț, Doamne înviază-mă pe mine. "Așa, de trei ori rugîndu-se, a fost auzit. Și, sculîndu-se, și-a aflat candela luminos arzînd și s-a bucurat mult întru nădejde, că i-a dat lui adevărele Dumnezeu. Și se minuna și de darul lui Dumnezeu cel atît de mare și de milostiva Lui iubire de oameni. Și se veselea cu duhul că l-a încredințat pe el Dumnezeu de iertarea păcatului său, auzindu-i smerita lui rugăciune și zicea: "Mulțumesc Tie, Doamne, că în această vremelnică viață m-ai miluit pe mine, nevrednicul, prin semnul acesta mare și nou, dîndu-mi mie îndrăzneala către Tine. Că ierți, cu milostivire, sufletele cele zidite de Tine".

Așa petrecînd el întru mărturisire, a răsărit ziua și, veselindu-se în Domnul, a uitat de trupeză hrană, în ziua aceea, de bucurie. Iar focul din candela aceea l-a păzit în toate zilele vieții sale, adăugînd într-însa untdelemn, ca să nu se stingă. Și iarăși, a petrecut în dînsul Duhul lui Dumnezeu, fiind știut de toți și tuturor de folos. Iar, cînd a fost să se ducă din viața aceasta, i s-a arătat lui de la Dumnezeu, de mai înainte, ceasul sfîrșitului său și și-a dat cu pace sufletul în mîinile lui Dumnezeu, a Căruia este slava, în vecii vecilor. Amin.

Luna februarie în 5 zile: pomenirea Sfintei Mucenice Agata (†251)

Această Sfîntă a fost dintr-o cetate a Siciliei, ce se chema Palermo, fecioară de neam ales și plină de averi pămîntești, și era strălucită cu frumusețea trupului, iar dragostea lui Hristos era podoaba sufletului ei.

Deci, împărățind păgînul Decius, iar Quintilian, fiind pus de dînsul conducător al Siciliei, a ieșit păgîneasca poruncă pentru prigonirea și uciderea creștinilor. Și conducătorul auzind de această fecioară, că este creștină, cuprins de gînduri

necurate, a poruncit să fie adusă la judecata lui, în cetatea Catania. Iar ea, pe drum, între ostași, nu înceta a-l ruga pe Hristos să o întâlnească, să-și mărturisească credința sa.

Deci, intrând în Catania, a poruncit dregătorul să o ducă în casa unei femei necredincioase, anume Afrodizia, ca să o despartă de credința în Hristos și să o întoarcă spre dragostea lumească. Dar ea, ținându-se tare în credință, dorea să moară mai bine, de muceniceasca moarte, decât să se lepede de Hristos. Drept aceea, a fost dusă înaintea lui Quintilian și, mărturisind ea pe Hristos, dregătorul porunci, după alte chinuri, să i se taie amândoi sânii, cu toate că îl mustra Sfânta, zicând: "Nu te sfiești, călăule, a tăia piept de femeie, pe care și tu l-ai supt la maica ta?" Dar a vindecat-o noaptea Dumnezeu, în temniță prin arătarea Sfântului Apostol Petru. Deci, au scos-o, iarăși, la judecată și, rămânând statornică în credință, au târât-o pe cioburi ascuțite și au ars-o cu cărbuni aprinși.

Și așa, aruncată fiind în temniță, și-a dat sufletul la Dumnezeu.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c.

Șezînd oarecînd avă Arsenie în Canop, a venit de la Roma o fecioară de la curtea împărătească foarte bogată fiind și temătoare de Dumnezeu, vrînd să-l vadă pe el. Și a primit-o pe ea Teofil arhiepiscopul Alexandrinei și l-a rugat pe el, să-l înduplece pe stareț să o primească pe ea. Apoi, ducîndu-se, arhiepiscopul a rugat pe stareț, grînd: "A venit o fecioară din Roma, spunînd că este de neam de la curte și voiește să te vadă". Iar starețul n-a voit s-o primească pe ea. Iar, după ce i-a spus ei aceasta, îndată a poruncit să pună șaua pe asină, zicînd: "Cred lui Dumnezeu că-l voi vedea pe el, că sînt și în cetatea noastră destui oameni, dar eu prooroc am venit să văd." Iar după ce a venit aproape de chilia starețului, după purtarea de grijă a lui Dumnezeu, acela era în afară chiliei și, văzîndu-l, acea fecioară a căzut la picioarele lui. Iar el a ridicat-o cu mînie zicîndu-i: "Dacă voiești să-mi vezi fața, vezi-o acum". Iar ea, de rușine, n-a căutat la fața lui. Și i-a zis ei starețul: "Au n-ai auzit de faptele mele, încă mai voiești să le și vezi pe acestea? Și cum ai îndrăznit să faci atîta cale pe mare? Au nu știi că femeie ești? Și nu ți se cade a ieși singură? Sau, încă, după ce te vei duce la Roma, vei spune și la altele că ai văzut pe Arsenie, drum de femei făcînd pe mare, ca să vină la mine?" Iar ea a zis: "De va voi Dumnezeu să mă duc, nu voi îndrepta pe nimeni să vie aici, ci te roagă pentru mine". Apoi el, răspunzînd, i-a zis: "Mă voi ruga lui Dumnezeu, ca să piară și pomenirea ta din inima mea." Deci, auzind aceasta a ieșit scîrbită și tulburată cu mintea. Iar, după ce a mers ea în cetate, îndată, de mare supărare, a căzut bolnavă. Și i-a spus arhiepiscopului că-i bolnavă. Deci el, venind la dînsa, o ruga să-i spună care este boala ei. Iar ea i-a zis lui: "Bine era de n-aș mai fi venit eu aici. Că am zis starețului: Pomeniște-mă, părinte. Iar el mi-a zis mi-e: Mă voi ruga lui Dumnezeu ca să piară și pomenirea ta din inima mea și, iată, eu mor de supărare". Deci, i-a zis ei arhiepiscopul: "Au nu știi că femeie ești, iar vrăjmașul prin femei face război sfinților? Pentru aceasta, într-acest chip ți-a grăit ție starețul, însă, pentru sufletul tău se roagă pururea". Apoi așa i s-au mîngîiat gîndurile sale și s-a dus cu mare bucurie la casa ei.

Întru această zi, cuvînt de învățătură al Sfîntului Efrem, despre nevoița călugărească.

Fraților, nevoiți-vă ca niște ostași împărătești, pînă ce aveți vreme, aceasta știind-o că, pentru cununa cea nestricăcioasă, ni s-a pus nouă nevoița, spre curățirea păcatelor și spre viața cea veșnică. Faceți-vă, dar, curată mintea cea întregă, în toate faptele voastre, căci ea este maica ascultării. Încă să lepădați de la voi împruțarea și molesirea sufletului și să vă îmbrăcați cu credința cea curată, ca, văzînd Domnul silința sufletelor voastre, să vă întărească pe voi cu toate faptele cele bune. Să urîți, pentru Domnul, lenevirea ceareă, cu toată puterea, precum și năravul cel rău și vrajba, așa precum ați lăsat pe părinții voștri trupești, prietenii și averile, că, dacă, de la început vă veți slăbi cu gîndul, apoi osteneală veți avea și pagubă.

De s-ar întîmpla nouă ceva rău, să nu cîrțim, pentru Domnul, că, cela ce cîrțește paguba își face lui, căci, după a sa înțelegere lucrează, și nu după scopul duhovnicesc. Deci, tu, înțelept fiind, să nu urăști pe frații cei mai slabi, nici să nu rîvnești la cei ce viețuiesc fără de frica lui Dumnezeu. Și iarăși zic: Să nu urăști pe fratele tău, că poate, vreo patimă, pe care tu nu oi știi, l-a împresurat pe el, și, pentru aceasta, a ajuns la neputință. Ci, mai vîrtos se cade, a-l milui și a te ruga pentru el, măcar de te-așisupărat cu nemilostivirea sa, iar tu, te nevoiești bine.

Cunoaște, iubitule, pe cele nestricăcioase și amintește-ți de văpaia cea veșnică care va arde pe cei păcătoși. Să plîngi, că ai greșit, încă și pentru mine, păcătosul, să plîngi, pentru ca iertare de păcate să ne dăruiască Domnul, a Căruia este mărirea, acum și pururea.

Luna februarie în 6 zile: pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Vucol, episcopul Smirnei (†100).

Acesta s-a născut în părțile Smirnei. Din copilărie s-a deprins a trăi în deplină curăție trupească și sufletească. Trăind pe vremea cînd Sfinții Apostoli propovăduiau în toată lumea credința cea nouă în Iisus Hristos, Sfîntul Vucol a primit dreapta credință și s-a făcut el însuși vrednic vestitor al învățaturii creștinești. Și, făcîndu-se vas iscusit al Duhului Sfînt, l-a aflat pe el Sfîntul Evanghelist Ioan, Apostolul cel iubit al lui Hristos, care, hirotonindu-l pe el episcop, l-a așezat în marea cetate a Smirnei. Și aici a păstorit cu cinste, cu înțelepciune și cu dragoste, turma credincioșilor, vreme îndelungată, aducînd pe mulți la cunoașterea adevărului și botezîndu-i în Hristos. Deci, mai înainte de moartea sa, a lăsat urmaș în locul său și păstor al oilor sale și dascăl, pe fericitul Policarp. Și așa s-a mutat la Domnul, din viața aceasta pămîntească, în ziua de 6 februarie.

Întru această zi, cuvînt despre Pavel episcopul, care trăia în Antiohia, lucrînd ca zidar.

Spunea un oarecare părinte despre acest episcop Pavel, care, lăsîndu-și episcopia sa, a mers la Antiohia și se hrănea, lucînd la zidărie, împreună cu zidarii. Întru această vreme era acolo un conducător al Răsăritului, anume Efrem, om evlavios și foarte milostiv. Acela se îngrijea acum de ridicarea cetății, care era căzută de la cutremur. Odată, într-o după amiază, cînd se odihneau lucrătorii, a văzut Efrem pe episcop odihnindu-se și, de la dînsul pînă la cer, ridicîndu-se un stîlp de foc. Și, aceasta a văzut-o nu o dată, nici de două ori, ci de mai multe ori. Iar Efrem îndată s-a înspăimîntat, pentru că aceasta era ca un semn înfricoșător și plin de mirare. Și gîndea în sine ce poate însemna aceasta? Și nu se dumirea, de vreme ce nu știa că lucrătorul acela era episcop și îl vedea pe dînsul în niște zdrențe îmbrăcat și acelea foarte murdărite și simplu se arăta și omul, obosit de multă foame și înfrînare și sfărîmat de oboseala cea multă.

Deci, l-a chemat pe el Efrem, vrînd să afle de la el, ce fel de om este și din ce țară? Și a început, luîndu-l deoparte, a-l întreba pe el: "De unde ești, tu, omule, și cum te chemă pe tine?" Iar el, răspunzînd, a zis: "Eu unul din cei de rînd sînt, sărac al cetății acesteia și nu cunosc vreun meșteșug ca să mă hrănesc mai lesne pentru aceea lucrez la zidăria aceasta și Dumnezeu mă hrănește pe mine cu osteneala mea". Iar Efrem, de Dumnezeu fiind îndemnat, i-a răspuns lui, zicînd: "Să mă crezi, că nu te voi lăsa pe, tine pînă ce nu-mi vei spune adevărul despre tine, că nu poți să ascunzi cele despre tine". Atunci a grăit Pavel: "Să-mi dai mie făgăduință, înaintea lui Dumnezeu, că nu vei spune nimănui cele despre mine". Atunci i s-a jurat lui fericitul Efrem, că nu va spune nimănui, cît timp va voi Dumnezeu ca să fie ei în viața aceasta. Deci, el i-a spus lui, zicînd: "Eu sînt episcop, iar pentru Dumnezeu, lăsîndu-mi episcopia mea, am venit aici, pentru că pe aici nu mă cunoaște nimeni și cu această nevointă lucrez și, din osteneala mea, îmi adun mie hrana, iar cealaltă o dau la săraci milostenie, știind că, prin jertfe ca acestea, se împlînzește Dumnezeu. Iar tu poartă-ți grijă de milostenia ta, pentru că în aceste zile, Dumnezeu te va ridica pe tine la scaunul acesta al arhiepiscopiei și al cetății lui Dumnezeu și al Bisericii, ca să păstorești pe poporul Său, pe care, cu al Său sînge l-a cîștigat Hristos, adevăratul Dumnezeuul nostru". Care lucru s-a și întîmplat, după puține zile.

Deci, acestea auzindu-le, fericitul Efrem a proslăvit pe Dumnezeu, zicînd: "O, cîți tăinuți robi ai Săi are Dumnezeu și deci Lui, unuia știuți!" Iar noi, acestea auzindu-le, fraților, să ne nevoim pentru milostenie, sporind în dreapta credință.

Întru această zi, cuvînt al Sfintului Teodor Studitul, despre dreapta petrecere a călugărilor.

Părinților și fraților, datoria avînd să vă grăiesc cuvînt de mîngîiere, vă sfătuiesc să faceți mădularele voastre slujitoare dreptății, spre sfîntire, după cum zice Apostolul. Să cîștigați cu prisosînță dumnezeiasca înțelepciune, ca să puteți pătrunde

tainele cinului nostru îngeresc, cu toate că voi v-ați și dăruit cu totul lui Dumnezeu și cu smerenie, în toate zilele îndurați pătimire, atît pentru suflet cît și pentru trup; căci și ostenele sufletului, ca și cele ale trupului, în același chip sînt primite de Dumnezeu. Pentru că unul se nevoiește la citire, altul la rugăciune, unii stau înlăuntru și lucrează cu mîinile, alții au ascultări în afară, unul sapă via, altul ară pămîntul, iar altul cioplește; nimeni nu stă fără de lucru și toți se ostenesc, după putința lor. Și după cum mi se pare, nici cel ce stă la ușă, să ia aminte la cei ce intră și la cei ce ies, nici cel ce izgoneste păsările de la roade, nu stau degeaba, fără lucru. Că și ei împlinesc trebuința cea de obște pentru întregul trup și, dacă săvîrșesc un lucru cît de mic, se socotesc, însă, ca picior sau deget al trupului. Așadar, dacă ne socotim toți un suflet și o voie, așa să ne arătăm totdeauna.

Să nu vă smintiți cu îndărătnicia și să luați parte la munca obștească numai pentru a fi văzuți acolo, ci să împliniți porunca cu bună voință. Sfințiți-vă mîinile cu slujba ce vi s-a dat, ca să aduceți lui Dumnezeu jertfă bine primită. Căci, cu adevărat, jertfa este fapta voastră! Oare, nu sînt hrăniți cei pe care îi primim în orice zi? Nu săturăm zilnic pe bătrîni? Nu dăm străinilor pîine, legume, vin și orice are mîna stîrea? Nu primiți pe prietenii care vin la voi. Și nu sînteți hrăniți și voi toți? Toate acestea sînt prinosuri aduse lui Dumnezeu, că El zice: "Milă voiesc, nu jertfă". Adică, să fim milostivi. Însă tot ce se dă, nu dau numai eu, ci dăm toți, fie argint, fie veșminte, fie orice altceva, că fiii mei sînteți voi și împreună împărtaşim și cele sufletești și cele trupești. Inima mea arde pentru voi toți, măcar că păcătos sînt; pe fiecare îl îmbrățișez cu dragoste duhovnicească și pe toți vă țin la pieptul meu, dorind să vă feresc de orice ispită și să vă mîngîi în orice clipă.

Așadar, nici unul să nu se împotrivească altuia și nimeni să nu defaime. Pentru aceea, trăiți în pace și iubiți-vă între voi cu dragoste duhovnicească, cinstiți-vă și ajutați-vă unul pe altul. Cei mai mici să cinstească pe întîi-stătători ca pe mine, dîndu-le ascultare în toate. Iar, dacă vreunul nu se supune cuvîntului meu, acela nu-mi este fiu.

Nevoiți-vă să dobîndiți cîștiguri sufletești, fiind cu privegherea la slujbe și cu luare aminte la rugăciune. Nevoiți-vă și trupește, trudindu-vă la lucru, ca să aveți îndeostulare de pîine și de legume și puțin vin, pentru cei bolnavi. Cei care vor să se înfrîneze, aceia să postească. Însă, în Săptămîna luminată, m-au supărat unii, care n-au voit în nici un chip să bea vin. Am spus lor că și înfrînarea se poruncește să fie cu socoteală. Acuma, însă, deobște poruncesc vouă, ca, în vremea cînd se mănîncă de două ori pe zi, să aveți odihnă și de la metaniile cu genunchi la pămînt; iar, dacă vrea careva să adauge la înfrînarea sa, să se îndeostuleze numai cu pîine și cu apă, în afară de simbate și Duminici. Dacă va lua seama că slăbește, să bea puțin vin, pentru întărire și să mănînce de două ori pe zi. Cei neputincioși, însă, totdeauna să bea cîte puțin vin. Dar să nu se smintească nici cel care bea, socotindu-se osîndit, nici cel care nu bea, mîndrindu-se, cași cînd ar face mare lucru. Că pentru mîncare și băutură, cînd se face cu socoteală și cu binecuvîntare, nu ne osîndim, nici nu ne îndreptăm înaintea lui Dumnezeu, cînd se face pentru întărirea firii. De folos este, însă, celor tineri să nu bea vin. Că au poruncit atît dumnezeiescul și marele Vasilie, cît și Sfîntul Marcu și alți părinți, să nu bem vin, în afara celor bolnavi și slabi. Cu toate acestea, mai bună este înfrînarea. De aceea, cînd este dezlegare la vin, să vă mulțumiți cu un singur pahar, iar, dacă unii doresc, se pot lipsi cu totul de vin.

Slava și cinstea cerească să va încununeze, mila, pacea și darul lui Dumnezeu să vă ajute și rugăciunea Părintelui nostru Teodor, să ne întărească și să ne păstreze nevătămați. Dumnezeuului nostru, slavă!

Luna februarie în 7 zile: pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Partenie, episcopul Lampsacului (†318).

Acesta a trăit pe vremea împărăției marelui Constantin, ca fiu al lui Hristofor, diaconul bisericii din Melitopolis. Dar, neînvățînd carte la vreme, Partenie ducea viața unui om de rînd. Se îndeletnicea, însă, cu toată lucrarea faptelor bune. Deci, fiind pescar de meserie, se ostenea și pe vreme bună și pe vreme rea, ca să poată fi de folos și să ajute, făcînd daruri, că socotea mai de preț binele și mulțumirea semenilor săi, decît binele și mulțumirea sa. Iar evlavia și bunătatea cea ascunsă, pe care o luase în dar de la Dumnezeu, erau afit de mari, că se făcuse vestit în tot ținutul său.

Pe acesta aflîndu-l fericitul Filip, episcopul, Lampsacului, a poruncit unor dascăli de seamă, să-l învețe citirea Sfintelor Scripturi și temeiurile credinței, apoi l-a sfințit preot în cetate. Deci, făcîndu-se chip și plidă tuturor cu binefacerile sale și învrednicindu-se și de darul facerii de minuni, Partenie, după moartea lui Filip, a fost sfințit episcop al Lampsacului de către Achile, mitropolitul Cizicului.

Și așa, păstorind cu înțelepciune și cu dăruire Biserica, sporind numărul dreptcredincioșilor și pe mulți păgîni aducîndu-i la credință, la adînci bătrîneți și încununat de fapte bune, Sfîntul Partenie episcopul s-a mutat la Domnul.

Întru această zi, cuvînt din Limonar, despre o călugăriță, care a fugit în pustie, din pricina unui tînăr.

Spunea Ioan Moabiteanul că era o fecioară oarecare, anume Mastridia, frumoasă la chip, care se nevoia în Ierusalim, postînd și sporînd mult în Domnul. Deci, din ueltirea diavolului, s-a născut un gînd rău în inima unui tînăr, asupra fecioarei acesteia. Iar minunata fecioară, înțelegînd gîndul cel rău și pierzător al tînărului aceluia, luînd bob muiat, l-a pus într-un coș și s-a dus în pustietate, prin depărtarea sa făcînd, astfel, odihnă inimii tînărului, ca să nu-l mai tulbure pe dînsul gîndul cel rău.

Iar, după mulți ani, a voit Dumnezeu a arăta viața cea bună a acelei fecioare, pline de bărbăție. Un oarecare părinte, umblînd prin pustia Iordanului, a văzut pe fericita aceeași i-a zisei: "Maică, ce faci în pustia aceasta?" Iar ea, vrînd să se ascundă, a zis către dînsul: "Iartă-mă, că am rătăcit calea, ci, te rog, părinte, arată-mi calea." Iar el, de la Dumnezeu cunoscînd lucrul ei, a zis: "Să mă crezi pe mine, maică, nici nu te-ai rătăcit, nici nu cauți calea, că minciuna este de la diavol. Ci, să-mi spui mie pricina, cu adevărat, pentru care ai venit aici". Atunci a zis fecioara: "Iartă-mă, părinte, pricina este că mintea unui tînăr începuse a se sminti asupra mea și, pentru aceea, voind ca mai bine să mor aici, decît aceluia să-i fiu spre pierzanie și spre împiedicare, după cuvîntul Apostolului." Deci, a zis, către dînsa, starețul: "Dar de cîți ani stai aici?" Iar ea a răspuns: "Cu darul lui Dumnezeu, petrec aici de șaptesprezece

ani". Iarăși a zis ei starețul: "Întru atîtea ani, cu ce te-ai hrănit?" Iar ea, luînd coșul acela, în care avea boabe înmuiate, i-a zis lui: "Acest coș pe care îl vezi la mine, l-am scos din cetatea în care am fost. Și acest fel de purtare de grijă a avut Dumnezeu pentru mine, smerita, încît atîția ani am mîncat din boabele acestea, și nu s-au sfîrșit, nici nu s-au învechit. Și să știi, părinte, că, așa m-a acoperit binecuvîntarea Domnului încît, în șaptesprezece ani, nu m-a văzut pe mine nici un om, fără numai tu unul, astăzi". Iar starețul, auzind aceasta de la dînsa, s-a dus, slăvind pe Dumnezeu, pe Cel ce i-a dat ei atîta dar și răbdare.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Ioan Gură de Aur, despre cum se cade a sta în biserică.

Ce poate fi mai înfricoșător decît aceste lucruri. Că biserica este cer și că, mai înainte, și casele erau biserici, iar acum biserica este mai defăimată chiar decît o casă. Că într-o casă este rînduială și fiecare își face slujba lui, iar în biserică este mare tulburare și neîncetată frămîntare de lume, ca într-un tîrg. Și doar știți că biserica nu este loc de petrecere, ci loc sfînt și îngeresc este, împărăția lui Dumnezeu și însuși cerul. Adu-ți aminte de Sfînta Masa aceasta, pentru ce pricină este pusă și Cine se află pe ea.

Știu că cel nebotezat nu cunoaște această taină, dar tu știi ce să înțelegi, cînd auzi pe Proorocul, zicînd: "Așa zice Domnul, depărtați-vă de la pămînt și vă suiți la cer". Că biserica cer se numește. Adu-ți aminte al cui Nume se cinstește în biserică!

Iar acum, voi faceți în biserică mai mult rîs decît în tîrg. Că, la adunările voastre lumești, stați liniștiți și nici o gîlceavă, nici vorbă, nici strigare, nu se face între voi. Iar aici, unde Dumnezeu din cer vorbește sfînte și înfricoșătoare lucruri, cei ce voiți să vorbiți deșertăciuni, vă aflați ca la o petrecere. Au, doară, nu aveți case? De biserica lui Dumnezeu nu țineți seama și vorbiți și cu cei ce voiesc să tacă. De vorbiți de ale voastre treburi, nu vă opresc, dar vorbiți acasă la voi, la masă, la baie și la tîrg. Dar la biserică este loc al petrecerii cerești, loc de rugăciune și de învățătură, loc de mîntuire. Iar voi faceți din biserică iarmaroc, prăvălie a schimbătorilor de bani, loc de împodobire a femeilor, unde ne umplem ochii de desfrînare, loc de vînzare și cumpărare, loc unde se pun la cale casele, oastea, judecățile; toate la biserică le poți vedea.

Noi, în toate zilele, ne întrebăm și ne îngrijim, că doar veți cîștiga ceva de folos la biserică și, așa, să vă duceți acasă, iar voi, mai vîrtos, spre sminteală și spre păcate vă adunați, în loc să vă curățiți de ele. Deci, roagă-te ca să înțelegi, iar mai vîrtos se cade a tăcea, ca liniștea și tăcerea ta, primindu-o, Dumnezeu să te facă pe tine înțelept. Iar dacă nu poți să taci, ieși din biserică, ca să nu fii altora spre sminteală. Un singur glas se cade să fie în biserică; precum sîntem un singur trup al lui Hristos, așa și o singură lucrare este Sfînta Biserică, adică, să stăm cu frică, să ascultăm, să luăm aminte, și să ne rugăm. Că și episcopul tăcînd, stă și slujitorii una cîntă, iar noi, toți, răspundem într-un singur glas.

Deci, să nu lăsăm adevărul, alergînd după umbre și năluci. Slobozi să ne facem de lucrurile vrăjmașului și de răutățile ce se fac între noi. Să deprindem, în loc de

lăcomie, milostenia, iar în loc de ură, iubirea de oameni. Și așa făcînd, ne vom îndulci de bunătățile cele de acum și de cele ce vor să fie, prin Iisus Hristos, Domnul nostru, a Căruia este slava în veci! Amin.

21 februarie pe noi.
Luna februarie în 8 zile: pomenirea Sfîntului, slăvitului marelui Mucenic Teodor Stratilat (†320).

Acesta a trăit pe vremea împăratului Licinius (308-321), trăgîndu-se cu neamul din Evhaita. Și, fiind un general viteaz - numele de Stratilat arată că era un mare conducător de oaste, împăratul îi încredințase cîrmuirea cetății Heracleeei, lîngă Marea Neagră. Și întrecea Sfîntul pe mulți, cu podoaba sufletului, cu frumusețea trupului și cu puterea cuvîntului și mulți căutau să-l aibă prieten. Pînă și Licinius împăratul dorea să-l întîlnească, măcar că auzise că este creștin. Auzind însă că acest dregător al său, nu numai că s-a îndepărtat de cinstirea zeilor, dar se ostenea și cu propovăduirea credinței în Hristos, și îndeamnă, pe toți, să se lepede de închinarea idolilor, împăratul hotărî să-l cerceteze el însuși și, de nu se va întoarce, cu înfricoșătoarea moarte să-l piardă.

A mers, deci, în Heracleea împăratul și, la cererea Sfîntului Teodor, i-a dat acestuia îngăduința să ia idolii de aur acasă la el, spre a-i cinsti, după datină. Dar, ducîndu-i acasă, Sfîntul a sfărîmat idolii în bucăți și i-a împărțit la săraci. Iar dacă s-a făcut ziuă, Maxențiu sutașul a spus împăratului, că a văzut capul de aur al zeiței celei mari, Artemida - zeița care fusese dată în ajun Sfîntului Teodor, și că acum era purtat de un sărac. Și acesta, fiind întrebare, a mărturisit că, de la Teodor Stratilat l-a primit. Și împăratul, auzind, de o faptă ca aceasta, a rămas mut de mînie. Deci, poruncind slujitorilor, Sfîntul a fost prins și adus înaintea sa. Și, mărturisind el că toate cele spuse de sutaș sînt adevărate, Sfîntul a fost osîndit la chinuri grele. Și a îndurat Sfîntul Teodor, cu credință și cu bărbăție, toate chinurile; și pătîmind, neîncetat propovăduia credința în Hristos. Deci, împăratul, văzînd că nu poate să-l întoarcă la zadarnica cinstire a idolilor, a poruncit să i se taie capul și, astfel, s-a săvîrșit în ziua de 8 februarie. Iar sfîntele lui moaște au fost îngropate în cetatea de naștere, Evhaita, care, mai apoi s-a numit Teodoropol, în cinstea Sfîntului.

Peste multă vreme, în anul 1260, ele au fost duse la Veneția, unde se află și astăzi. Tot în Veneția se afla și o statuie a Sfîntului Teodor, așezată pe un stîlp, din vestita piață a Sfîntului Marcu.

Întru această zi, pomenirea Sfîntului Prooroc Zaharia.

Numele Zaharia însemnează "pomenirea lui Dumnezeu", iar Proorocul Zaharia era din neamul lui Israel, din tribul lui Levi, fiu al lui Varahia și s-a născut în robie. Nu-i unul și același om cu Zaharia Proorocul-mucenic, de care vorbește Mîntuitorul

în Evanghelie (*Matei 23, 35*). El era preot cînd a venit din Babilon, în Țara sfîntă și a propovăduit, împreună cu Proorocul Agheu, îmbărbătînd poporul la zidirea templului, pe vremea lui Darius I (520 î. Hr.) și a lui Zorobabel, la șaptesprezece ani de la întreruperea lucrărilor.

Cu acest gînd, de îmbărbătare a poporului, a folosit Proorocul, în cuvîntul său, amintiri din trecut, fapte din vremea sa și prevestiri din viitor. El a proorocit, astfel, că Ierusalimul și templul vor fi clădite din nou și se vor umple de binecuvîntări cerești; că Zorobabel, chemat să zidească templul, este o preînchipuire a lui Mesia, cel așteptat să vie; că Dumnezeu se va împăca cu Israel, numai dacă acest popor va păzi dreaptatea, primind un duh de milă și de rugăciune, iar neamurile păgîne vor fi pedepsite și se vor întoarce la Dumnezeu, Care va fi singurul Dumnezeu peste tot pămîntul; că Mesia va intra în Ierusalim biruitor și smerit, pentru o veșnică domnie de pace, iar fericirea adusă de El va începe de la Ierusalim.

Cartea lui este cea mai lungă din scrierile proorocilor mici.

Deci, proorocind el, încă, și multe altele, a adormit în Domnul cu pace, la adînci bătrîneți.

Întru această zi, cuvînt din Limonar, despre întoarcerea la credință a unui pustnic eretic de către patriarhul Efrem.

Antiohia, fiind dăruimată cu totul, Justin împăratul a trimis pe dregătorul Efrem ca să o facă la loc. Și, acest Efrem a fost un om cu viața sfîntă și, mai tîrziu, a fost hirotonit patriarhul al Antiohiei, după proorocirea episcopului Pavel zidarul. Și, era atunci, în acele părți, un eretic din ceata lui Sever, care, în chipul Sfîntului Simeon Stîlpticul, petrecea pe un stîlp și, de acolo, prin înșelătoria sa sfîntenie, amăgea norodul, și pe mulți i-a tras la eresul său. Că mulțimea mai mult căuta la viață decît la Scriptură. Și, patriarhul, văzînd că turma lui pierе, mîncată de acel eretic, a mers la dînsul și l-a sfătuit să se unească cu Biserica, și să asculte de Sinodul Calcedonului. Iar acela i-a răspuns: "Eu de Sinod nu vreau să știu." A răspuns Sfîntul: "Deci, atunci, pe unul că tine cum să te sfătuiesc, ca să nu pieri împreună cu poporul?" Iar stîlpticul, vrînd a înfricoșa pe patriarh, a zis: "Preasfințite patriarh, să aprindem un foc și cine, dintre noi, nu va arde, acela are credința cea bună". Și s-a minunat patriarhul de aceste cuvinte și i-a zis lui: "Fiule, ție ți se cuvine ca sfătuirea părintelui tău să o primești. Dar ceea ce voiești tu întrece a mea smerenie. Însă, pentru a ta mîntuire și a poporului, nădăjduind la mila lui Dumnezeu, voi face și aceasta". Și a poruncit să atîțe focul și cînd s-au aprins lemnele și se înălța para focului, a zis către stîlpticul: "Vino și să intrăm în foc, precum însuți ai judecat". Iar el, înspăimîntîndu-se de foc, nu voia să se pogoare. Dar patriarhul, dezbrăcînd omoforul său, l-a aruncat pe el în foc, rugîndu-se lui Dumnezeu și zicînd: "Doamne, Iisuse Hristoase, Care pentru noi în pîntecele Născătoarei de Dumnezeu Te-ai întrupat, arată-ne nouă adevărul". Și trei ceasuri a fost omoforul în foc și nu s-a vătămat nicidecum, ci întreg a rămas. Și, văzînd aceasta acel eretic, a blestemat pe Sever și eresul lui și, venindu-și întru cunoștință, s-a unit cu soborniceasca Biserică. Și din mîinile dumnezeiescului Efrem a primit preacuratele Taine și a proslăvit pe Dumnezeu. Întru acest fel este biruința Bisericii noastre; că întărește cuvîntul prin minuni și nu învață numai cu cuvinte deșarte încurcate și goale. Dumnezeului nostru, slavă! Amin.

Luna februarie în 9 zile: pomenirea Sfintului Mucenic Nichifor (†260).

Sfântul Nichifor era din Antiohia cea mare a Siriei și era, atunci, în cetate și un preot, anume, Saprichie. Amândoi atât de mare prieteșug și dragoste aveau între ei, încât mulți îi socoteau pe ei că sînt frați de o mamă. Și, viețuind ei multă vreme într-o iubire și prietenie ca aceasta, au stîrmit invidia vrăjmașilor și semănînd între dînșii neghina și ura, atîta vrăjbă și ceartă a fost între ei, încît și pe drumuri de se vedeau, se ocoleau unul pe altul. Iar, după multă vreme, în vrăjbă și în ură fiind ei, trecînd mînia cea dintîi, Nichifor a văzut că greșise față de prietenul și preotul său. Îl cuprinsese părerea de rău și, mărturisindu-și vina, a rugat pe prieteni ca, mergînd la preotul Saprichie, să-l roage pe el, să ierte pe cel ce se pocăiește și să fie pace. Dar acesta, încă mînios fiind, alunga cu vorbe aspre pe cei ce mijloceau. Și, iarăși, Nichifor a trimis pe alți prieteni, cu rugăminte de împăcare. Iar preotul nici nu vrea să-i asculte. Ci, învîrtoșindu-și inima, a rămas neplecat, uitînd cuvintele Domnului, Care a zis: "Iertați și veți fi iertați" (*Luca 6, 37*). Și iarăși: "Dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă-ți acolo darul tău, înaintea altarului și mergi întîi și împacă-te cu fratele tău" (*Matei 5, 23, 24*). De asemenea: "De nu iertați voi, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va ierta vouă greșelile voastre" (*Marcu 11, 26*).

Deci, văzînd Nichifor că Saprichie preotul n-a primit pe mijlocitorii săi, a mers el însuși la el și, căzînd la picioarele lui, îi zicea: "Iartă-mă părinte, pentru Domnul, iartă-mă". Iar Saprichie nici să caute la dînsul nu voia, el care dator era ca pe fratele său și mai înainte de rugăminte, să-l ierte, ca unul ce era creștin și preot. Și s-a dus de la dînsul Nichifor, rușinat și necîștigînd iertare.

În acea vreme, s-a pomit în Antiohia, fără de veste, gonire mare asupra creștinilor, că era pe vremea împărăției lui Valerian și a lui Galeriu. Și a fost prins și Saprichie și l-au dus înaintea dregătorului și l-au întrebat acesta: "Cum îți este numele tău?" Iar el a răspuns: "Saprichie mă cheamă". Zis-a dregătorul: "De ce neam ești?" Răspuns-a Saprichie: "Creștin sînt". Grăit-a dregătorul: "Oare ești cleric?" Răspuns-a Saprichie: "Preot sînt". Zis-a dregătorul: "Împărații noștri, stăpîinii țărilor acestora și ai hotarelor Romei, Valerian și Galeriu, au poruncit ca cei ce se numesc a fi creștini, să aducă jertfă zeilor, celor fără de moarte. Iar dacă cineva defăimînd, va lepăda porunca împărătească, să știe unul ca acela că, după multe chinuri, osîndit va fi la cea mai grea moarte." Iar Saprichie, stînd înaintea dregătorului, a zis: "Noi creștinii, stăpîne, pe Hristos Îl avem Dumnezeu, că Acela Unul este împăratul-Dumnezeu, Ziditorul cerului și al pămîntului, al mării și al celor ce sînt într-însa, iar toți dumnezeii păgînilor sînt draci, sortiți să piară de pe fața pămîntului, fiind făcuți de mîini omenești și neputînd să ajute nimănui". Și a poruncit atunci dregătorul să fie dat la chinuri, fără de milă. Și, mult fiind chinuit, Saprichie, toate le-a răbdut cu bărbăție. Și, văzîndu-l pe el neplecat, dregătorul a dat asupra lui poruncă de moarte, zicînd: "Saprichie preotul, cel ce a defăimat împărăteștile porunci, nevrînd să aducă jertfă zeilor fără de moarte, cu sabia poruncim să i se taie capul".

Și, auzind fericitul Nichifor, că Saprichie este în drum spre tăiere și spre cereasca cunună, i-a ieșit, alergînd, în cale, și s-a aruncat la picioarele lui, zicînd:

"Mucenice al lui Hristos, iartă-mă, că ți-am greșit ție." Iar acela nu i-a răspuns, fiind inima lui cuprinsă de drăceasca răutate. Și Sfîntul Nichifor, de mai multe ori i-a ieșit în cale, același lucru rugîndu-se. Iar Saprichie, de ură orbindu-se, împietrit la inimă petrecea, nevrînd nicidecum să-l ierte pe el, și nici un cuvînt n-a zis către fratele ce se ruga de el, cît și călăii se mirau de împietrirea lui. Și sosind la locul unde avea să fie tăiat Saprichie, iarăși a zis către dînsul Sfîntul Nichifor: "Rogu-mă ție, mucenice al lui Hristos, iartă-mă de ce ți-am greșit ție, ca un om." Acestea și altele asemenea, grăind Nichifor, împietritul la inimă Saprichie nu l-a ascultat, ci și-a închis urechile inimii sale, ca o aspidă surdă. Pentru aceea, Dumnezeu, de vreme ce Saprichie n-a luat aminte la cuvintele Lui din Evanghelie: "Iertați și veți fi iertați" (Luca 6, 37), a luat darul Său de la Saprichie și îndată acela a căzut de la Dumnezeu și s-a lipsit de cununa cea împletită lui.

Deci, cînd i-au zis lui slujitorii, pleacă-ți genunchii ca să ți se taie capul, Saprichie a zis către dînsii: "Pentru ce voîți să mă tăiați?" Zis-au lui aceia: "Pentru că n-ai voit să aduci jertfă zeilor și ai defăimat porunca împăraților, pentru un om ce se zice Hristos". Iar ticălosul Saprichie, a zis către dînsii: "Să nu mă ucideți, că voi face ceea ce poruncesc împărații." Așa l-a orbit ura, că de la darul lui Dumnezeu s-a depărtat.

Deci, auzind Nichifor aceste ticăloase cuvinte ale lui Saprichie, s-a rugat de el cu lacrimi, zicînd: "Să nu faci aceasta, o, frate iubite, să nu o faci, să nu te lepezi de Domnul nostru Iisus Hristos, nu pierde cununa cea cerească. Iată, lîngă ușă stă stăpînul Hristos, nu pierde răsplata pentru care atît te-ai ostenit". Iar Saprichie, nicidecum nu voia să-l asculte, ci se sîrguia spre pierzania cea veșnică, lepădînd viața cea nefsîrșită. Și, căzînd astfel Saprichie cu totul din sfînta credință și de la Hristos, adevăratul Dumnezeu, a început, Sfîntul Nichifor a strigat cu mare glas către slujitori: "Eu sînt creștin, eu cred în Domnul nostru Iisus Hristos; deci, în locul lui Saprichie, pe mine tăiați-mă." Și n-au cutezat slujitorii să-l ucidă fără porunca dregătorului. Deci, alergînd unul și în științîndu-l, acesta a poruncit ca pe Saprichie să lase liber, iar pe Nichifor să-l taie cu sabia. Și așa a fost tăiat pentru Hristos capul Sfîntului Nichifor, în locul lui Saprichie, în nouă zile, ale lui februarie, luînd cununa biruinței din dreapta Lui și stînd înaintea Lui, în ceata Sfîntilor Mucenici, celor ce cinstesc pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, pe unul din Treime Dumnezeu, Căruia se cuvine Cîntea și închinăciunea, slava și stăpînirea în veci. Amin.

Întru această zi, cuvînt din *Pateric*, despre faptul, că nu se cuvine a cere de la toți aceeași nevoie, ci după viața dusă mai înainte și după puterea trupului.

Era un călugăr ce viețuia în Schit, aproape de biserică și, care fusese om mare în palatele împărătești și avea și o slugă, venită după el, de-i sluja lui. Iar preotul bisericii, văzînd smerenia lui, se minuna, cum dintr-o odihnă mare ca aceea, întru atîta sărăcie s-a smerit pe sine. Și din cele ce se aduceau la biserică îi trimitea și lui. Deci, a petrecut douăzeci și cinci de ani în Schit și s-a făcut înainte-văzător și vestit. Iar, auzind de dînsul, un călugăr din cei mai mari, egiptean, a venit ca să-l vadă pe el, neașteptînd să vadă la el vreo ușurare trupească. Și, intrînd, i s-a închinat lui și, făcînd rugăciune, s-a așezat. Deci, egipteanul văzîndu-l pe el că poartă haine moi și că avea așternut și o piele sub dînsul și puțin căpătîi și picioarele curate și în papuci, acestea

văzându-le, s-a smintit, pentru că la acel loc nu era acest fel de petrecere, ci, dimpotrivă, aspră viețuire. Și, mai înainte văzătorul stareț, cunoscînd că egipteanul s-a smintit, a zis ucenicul său: "Să ne faci nouă masă pentru părintele, astăzi, fierbînd puține verdețuri". Și, la vreme, au mîncat. Tot așa, starețul mai avea și puțin vin, pentru a sa neputință, din care au băut. Iar, după ce s-a înserat, au cîntat cei doisprezece psalmi și s-au culcat. Și, iarăși, mai înainte de Utrenie sculîndu-se, s-au rugat pînă la ziuă. Și dimineată făcîndu-se, egipteanul a zis: "Roagă-te pentru mine" și, făcîndu-i metanie, a ieșit, fără nici un folos. Iar după ce s-a depărtat puțin, vrînd să-i fie de folos, starețul, trimițînd, l-a chemat pe el. Și, dacă a venit, iarăși l-a primit pe el cu bucurie. Și l-a întrebat pe el starețul, zicînd: "Din ce loc ești părinte?" Iar el a zis: "Din Egipt". "Și din care cetate?" Răspunzînd, a zis: "Eu nu sînt din cetate". Și i-a zis: "Dar ce lucru ai avut în sat?" Iar el a zis: "Pădurar, de păzit pădurea, am fost." Grăit-a starețul: "Unde dormeai și ce fel de așternut aveai?" A răspuns: "Am dormit pe pămînt, iar așternut nu am avut". Și i-a zis lui: "Oare, avut-ai ceva avere în sat, sau ceva vin băut-ai?" Răspuns-a iarăși: "Au doară în buruieni puteam găsi bucate sau vin?" "Apoi, cum trăiai?" îi zise. Și a răspuns acesta: "Mîncam pîine uscată sau, de aflam, puțină pastramă și beam apă". Și, răspunzînd, starețul a zis: "Mare osteneală. Dar oare aveau baie în satul acela ca să te speli?" Iar acela a zis: "Ba nu, numai în pîrîu, cînd voiam, mă spălam". Și după ce toate cele pentru dînsul le-a întrebat starețul, vrînd să-i fie lui de folos, a început a-i spune lui viața sa, zicînd: "Iată eu, nevrednicul, precum mă vezi, sînt din cetatea cea mare a Romei și întîiul sfetnic al împăratului am fost". Și egipteanul auzind, începutul acesta al cuvintelor, s-a umilit și asculta cele ce se grăiau către dînsul. Iar acela povestea mai departe: "Am lăsat lumea și bogăția și slava împărătească și am venit în pustiul acesta. Încă, am avut palate mari și multe averi și n-am băgat seama de dînsule, ci mi-am ales această chiliuță săracă. Și aveam pat de aur și așternuturi de mare preț. Iar în locul acelor, mi-a dat mie Domnul patul și pielea aceasta. Aveam atunci, iarăși, haine scumpe, iar, în locul acelor, acum port această haină proastă. Tot așa și la masa mea, multe feluri de bucate se mînceau și vin scump se bea. Iar în locul tuturor acelor, aceste proaste verdețuri le mănînc și acest mic pahar de vii îl beau. Încă aveam multe slugi, care-mi slujeau mie, iar, acum, în locul acelor, a îndemnat Dumnezeu pe bătrînul acesta, de-mi slujește mie. Și în loc de baie, cu puțină apă îmi stropesc picioarele mele, iar papucii îi port pentru neputința mea. Iar în loc de cîntări armonioase din alăute, îmi cînt cei doisprezece psalmi. Asemenea, și noaptea mă ostenesc, pentru păcatele pe care le-am făcut, slujind puțin lui Dumnezeu. Deci, mă rog ție, părinte, sa nu te miri de neputința mea".

Și, suspinînd de cele ce a auzit, egipteanul a zis: "O, amar mie, că eu din strîmtoare și din necazul vieții mele celei dinti, acum am venit la odihnă; că cele ce n-am avut atunci, acum le am. Iar tu, din cea multă odihnă, ai venit la necaz și din cea mai mare slavă și bogăție, întru smerenie și săracie ai venit". Și, mult folos primind, a plecat și s-a făcut lui prieten și venea la dînsul pentru folos. Că starețul era bărbat cu dreaptă socoteală și plin de buna mireasmă a Sfîntului Duh.

Întru această zi, învățătură a 'Sfîntului Ioan Gură de Aur.

Două războaie sînt: unul este cînd dezbraci pe cel sărac, iar altul este cînd nu îmbraci pe cel sărac, măcar că ai bogăție și aceasta este adevărata tîlhărie. Deci, să-ți scrii în mintea ta, totdeauna, a doua venire a Domnului și taina aceea înfricoșătoare,

cînd Judecătorul cel înfricoșător pe scaun va sta și cărțile se vor deschide, faptele cele ascunse, desfrînările, furtisagurile, jefuirile, lăcomiile, defăimările, clevetirile, certurile, războaiele, necinstirile, se vor arăta. Pe acestea toate să le gîndești, iar pe lîngă acestea, ia aminte și la focul cel nestins, care clocotește, apoi, și la întunecimile de diavoli, stînd împrejurul scaunului, precum și la cercetarea neamului omenesc, dînd răspuns fiecăre după faptele ce a făcut. Gîndește-te, asemenea, și la despărțirea păcătoșilor de cei drepti, cînd dintr-o dată, toate ale păcătoșilor vor lua sfîrșit. Apoi, privește cu blîndețea, dreptatea, înțelepciunea, milostenia și liniștea, răbdarea cea în primejdii și celelalte fapte bune, pe cei ce le au, îi vor duce în Cereasca Împărăție.

Iar rădăcina tuturor bunătăților este postul, precum și calea tuturor răutăților este îmbuibarea. Că nu se cade a grăi de rău pe cel drept, pentru că cei ce clevetesc și urăsc pe robii lui Dumnezeu, lui Hristos greșesc. Pentru că sufletul, cel ce vrea să placă oamenilor și slava lor o dorește, nu va vedea împărăția lui Dumnezeu, măcar de ar face toate bunătățile.

În trei chipuri se poate lipi de Dumnezeu, orice suflet cuvîntător: ori prin credința cea fierbinte, ori prin frica lui Dumnezeu, ori prin învățătura și certarea de la Domnul. Iar, smerenia este vîrf, fiindcă rabdă cu bucurie clevetirile cel mincinoase și cuvintele cele năpraznice. Că cel ce este smerit cu adevărat, asuprit fiind, nu se tulbură, nici nu zice ceva, jelindu-se, că a fost asuprit. Ci, primește asupra sa clevetirea ca un adevăr și nu se mai îngrijește, certîndu-se cu oamenii, care l-au clevetit, ci iertăciune îți cere. Ba încă, unii și nume de defăimare și-au luat, măcar că nu erau vrednici de defăimare.

Știut lucru este că într-altfel se tîmăduiește desfrînatul, într-alt chip ucigașul, într-altul, fermecătorul și într-altul lacomul. Într-alt chip se tîmăduiește hoții, într-alt fel bețivii. Pentru aceasta, de mult meșteșug are trebuință cel ce cîrmuiește oile cele cuvîntătoare, ca să știe a lega la răni doctoriile cele potrivite și de folos. Dumnezeului nostru, slavă!

Luna februarie în 10 zile : pomenirea Sfîntului, sfințitului Mucenic Haralambie (†202).

Sfîntul Mucenic Haralambie a trăit în vremea împărăției lui Sever (193–211) și s-a făcut vestit cu puterea credinței sale și cu rîvna în propovăduirea lui Hristos. Și era acesta episcop în Magnezia, din Asia, iar mai-marele cetății era Luchian dregătorul. Deci, acesta, nesuferind cuvintele și zelul propovăduirii bătrînului episcop, a poruncit ostașilor să fie prins și, dus fiind la judecată înaintea lui Luchian, Sfîntul a mărturisit cu strălucire și fără frică, pe Hristos; drept aceea, dregătorul a poruncit să fie dezbrăcat de hainele sale și, după ce i-au jupuit tot trupul, cu unghii de fier, i-au tăiat fișii de piele de pe trup. Iar Sfîntul Haralambie, rău rănit, a zis: "Mulțumesc vouă, fraților, că strujind trupul meu cel vechi și bătrîn, m-ați înnoit, îmbrăcîndu-mi sufletul cu haina cea nouă a suferințelor pentru Hristos."

Și, văzînd cei de față răbdarea Mucenicului în atîtea chinuri și neîncetatele lui rugăciuni pentru toți, mulți din ei, bărbați și femei, s-au lepădat de idoli și au crezut în Hristos; iar dregătorul, cercetîndu-i și chinuindu-i, fără milă pe aceștia, a poruncit

să li se taie capetele. Se zice că însăși fata împăratului, Galina, auzind de tăria de suflet cu care Sfântul Haralambie a răbdut cele mai grele chinuri, a crezut în Hristos și s-a botezat.

Deci, istovit de atîta cumplite chinuri pe care a trebuit să le îndure, a fost osîndit la moarte, prin sabie. Și Sfântul Haralambie s-a mutat la Domnul, dîndu-și sufletul în temniță, așteptînd să i se taie capul, și s-a numărat cu Sfinții.

Întru această zi, cuvînt despre ava Macarie, care a văzut pe dracul cu tigve.

Ava Macarie petrecea singur în pustia cea mare și era o mănăstire, mai jos, într-o altă pustie, avînd monahi mulți. Deci, starețul, șezînd lîngă cale, a văzut oarecînd pe diavolul, mergînd în chip de om, purtînd o haină mițoasă și de fiecare fir de lînă spînzurînd cîte o tigvă omenească. Și i-a zis lui bătrînul: "Unde mergi, răule?" Iar acela, i-a răspuns: "Merg ca să tulbur pe frați." Și l-a întrebat pe el bătrînul: "Și ce sînt tigvele acestea, pe care le porți?" Răspuns-a diavolul: "Gustări duc fraților". Zis-a bătrînul: "În toate acestea sînt de-ale mîncării?" Iar el a răspuns: "Așa, pentru că, de nu-i va fi plăcută cuiva una, îi dau alta, și pe toate de-a rîndul, ca măcar să-și ia fiecare cîte una." Aceasta zicînd, s-a dus mai departe. Iar bătrînul a rămas, păzind calea, pînă se va întoarce. Și, văzîndu-l pe el întorcîndu-se, i-a zis lui: "Ai umblat bine?" Iar el a răspuns: "Rău, chiar și unde-mi era bine mie." Zis-a bătrînul: "Pentru ce?" Răspuns-a acela: "Pentru că toți monahii mi s-au făcut mie răi și potrivnici și nimeni nu m-a primit pe mine." Zis-a bătrînul: "Dar nici unul dintre dînsii nu ți-e prieten?" Răspuns-a diavolul: "Numai pe un monah am, care mă ascultă și, cînd vin la dînsul, se învîrtește ca vîrtelnița înaintea mea". Întreba-tu-l-a bătrînul: "Care-i numele monahului aceluia?" Zis-a diavolul: "Teopempt". Și, zicînd aceasta, s-a dus.

Și, sculîndu-se, ava Macarie s-a dus întru cea mai de jos pustie, la mănăstirea aceea și, auzind, frații i-au ieșit cu ramuri întru întîmplinarea lui și fiecare dintr-înșii își gătea chilia sa, socotînd ca la dînsul va să sălășuiască bătrînul. Iar el a întrebat: "Cine este Teopempt?" Și, văzîndu-l pe el, a intrat la dînsul în chilie, iar el l-a primit pe părintele, bucurîndu-se. Și cînd au început a vorbi în taină, i-a zis lui bătrînul: "Cum petreci, frate?" Răspuns-a acela: "Bine, cu rugăciunile tale." Zis-a bătrînul: "Nu te supără pe tine vreun gînd rău?" Răspuns-a fratele: "Acum îmi este bine", că se rușina să-și mărturisească gîndurile sale cele păcătoase. Atunci i-a zis bătrînul: "Iată, de atîția ani petrec postind și nevoindu-mă și toți mă cinstesc pe mine, ci încă și la acești ani bătrîni, mă supără necuratul duh al desfrînării". La acestea a zis Teopempt: "Cu adevărat, părinte, eu sînt foarte stîrnit de duhul desfrînării". Deci, bătrînul căuta și celelalte gînduri pierzătoare de suflet, pînă ce fratele pe toate i le-a spus lui. După aceasta, Cuviosul a întrebat pe fratele: "Cum postești?" Răspuns-a: "Pînă la al nouălea ceas". Grăit-a Sfîntul: "Să postești pînă seara și să flămînzești și să înveți pe de rost din Evanghelie și din cărți sfînte, ca să te îndeletnicești totdeauna cu gîndirea la Dumnezeu. Și de-ți va veni ție gînd rău, să nu-l primești pe el și niciodată să nu te pogori cu mintea jos, la cele rele, ci, totdeauna, să iei aminte sus, la cele bune, și-ți va ajuta ție Dumnezeu." Așa, întărind pe acel frate, bătrînul s-a dus la pustia sa.

Și cînd străjuia calea, a văzut iarăși pe acel diavol, mergînd și i-a zis lui: "Unde mergi?" Răspuns-a diavolul: "Mă duc să tulbur pe frați". Și acesta zicînd, a trecut mai departe. Iar cînd, iarăși, s-a întors, i-a zis lui Sfîntul: "Cum sînt frații?" Răspuns-a

diavolul: "Toți mi s-au făcut răi și acela pe care îl aveam mai înainte prieten și care mă asculta, și acela nu știu de către cine s-a răzvrătit împotriva mea și nicidecum nu mă mai ascultă. Ci, mai amar decât toți, mi s-a făcut și m-am jurat, ca să nu mai merg acolo, decât după o lungă vreme". Aceasta zicînd, s-a dus, iar Sfîntul s-a întors la chilia sa. Și așa a mîntuit pe fratele Teopemt, dînd pe față meșteșugul cel rău al diavolului.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre plîngere.

Un stareț, oarecînd petrecea în luncă, aproape de fericitul Antonie, de cealaltă parte a rîului. Și odată s-a dus la Egipt pentru o trebuință a sa, luînd pe ucenicul său, împreună cu sine. Și, ducîndu-se în cetatea ce se cheamă Kunt, a rămas acolo o săptămîină. Și a văzut bărbați și femei în toate diminețile, ieșind la morminte și plîngîndu-și morții, pînă la al treilea ceas din zi (*ora 9*), că așa era obiceiul acolo. Deci, a zis starețul către ucenicul său: "Vezi, fiule, ce fac acești oameni? Cum se scoală atît de dimineată și merg la morminte de plîng, cu atîta tînguire, pe morții lor? Să mă crezi că, de nu vom face și noi așa, în pierzanie vom merge." Iatr după ce s-au întors la chilia lor, îndată și-au zidit ei, morminte pentru ei, și, în toate zilele ședeau de dimineată, fiecare plîngîndu-și sufletul, ca pe un mort. Iar de ar fi adormit, cumva, puțin dimineată, ucenicul îl striga pe el starețul, zicînd: "Frate, scoală, că acum egiptenii plîng la mormintele lor". Iar fratele, de-a pururea, zicea: "Părinte, împietrit îmi este sufletul și nu pot să plîng". Iar starețul îi răspundea lui: "Silește-te fiule, și ostenește-te, că-ți zic ție, dacă Dumnezeu va răni odată inima spre plîngere, apoi nu mai iese de la dînsa durerea, ci rămîne întru durere pînă la moarte. Și oriunde ar merge unul ca această, cu dînsul împreună este, înlăuntru, plîngerea și durerea. Că orice lucru ar lucra, ori ar mîncă, ori ar bea, ori ar dormi, de-a pururea își are sufletul lucrul său, adică plîngerea".

Într-una din zile, a văzut starețul pe fratele saturîndu-se de bucate, că veniseră niște oaspeți la dînsul și i-a zis lui în taină: "Frate, au nuștii că plîngerea este ca o făclie ce luminează? Și de nu vei păzi pe ea bine, apoi se va stinge și întunecată va fi. Așa și plîngerea se stinge de bucatele cele multe și fuge din pricina somnului celui mult. Asemenea și cleветirea o stinge pe ea și vorba cea multă o pierde, iar odihna cea trupească o strică pe ea cu totul. Deci, se cade celui ce iubește pe Hristos, din toate lucrurile să facă o parte și pentru Hristos."

Zis-a lui fratele: "Cum este cuvîntul acesta, părinte?" Iar starețul i-a răspuns: "Cînd vei avea pîine bună să o cruți, pentru cei bolnavi, iar tu să mîncîci pîine cu tărîțe, pentru Hristos. De vei bea vin, să torni într-însul puțin oțet și să zici: Pentru Hristos, Cel ce a primit oțet. De vei mîncă orice fel de poame, să nu te sature, ci să lași puțin zicînd: Aceasta-i partea lui Hristos. De-ți vei afla căpătîiul moale, să-l lași deoparte și piatră să-ți pui, sub cap, pentru Hristos. De-ți va fi ție frig, cînd dormi, să rabzi, zicînd: Unii nu dorm deloc. Dacă te-ar vorbi de rău cineva pe tine, să taci, pentru Hristos, zicînd întru tine: Și pe El, pentru mine, L-au vorbit de rău. De-ți vei fierbe ție zeama, apoi să o lași nefiartă puțin, ca să nu-ți fie dulce la mîncare și să zici: Alții, vrednici fiind, nici pîine nu mîncă, cu atît mui mult eu, nevrednicul, cum să mîncînc zeamă bună vrednic fiind a mîncă cenușă și țărînă. Și, în toată mîncarea ta, tu totdeauna puțină cenușă să amesteci. Iar la lucru, cu osteneală și cu smerenie să petreci, cugetînd totdeauna, cum au viețuit Sfînții. Iar cînd va veni sfîrșitul și ne va

afla pe noi întru smerenie și grijă, atunci vom afla odihna. De-ți va zice gândul tău ca, în zi de praznic, bucate mai bune să faci, să nu-l ascuți pe el, că nu trebuie să prăznuiești păgânește, că bucatele monahului sînt plînsul și lacrimile.

De vei auzi că te urăște pe tine cineva și te cleveteste, să-i trimiți lui și să-i dai un mic dar, după puterea ta, încît, cu îndrăzneala să poți zice în ziua Judecării: Iartă-ne nouă, Stăpîne, greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. De ar veni la tine cineva și îl vei vedea pe el de departe, stai la rugăciune și zi: Doamne, Iisus Hristoase, izbăvește-ne pe noi de clevetiri și cu pace să slobozești pe fratele acesta din acest loc. De te vei lenevi a te seula noaptea la Utrenie, apoi să nu dai mîncare trupului tău, că scris este: Cel ce nu lucrează, să nu mănînce, afară de boală și de osteneală mare. Dar și de la cel bolnav și ostenit, cere Dumnezeu rugăciuni duhovnicești, că acelea și fără trup se pot aduce lui Dumnezeu. De ai clevetit pe fratele tău și te muștră cugetul, mergi de te închină lui pînă la pămînt și zi: Iartă-mă, părinte, mă rog că te-am clevetit, pentru că moartea sufletului este clevetirea. De-ți va aduce ție vreun frate, din dragoste, un dar, și-l știi că este mai sărac decît tine, să-i dai mai mult decît darul acela, zicînd: Iartă-mă, pentru Domnul, frate, că sînt mai sărac decît tine, însă Dumnezeu să-ți răsplătească cu bună plată. De vei cerceta viețile Sfinților Părinți, atunci să începi și tu, chemînd numele Domnului, ca să te întărească pe tine. Și de ești bun, atunci să suferi ostenele pe care le-ai început, dînd slavă lui Dumnezeu, iar de nu le săvîrșești, atunci să-ți ocărești neputința și să-ți cunoști netrebnicia și să-ți smerești gândul tău, ca un ticălos și leneș. Și neînfricat să-ți mustri sufletul tău totdeauna, că atîtea a început și nu le-a sfîrșit. Iar de ai făcut păcate trupești, să nu mai gîndești cum le-ai făcut pe ele, că se spurcă sufletul tău, ci, mai vîrtos, roagă pe Hristos, zicînd: Doamne, Tu le știi pe ele și Tu de vei voi, le vei curăți pe ele, căci eu nu cîtez nici a gîndi la ele, Iar de cunoști că te cercetează Dumnezeu pe tine, atunci să nu ți se înalțe inima ta, ci, mai mult, să zici: Pentru neputința și slăbiciunea mea, Dumnezeu face milă cu mine, ca să rabd și să nu mă slăbesc. Că de nu, apoi va lua Dumnezeu ajutorul Său de la tine și vei pieri.

Dacă războiul desfrînării îți aprinde inima, să cercetezi de unde este începutul acestei lupte lăuntrice și să te îndreptezi; fie că va fi din multă mîncare sau băutură sau somn sau din mîndria pe care o ai în tine, că ai fi mai bun decît mulți alții și slujești lui Dumnezeu sau de ai osîndit pe cineva că a greșit, pentru că afară de aceste pricini nu se începe războiul desfrînării întru oameni și de-ți vei înfrîna pîntecele și nu vei osîndi pe nimeni de greșeală și de nu vei avea în tine gînduri că, adică, bine viețuiești și că plăcut este lucrul tău lui Dumnezeu, de te vei păzi de acestea, se va duce de la tine războiul desfrînării. De vei da cuiva vreun dar cu dragoste, iar, mai pe urmă, te vei mîhni în gîndul tău, zicînd că mult i-ai dat lui, tu să nu ascuți gîndurile tale, că drăcești sînt. Și, pe cît poți, în sărăcie și în lipsă să petreci, ca mai vîrtos să ai trebuință să fii de toți ajutat. Dumnezeului nostru slavă!

Luna februarie în 11 zile: pomenirea Sfintului, sfințitului Mucenic Vlasie, episcopul Sevastiei (†316).

Acesta a trăit pe vremea împăratului Licinius (308-321) și era din Sevastia Capadochiei. Puternic în credință, fără prihană în viața sa și plin de fapte bune fiind el, oamenii binecredincioși ai cetății s-au sîrguit și l-au pus episcop și conducea bine.

turma lui Hristos, cu înțelepciune și cu bunătate și cu darul tămăduirii, pe care îl primise de la Dumnezeu.

Deci, Sfântul Vlasie, precum făceau pe atunci, mulți sfinți, că nu se dădeau la osîndire fără voia lui Dumnezeu, petrecea ascuns în una din peșterile unui munte, numit Argheos, și îmblînzise fiarele sălbatice, de le prindea cu mâinile. Și aici, în post și în liniștea cea desăvîrșită, înălța necontenit rugăciuni către Dumnezeu.

Și, fiind descoperit de niște vînători, a fost pîrît la dregătorul cetății, Agricola, care a poruncit ca să fie prinși toți creștinii ascunși și să-i aducă la el. Și, mărturisind Sfântul pe Hristos, înaintea dregătorului, a fost bătut cumplit cu toiege, întins pe stîlp și strunjit. Și, fiind aruncat în temniță, a găsit acolo șapte femei creștine și doi copii, care, văzîndu-l plin peste tot de sînge, cu și mai multă rîvnă slăveau pe Hristos. Deci, văzînd tăria lor în credință, că mărturiseau pe Hristos, Dumnezeu adevărat, deși îndurau chipuri grele, dregătorul a poruncit să li se taie capetele și femeilor și copiilor și Sfântului episcop Vlasie. Și așa au primit toți, de la Hristos, cununa muceniciei.

Întru această zi, cuvînt despre un om, ce dezgropa morții și care, s-a mîntuit, apoi, prin pocăință.

Spunea Ioan, egumenul de la mănăstirea Gigant, care este în Ierusalim: "A venit la mine un oarecare tînăr, zicînd: Pentru Dumnezeu, primește-mă pe mine, că vreau să mă pocăiesc. Și aceasta o spunea cu multe lacrimi, iar eu, văzîndu-l pe el foarte umilit, i-am grăit lui: Cum ai ajuns la atîta smerenie? Spune-mi mie, fiule, pricina; și Dumnezeu îți va ajuta ție. Iar acesta a zis: Cu adevărat, părinte, sînt foarte păcătos. Iar eu am zis: Multe sînt, fiule, și în multe feluri, păcatele și, asemenea, multe sînt și în multe chipuri, ajutorările. Dar, de voiești să afli vindecare, spune-mi mie cu adevărat, mărturisirea ta, ca și eu să-ți dau ție tămăduirea cea potrivită. Și, ca să nu-ți spun ție mai multe, numai aceasta să știi, că, precum la bolile cele trupești, multe feluri de tămăduiri sînt, așa și la patimile sufletului, multe sînt vindecările. Iar el, suspinînd mult, cu lacrimi se bătea în piept, topindu-se de supărarea inimii, și nu putea să grăiască nimic. Deci, văzîndu-l eu pe el întru asemenea umilință, i-am zis: Fiule, ascultă-mă pe mine și-mi spune ce ai făcut, că poate Dumnezeul nostru îți va da ție, prin mine, tămăduire, că El, prin multa Lui iubire de oameni, toate le-a făcut pentru a noastră mîntuire. Cu vameșii împreună a locuit, și de la desfrînați nu și-a întors fața, pe tîlhar l-a primit și prieten păcătoșilor s-a făcut. Apoi, pe tine, cela ce te întorci la pocăință, oare nu te va primi în brațele Sale? Că nu vrea moartea păcătosului, ci îi așteaptă întoarcerea, ca să fie viu.

Atunci, cuprins fiind de mare amărăciune, a început a-mi spune mie: Eu, părinte sfinte, de toate păcatele sînt plin, nevrednic fiind în fața cerului și pămîntului. Că, fiind eu în cetatea mea, am auzit că a murit o fecioară, slică a mai marelui cetății și a îngropat-o în haine de mult preț, în afară de cetate. Iar eu, auzind aceasta, din obiceiul cel rău, m-am dus noaptea la mormînt și, intrînd într-însul, am început a o dezbrăca pe ea. Și am dezbrăcat-o de toate, nici cămașa cea de în lăsîndu-i. Și voiam acum să ies din groapă. Iar ea, ridicîndu-se, m-a apucat cu stînga de mîna mea cea dreaptă și mi-a zis mie: Omule, dar în așa hal ți-a plăcut ție a mă dezgoli pe mine? Dar nu te-ai temut de Dumnezeu? Nu te-ai înfricoșat de dreapta judecată ce va să fie și de

răsplătirea cea după fapte? Nu ți-e rușine de firea cea de obște? Și creștin fiind tu, așa ai voit ca să stai înaintea lui Hristos? Au nu ești născut din femeie? Au n-o ocărești astfel pe maica ta împreună cu mine? Și ce răspuns, ticălosule om, vei da, pentru mine, lui Dumnezeu, în ziua judecății, căci, cât am fost vie, om străin n-a văzut goliciunea mea, iar tu, moartă și după îngropare fiind eu, m-ai dezbrăcat și tot trupul meu gol l-ai văzut? Om nenorocit ce ești! Cu ce fel de inimă și cu ce fel de mîini vei primi Sfîntul și de viață făcătorul Trup și cîstitul Sînge al lui Hristos, Domnul?

Iar eu, dacă am văzut și am auzit acestea, de spaimă mare am fost cuprins, și tremurînd, abia i-am grăit eu : Slobozește-mă, că după aceasta nu voi mai face așa. Iar ea mi-a zis mie : Cu adevărat nu va fi așa, că ai intrat aici cum ai voit, dar nu vei ieși de aici, așa cum ai voi, ci mormîntul acesta, de obște, ne va fi nouă. Și să nu socotești că degrabă vei muri, ci în multe zile, muncindu-te, îți vei da sufletul tău. Iar eu m-am rugat ei cu lacrimi și cu suspinuri amare ca să mă slobozească și m-am jurat ei, pe Atotțiitorul Dumnezeu, că nu voi mai face unele ca acestea, lucruri fără de lege și, rugîndu-mă, multe lacrimi am vărsat. Deci, răspunzînd, mi-a zis mie: De voiești să scapi de primejdia aceasta și să fii viu, să-mi dai făgăduință că, dacă te voi slobozi, nu numai de aceste ticăloase păcate te vei curăța, ci și de lume încă te vei lepăda și te vei face călugăr și, pocăindu-te de cele ce ai greșit, vei sluji lui Hristos. Iar eu m-am jurat, zicînd: Așa mă jur, pe Dumnezeu, Cel ce-mi va lua sufletul meu, că din ceasul acesta nu mă voi duce la casa mea, ci, de aici, mă voi duce la mănăstire. Atunci, mi-a zis mie fecioara: Îmbracă-mă pe mine, precum m-ai aflat. Și, îmbrăcînd-o eu, iarăși, culcîndu-se, a adormit.

Deci, eu acestea auzindu-le de la acel tînăr și învățîndu-l pe el cele despre pocăință, l-am tuns pe el și l-am îmbrăcat în chipul cel călugăresc. Și l-am încheiat pe el într-o peșteră și, mult lăudînd pe Domnul Dumnezeu, se nevoia pentru sufletul său. Și, a luat adevărită și încredințare de la Dumnezeu, că i s-au iertat păcatele. Și, îmbolnăvindu-se, s-a mutat la Dumnezeu, într-o veșnică viață." Dumnezeului nostru slavă! Amin.

Luna februarie în 12 zile : pomenirea celui între Sfinți Părintelui nostru Meletie, arhiepiscopul Antiohiei celei Mari (†381).

Acesta a fost de neam din Armenia și se trăgea din părinți creștini, fiind desăvîrșit în bunătate și foarte iubitor de învățătură. Pentru credința lui curată și înțelepciunea sa, pentru dragostea lui înfocată ce avea către Dumnezeu și către aproapele, pentru blîndețea și evlavia sa, silit a fost să fie hirotonit episcop în Sevastia Armeniei. Nu după multă vreme, însă, a fost mutat ca episcop în Veria, din Siria.

A viețuit din vremea lui Constanțiu (350-361) împăratul, fiul marelui Constantin, pînă pe vremea lui Teodosie cel Mare (379-395), în timpul luptelor celor mari ale Bisericii, împotriva uneltirilor ariene, în tot răsăritul creștin. Dar cu deosebire, Biserica din Antiohia era într-o stare de plîns. De la surghiunul Sfîntului Eustatie (331), Antiohia nu avusese parte decît de episcopi arieni. Și acum, prin mutarea lui Eudoxie, tot arian și el, de la Antiohia la Constantinopol, arhiepiscopia Antiohiei rămăsese fără păstori

Pentru fama ce-și făcuse, toți s-au învoit și au ales pe Sfântul Meletie. Și a fost înscăunat cu mare cinste, bucurându-se de multă dragoste în poporul dreptcredincios. Lupta lui pentru întărirea credinței ortodoxe, împotriva arienilor, a aprins însă mânia acestora împotriva Sfântului și, unelind pe lângă împăratul Constanțiu, au izbutit, la numai o lună de la înscăunare, să surghiunească pe episcop în Armenia, alegînd, pe un arian, arhiepiscop, în locul lui.

Venind la împărăție Iulian Apostatul și episcopii ortodocși întorcîndu-se la locurile lor, a venit și Meletie la scaunul său din Antiohia. El a găsit turma sa dezbinată, mulți ortodocși nevoind să-l mai recunoască de păstor. Pe deasupra, tot acum, împăratul Iulian a început lupta contra creștinilor, pentru reînvierea păgînismului. Și Meletie a fost surghiunit a doua oară.

Venind la împărăție dreptcredinciosul împărat Iovian (363-364), Sfântul Meletie s-a întors și a adunat un sinod cu episcopii săi, hotărînd drumul pe care să-l urmeze Biserica. Murind, după numai opt luni de domnie, Iovian, i-a urmat Valens, împărat arian, care, căutînd să-l atragă pe Sfântul Meletie de partea sa și neizbutind, l-a surghiunit a treia oară. Dar cînd a fost să-l scoată din cetate, Sfântul, în marea sa bunătate, a trebuit să apere pe cei care-l surghiuneau, de mânia poporului înfuriat, care-și iubea peste măsură pastorul.

Nu s-a întors decît în anul 378, sub domnia împăratului ortodox Grațian (375-383), cînd Sfântul s-a străduit să întărească dreapta orînduire ortodoxă, osîndind, într-un sinod din anul 379, toate învățăturile greșite ale vremii sale. În zilele dreptcredinciosului împărat Teodosie cel Mare, Sfântul Meletie a luat parte, încununîndu-și viața, și la cel de al doilea Sinod ecumenic, ținut în anul 381, la Constantinopol, conducînd cu multă înțelepciune lucrările acestui Sinod.

Spre jalea tuturor care-l cunoscuseră și prețuiau înalta lui înțelepciune, el s-a mutat la Domnul, la adînci bătrîneți, în Constantinopol, chiar în timpul lucrărilor Sinodului, și a fost numărat cu Sfinții, pentru întreprinderile lui surghiuniri și pentru luptele și suferințele lui în slujba dreptei credințe. Pe acest fericit, dumnezeiescul Gură de Aur și Grigorie al Nyssei, l-au cinstit cu cuvinte de laudă. Murind în pămînt străin, la Constantinopol, sfintele lui moaște au fost aduse la Antiohia și așezate în biserica Sfântului Vavila.

Întru această zi, cuvînt al Preacuviosului Părintelui nostru Efrem Sirul, cu întrebări și răspunsuri.

Întrebare: Cum este hulit Dumnezeu; Și ce cere Cea ce are toată cinstea și stăpînirea și este dătător a toată sfințenia?

Răspuns: Zice Dumnezeu, prin Proorocul: "Vai de cel prin care Numele Meu este hulit între neamuri"! Deci, îngrozirea aceasta se potrivește la cei ce necinstează chipul lui Dumnezeu. După chipul Lui, Dumnezeu ne-a făcut pe noi și după asemănare; și dator este tot creștinul să se păzească pe sine și să se ferească și să cinstească întru chipul lui Dumnezeu și să-l sfințească prin lucrurile cele bune, ca să poată zice: "Sfințească-se întru mine numele Tău, Doamne". Să strălucească lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru, Cel din ceruri. Vedeți cum este slăvit Dumnezeu, prin

lucrurile cele bune? Și, precum prin lucrurile cele bune este slăvit, așa prin faptele cele rele este hulit și este necinstit. Că cei necredincioși și neamurile, văzînd pe creștini, că și ei petrec ca păgînii și ca cei necredincioși, în chefuri și în beții, nu zic numai că cei credincioși, creștinii, calcă Legea și poruncile lui Hristos, ci încă și hulesc, spunînd că, precum le-a dat și poruncit lor Hristos, așa și păzesc, ca și cînd ei nu pot să calce cuvîntul și porunca Dascălului lor, ca și cînd așa socotesc că este învățătura și taina lui Hristos. Și așa este hulit numele lui Dumnezeu prin noi. Și de aceea se împlinește și la noi cuvîntul cel scris: "Vai, de acela prin care este hulit numele Meu între neamuri"! Însă noi, frații mei, lăsînd acestea celor ce le iubesc, prin lucrurile cele bune să sfințim Numele lui Dumnezeu, Căruia se cuvine toată slava în vecii vecilor.

Întrebare: Ce înseamnă ceea ce zice Apostolul: "Prin călcarea Legii, necinstesc oamenii pe Dumnezeu?"

Răspuns: Precum, dacă cel ce primește scrisorile împăratului le citește și le va primi cu toată osîrdia și frica și sînguina și le va cinsti și le va săruta și degrabă va face cele poruncite, acestea, la împăratul, cu cînte se socotesc, iar, dacă va lepăda și va defăima scrisorile și pe aducătorul de scrisori îl va ocări și îl va necinsti, la împăratul se urcă ocară, așa și cei ce calcă și defăimă scrisorile marelui Împărat, adică precură Evanghelia Lui, prin călcarea ei, pe Hristos, Cel ce a poruncit-o. Îl necinstesc. Așa și la iudei se cuvine a socoti. Că, după ce au primit ei Scripturile cele cu degetul lui Dumnezeu scrise, pe aducătorii de scrisori, i-au ocărit și i-au bătut și cu pietre i-au împroșcat și i-au omorît și, așa, au călcat Legea lui Dumnezeu, ceea ce zice: "Pe cel drept și pe cel nevinovat nu îl vei ucide". Iar, pe Începătorul vieții, cel sfînt și drept, L-au ocărit și L-au palmuit și au scuipat pe fața Lui cea sfîntă și preacurată și înfricoșată, de care se cutremură cerul și pămîntul și marea și toate cele ce sînt într-însele. Pentru aceea și zicea, către dînsii, Mîntuitorul: "Eu cinstesc pe Tatăl și voi nu Mă cinstiți pe Mine" (Ioan 8, 49), iar, mai pe urmă, L-au și ucis. Ați auzit, deci, fiilor, cum prin călcarea Legii, este necinstit Dumnezeu? Așadar și cei ce se numesc creștini și fără de păzire vietuiesc, prin călcarea Evangheliei, îl necinstesc pe Dumnezeu, cele potrivnice Tainei Stăpînului lucrînd și poruncile Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, bîrfeli socotindu-le, și de la adevăr întorcîndu-și auzul și către basme abătîndu-se și luînd aminte. După cum și Apostolul mai înainte a propovăduit: "Că va veni o vreme, cînd nu vor mai suferi învățătura sănătoasă" (II Timotei 4, 3). Și, iată, cuvîntul s-a împlinit.

Că cine primește acum dumnezeieștile Scripturi? Cine ia aminte la poruncile lui Hristos? Cine este înțelept și va păzi acestea? Cine va dovedi că nu sîntem călcători de Lege? Mulți sînt înțelepți, după trup. Mulți, de bun neam. Mulți, știutori și cărturari, legiuitori și împărați, dregători și bogați, săraci și robi, slobozi și dascăli, monahi, feciorelnici și căsătoriți. Cine, dintre aceștia toți poate să dovedească sau să arate că se cade creștinului a trăi după poftele firii pămîntești? Că faptele firii pămîntești sînt cunocute și sînt acestea: desfrînarea, destrăbălarea, vrăjitoria, cearta invidia, dezbinările, bețiile, uciderile, sau cele asemenea. Cine va dovedi că acestea sînt ale creștinilor? Care Evanghelie? Care carte a Apostolilor? Care Prooroc? Că, iată de la marginile lumii, pînă la marginile ei, dumnezeiască Scriptură se citește în biserici și nicăieri nu stă scris că se cade creștinilor să facă acestea. Ci, cel ce s-a rătăcit în calea sa și s-a abatut, este călcător de Lege, iar prin călcarea Legii, Îl necinstește pe Dumnezeu.

Iată, ați auzit, cum se necinstește Dumnezeu. Deci, încetează creștine, a călca Legea și a necinsti pe Dumnezeu. Încetează să trăiești după obiceiurile păgînilor,

pentru ca, după ce te vei duce dincolo, să nu afli strâmtoare și necinste. Voiești să auzi cum a poruncit Stăpînul să umble și să salte creștinul? Ascultă: "Feriți cei ce plîng, fericiți cei ce flămînzesc și însetoșează". Acesta este întîiul praznic al creștinilor. Și iarăși: "Nevoiți-vă a intra pe calea cea strîmtă". Și iarăși: "Amin zic vouă, că veți plînge și vă veți tîngui, iară lumea se va bucura, iar voi vă veți întrista". Și iarăși zice: "Să nu vă înalțați, că acestea toate neamurile păgînilor le fac, deci să nu vă asemenați lor". Voiești să auzi și faptele și săltările Proorocului David? Iată ce zice: "Plîngînd și închinîndu-mă, umblam și am acoperit cu post sufletul meu și cu sac m-am îmbrăcat și s-au făcut mie lacrimile mele, pîine, ziua și noaptea. Și cenușa ca pîine am mîncat. Și băutura mea cu plîngere am amestecat". Și iarăși zice: "Spăla-voi în toate nopțile patul meu și așternutul meu cu lacrimile mele îl voi uda". Și iarăși: "Ochii mei totdeauna către Domnul". Și iarăși: "De la toată calea cea rea am oprit picioarele mele". Ai auzit cum a dănuțit David? Așadar și tu, creștine, dănuiește. Voiești să auzi și praznicele și odihna și desfătarea fericitului Pavel? Veniți să auzim, fraților, cum ne îndeamnă pe noi și ne roagă, zicînd: "Următori mie faceți-vă, fraților", căci, pe mulți aud zicînd: Eu pe Apostol îl ascult și, cum a învățat el, așa fac. Vezi ce zici, să nu minți. Că, de vei grăi adevărul, fericit vei fi și în veacul de acum și în cel ce va să fie. Însă, eu mă tem, ca nu cumva să te afli mincinos, că s-a împuținat adevărul de la fiii oamenilor și toți s-au abătut.

Urmează pe Pavel, creștine, cela ce zici că, toate cîte spune Apostolul, le primești și le faci. Că cei care sînt următori lui Pavel, se vor pleca lui, precum zice cuvîntătorul de Dumnezeu, Ioan: "Noi de la Dumnezeu sîntem. Cela ce cunoaște pe Dumnezeu ne ascultă pe noi. Care nu este de la Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi". Veniți dar, următorii lui Pavel și următorii lui Hristos, să auzim ce strigă Pavel că, iată ne îndeamnă, zicînd: "Următori Mie faceți-vă, fraților, precum și eu lui Hristos". Spune, fericite Pavele, în ce chip poate cineva să se facă următor ție? Pune, aici, de față, învățătura ta. Căci toți cunoaștem că tu fericit ești și împărtășești cu Hristos, în vecii cei nesfîrșiți. Spune-ne nouă, cum te-ai nevoit și te-ai învrednicit slavei aceleia? Spune-ne nouă, ca și noi să urmăm ție, ca să ne învrednicim împreună cu tine, veșnicilor bunătăți. De ai dănuțit, să dănuim și noi, de ai plîns, să plîngem și noi, de ai postit, să postim și noi. Pe toate ale credinței, cîte ai lucrat, spune-ne, și le vom face. Spune-ne nouă, Pavele, cum se cade să petrecă creștinii. Răspunde Pavel și zice: "Mărturisesc întru Domnul să nu mai umblați voi, precum celelalte neamuri umblă, în desertăciunea minților, întunecați cu mintea fiind, înstrăinați de slava lui Dumnezeu. Lepădînd minciuna, grați adevărul. Soarele să nu apună în mînia voastră, nici nu dați loc diavolului. Cela ce fură, să nu mai fure. Tot cuvîntul putred să nu iasă din gura voastră".

Auziți pe Pavel strigînd: "Tot cuvîntul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai cuvîntul cel bun, spre zidire". Toată amarăciunea și mînia și iuțimea strigarea și defăimarea să se ridice de la voi, împreună cu toată rautatea. Spune, Pavele și cele mai mari. Faceți-vă, zice Pavel, ca niște fii iubiți ai lui Dumnezeu. Auziți și cutremurați-vă, cei ce voiți a fi creștini și departați-vă de la cele păgînești. Faceți-vă următori ai lui Dumnezeu. Iarăși, Pavel spune cu tarie: "Iar desfrînarea și toată necurațenia sau lăcomia nici să se numească între voi. Nu vă îmbătați de vin, întru care este desfrînarea. Următori mie faceți-vă. Vedeți să nu răsplătiți cu rău cuiva, pentru rău. Dojeniți pe cei fără de rînduială. Mîngiați pe cei deznădăjduiți. Sprijiniți pe cei slabi. Fiți îndelung răbdători către toți. Următori mie faceți-vă. Totdeauna vă bucurați, neîncetat vă rugați. Să lepădam pagînatatea și poștele cele lumești. Următori mei faceți-vă, fraților. Iubirea de străini să nu o uitați. Cu iubire de frați unii pe alții iubiți-vă, cu nădejdea bucurîndu-vă, întru necazuri răbdînd, întru rugăciune

zăbovind". Următori mie faceți-vă, adică următori fericitului Pavel. Ca împreună cu Hristos să împărțiți în vecii nemărginiți.

Unde sînt cei ce zic, toate cîte le zice Pavel, le facem. Și cine este mai fericit decît tine, dacă vei grai adevărul? Însă, vezi, să nu te afli mînios, zicînd și nu facînd. Că, iată, iarăși te îndeamnă pe tine Pavel: "Următori mie faceți-vă". Întru tot lucrul alcătuiți-vă pe voi ca niște slujitori ai lui Dumnezeu; întru răbdare multă, întru necazuri, întru strîmptorări, în bătaii, în temnițe, în osteneală, în privegheri, în posturi, în bunătate, întru Duhul Sfînt, în dragoste nefătarnică, în cuvîntul adevărului, în puteața lui Dumnezeu. Următori mie faceți-vă, fraților. Cine este atît de viteaz, ca lui Pavel să-i urmeze și să se facă vas de alegere? Deci, de voiești, creștine, să urmezi lui Petru și lui Pavel și lui Ioan, păzește cuvintele lor. Păzește învățătura lor, urmează nevoiața lor. Să nu iubești lumea, nici cele din lume. Să nu rămîi numai la veacul acesta. Să nu dormi mult. Nici numai în cele de desfătare să te îndeletnicești. Urmează lui Pavel. Că iarăși voi zice: Învată-te creștine, cum se veselea Pavel, cum se desfăta, cum serba și prăznuia el în lumea aceasta. Și urmează-l, nu numai cu cuvîntul, ci și cu fapta.

Spune, Sfinte Pavele, povestește-ne nouă cum te-ai desfătut și cum te-ai veselit în lumea aceasta. Răspunde Pavel: "Desfătarea mea aceasta este: Trei ani, noaptea și ziua, nu am încetat cu lacrimi, sfătuind pe fiecare. Acesta este praznicul meu. Întru osteneli, mai mult, în bătaii în temniță, pe moarte de multe ori, de la iudei, de cinci ori cîte patruzeci de lovituri, fără una am luat, de trei ori cu toiege am fost bătut, o dată cu pietre am improșcat, de trei ori corabia cu mine s-a spart, o noapte și o zi întru adînc am petrecut, în călătorii de multe ori, în primejdie de rîuri, și de la neamuri și de la tîlhari, cu primejdie în pustie și în mare, în osteneală și în trudă, în privegheri, de multe ori, în frig și în golătate". Acestea sînt desfătările lui Pavel. Următori mie faceți-vă, fraților, precum și eu lui Hristos. Argintul sau aurul sau îmbrăcămintea nimănui nu am poftit. Toate am arătat vouă. Următori mie faceți-vă. Că eu, nu numai a fi legat, ci și a muri, pentru numele Domnului Iisus, sînt gata. Către țintă gonesc, la darul chemării celei de sus a lui Dumnezeu. Așa alerg, nu ca și cum aș bate vîzduhul, ci îmi trudescri trupul meu și îl robesc. Că tot cela ce se nevoiește, de toate se înfrînează. Așa alergați fraților, ca să ajungeți. Urmați Sfinților și așa alergați, ca împreună cu dînșii să vă încununăți și împreună să împărațiți.

Deci, încetează creștine, cu lucrurile cele păgînești și elinești, ca nu prin călcarea Legii să necinstești pe Dumnezeu, ca să nu-ți îngrămădești asupra-ți urgie, în ziua urgiei și a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, cînd va judeca Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor, după bunăvestirea mea. Cînd, și îngerii, cu cutremur, vor sta înaintea. Unde nu numai pentru fapte, ci și pentru gînd și cuvînt deșert vom fi osîndiți. Să gîndim fraților, că omul este ca iarba, zilele lui, ca floarea cîmpului, așa va înflori. O clipă de vreme și toate vor înceta. Pentru ce, în deșert, te tulburi, o, omule? O noapte și se va vesteji carnea ta și picioarele tale vor înceta să meargă, ochii tăi se vor topi și limba ta se va liniști și glasul tău va lipsi și suspinul tău se va înmulți și lacrimile tale vor curge și nimeni nu va putea să-ți ajute. Și toți lăsîndu-te, se va duce fiecare întru ale sale, și nimeni nu va sta lîngă tine. Iar îngerul cel nemilostiv, departe stînd, va aștepta porunca Stăpînului, ca, răpind ticălosul tău suflet, să-l ducă în locul cel gătit lui, ca să secere ceea ce a semănat, unde lucrează și prisosește plîngerea și tînguirea și suspinul, necazul și strîmtoarea, scrișnirea dinților și durerea.

Acolo se vor topi ochii bețivilor. Acolo vor plînge și cu dinții vor scrișni desfrînații și preadesfrînații, furii, vrăjitorii, otrăvitorii, fermecătorii, descîntătorii, toți cei care pe calea cea largă au umblat. Și, vai lor, ca acolo nu-i de loc desfătare pentru ei, după cum zice Domnul: "Vai, celor ce rîdeți acum, că veți plînge". Arătat este că acolo nu este cu putință, fraților, că uneori creștin să fie, iar alteori păgîn să se

facă cineva. Că, venind, Domnul a surpat toate cele ale diavolului și, din mâinile lui, izbăvind-ne pe noi, zice: Eu sînt păstorul cel bun, veniți după Mine. Eu sînt calea și adevărul, veniți către Mine toți. Eu sînt viața, Eu sînt lumina lumii, veniți toți către Mine. Lepădați-vă de satana, aruncați de la voi învățăturile lui, dezbrăcați-vă de omul cel vechi și de toate faptele lui și întru cel nou îmbrăcați-vă. Cele vechi au trecut, iată, toate s-au făcut noi. Veniți către Mine toți. Legea prin Moise s-a dat, Darul și Adevărul prin Mine, Iisus Hristos s-a făcut. Cîți după Legea veche vă îndreptați, ați căzut din dar. Veniți către Mine toți, că pe cel ce vine la Mine, nu îl voi scoate afară.

O, nemăsurată bunătate a lui Dumnezeu, care pe toți îi cheamă, căci El voiește ca toți să se mîntuiască. Slavă iubirii lui de oameni! Să nu ne mai îndreptăm numai după Lege. Că Hristos ne-a răscumpărat pe noi din blestemul Legii. Lui se cuvine slavă în veci. Amin.

Întrebare: Care păcat este mai greu, afară de păcatul ereziei?

Răspuns: Precum, dintre toate faptele bune, mai înaltă este iubirea, așa și, decît toate păcatele, mai greu este a urî pe fratele tău. Că cea ce urăște pe fratele său este ucigaș de oameni, după cum a zis Apostolul. Cel ce urăște pe fratele său, pe Iisus, Însuși Dumnezeu, Îl urăște. Cea ce urăște pe fratele său, întru întuneric este și întru întuneric umblă și nu știe unde merge, că întunericul i-a orbit ochii lui. Vezi de cîte rele este pricinuitoare ura? Iar iubirea acoperă multime de păcate. Invidia cu anevoie de vindecă este. Păcat de moarte să vîrșește tot cel fără de căință. Însă stricătorii de parte bărbătească, vrăjitorii, otrăvitorii, fermecătorii, cei ce opresc plata lucrătorilor și cei ce urăsc pe frați, în focul cel mai cumplit al ucigașului s-au osîndit. Dumnezeului nostru slavă, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

Luna februarie în 13 zile : pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Martinian.

Acesta a fost din Cezareea Palestinei și a trăit pe vremea împărăției lui Constantin, fiul marelui Constantin (337-361). Încă de pe cînd era de 18 ani, Sfîntul Martinian, părăsind casa părintească, s-a retras către sihăstrie, locuind într-o peșteră de pe muntele Corabiei, din apropierea cetății și ducînd o viață pustnicească de osteneală, înfrînare și de rugăciune. Și așa, trăind vreme de 25 de ani, s-a dus vestea în tot ținutul, pînă departe, de faptele și de viața lui cea îmbunătățită, că primise de la Hristos pînă și darul facerii de minuni. Și mulți veneau și se foloseau de cuvintele, rugăciunile și de sfaturile lui cele înțelepte.

Deci, întru alte ispitiri, a îngăduit Dumnezeu, în viața Sfîntului și o diavolească ispitire ca aceasta. Că, auzind o femeie desfrînată, anume Zoc, cuvintele de laudă ce se spuneau, de către oamenii din Cezareea, despre viața Sfîntului, a zis către dînsii: "Pentru ce găsiți vrednică de laudă viața lui? Că neputînd înfrînge patimile trupului și ispitele viețuirii cu oamenii, de aceea a fugit el în pustie, unde nu are lupta cu ispitele. Că unde nu-i foc, nu arde fînul. Deci, de voi merge eu la dînsul și, fiind eu cu dînsul, de nu se va clătina, atunci se va adevăra că este, cu adevărat, om fără prihană".

Deci, s-a îmbrăcat ea în haine saracicioase luînd într-o traistă hainele ei cele luminoase și, ieșind din cetate, s-a dus la acel munte, unde era sfîntul. Iar dacă a

înserat, a început vînt cu furtună și ploaie mare în noaptea aceea. Și s-a apropiat femeia de chilia Sfîntului și a început a plînge, ca și cînd s-ar fi rătăcit și ca și cînd ar mânca-o fiarele, de-ar rămîne afară. Deci, se ruga de Sfîntul să o primească în chilia lui. Drept aceea, Cuviosul, văzînd că este cu neputință a o lăsa afară, a primit-o înlăuntru, iar el s-a dus în încăperea din fundul chiliei.

Iar cînd a fost dimineață, văzînd-o Sfîntul schimbată la haine și împodobită, a întrebat-o: "Cine ești și la ce ai venit?" Iar ea, fără de rușine, a zis: "Pentru tine". Și îndată a început a desfășura viața monahilor care îndeamnă pe creștini să fugă de însoțirea cu femei, și, zicînd că însoțirea nu împiedică evlaviei și adăugă că toți dreptii Legii Vechi au fost căsătoriți. Deci, cu vorbe ca acestea, nerușinata îl îndemna la păcat. Iar Cuviosul, ascultînd-o, se învoia puțin cîte puțin, în inima sa, și cuprins fiind cu bațele și cu limba ei cea amăgitoare, sta aproape să cadă. Dar era ceasul cînd credincioșii aveau obiceiul să vină la el pentru binecuvîntate. Și, nevoind el să fie prins asupra păcatului, a ieșit afară din chilie să-i întîmpine. Și, fiind afară, darul lui Dumnezeu i-a schimbat gîndul. Și, aducînd multe găteje și aprinzîndu-ne în chilie, a sărit în mijlocul lor, dojenindu-se pe sine și zicîndu-și: "De vei putea, Martinieni, să rabzi focul gheenei, apropiete de femeie și să vîrșește păcatul. Dar cum vei răbda focul cel veșnic, dacă pe acesta nu-l poți răbda?" Și așa, arzîndu-se pe sine și-a smerit sălbăticia trupului. Și s-a cutremurat desfrînata și îndată a înțeles greutatea păcatului. Și, cerînd iertare, se ruga de Sfîntul s-o îndrepte și pe ea pe calea mîntuirii. Iar el, înțelepțind-o, a trimis-o la mănăstirea Sfintei Paula, din Betleem, unde s-a făcut monarhie.

Deci, vindecîndu-se de rănile focului și înțelegînd că lupta cu ispitele trupești cere să fugi din fața lor, Sfîntul a mers la mare. Și, învoindu-se cu un corăbier, și-a părăsit chilia și s-a mutat pe o mică insulă, de piatră, foarte departe, în mijlocul mării, încît nu se vedea nicidecum uscatul. Și îi aducea corăbierul, de două sau trei ori pe an, pîine și apă și ramuri de finic, pentru împletiturile cu care își plătea puțină hrană ce i se aducea. Și, trăind așa zece ani, în multă liniște, a trebuit să plece de acolo.

Că, ridicîndu-se furtună pe mare, o corabie s-a spart de o stîncă, înecîndu-se toți cei care se aflau într-însa. Și n-a scăpat nimeni, în afară de o fată, ce se ținea de o scîndură. Aceasta, văzînd pe Sfîntul, îi cerea ajutor. Și Cuviosul scoțînd-o din mare, deasupra pe piatră, îndată a lăsat fetei hrana și adăpostul său, iar el, zicîndu-și: "Fugi Martiniane, să nu te ajungă ispita", s-a aruncat în valuri, și sprijinit de niște delfini, a ieșit la uscat.

Dar era acum în mare nedumerire, în ce chip să-și petreacă cealaltă rămășiță a vieții lui. I s-a descoperit că nu se va izbăvi din ispite, decît pribegind din loc în loc, pînă la sfîrșitul vieții. Deci, pornind în pribegie și străbătînd multe cetăți, a sosit și la Atena și, intrînd în biserica cea mare de-acolo, s-a întins pe pămînt și, de față fiind episcopul cetății, Sfîntul și-a dat în mîna lui Dumnezeu, sufletul său de mare nevoitor și mucenic al vieții curate. Și, se spune, că și cele două femei, Zoe și Fotina, și-au să vîrșit viața, dobîndind de la Duhul Sfînt, semnele sfînteniei. Dumnezeului nostru, slavă !

Întru această zi, cuvînt din viața Sfîntului Martin milostivul.

Sfîntul Martin era de douăzeci de ani și Sfîntul Botez încă nu-l primise. Și acest fel de viață avea, că nimic nu păstra pentru sine, ci toate le împărțea ca milostenie săracilor. Și, după ce nu i-a mai rămas lui nimic, fără numai un cuțit și o haină, și, fiind

și o iarnă aspră, cu ger mare, l-a întâmpinat pe el un sărac la porțile cetății, care ruga, pe cei ce treceau, să-l miluiască. Iar aceia, trecînd toți pe alături, nu i-au dat lui nimic. Deci, s-a mîhnit Martin, că n-a miluit nimeni pe săracul acela; și nu știa ce să facă, pentru că nu avea altă haină, fără numai aceea, întru care era îmbrăcat. Deci, scoțînd cuțitul, și-a tăiat haina sa în două și cu o jumătate a ei a îmbrăcat pe sărac, iar cu cealaltă jumătate, s-a învelit pe sine însuși. Și mulți rîdeau de el, că nu era îmbrăcat așa cum se cădea.

Și, venind noaptea, culcîndu-se înfrigorat, îndată a adormit și a văzut în vis pe Hristos, îmbrăcat în haina sa, aceea cu care el îmbrăcase pe săracul acela, înaintea o mulțime de îngeri, zicîndu-i: "Martin, pînă încă a nu lua botezul Meu, cu această haină m-ai îmbrăcat, drept aceea, și Eu de acum în toată lumea te voi îmbrăca cu slavă, iar, după aceea, vei lua Împărăția cerurilor. Deci, după ce a auzit acestea, s-a sculat din somn și ducîndu-se, s-a botezat în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Și atît de milostiv s-a făcut spre săraci, încît s-a auzit pînă la toate marginile pămîntului de milostiva viață a lui. A trăit în Galia și a ajuns episcop la Tours, pe la anul 400 și i se spunea "slava Galiei." Și, plăcut fiind lui Dumnezeu și încă și minuni săvîrșind, mai pe urmă, s-a mutat la Domnul, în vîrstă de peste optzeci de ani. Dumnezeului nostru slava!

Întru această zi, învățătură a Sfîntului Ioan Gură de Aur, despre ispite și primejdii.

Nu este nici un drept care să nu aibă o greșală, oricît de mică. Și, iarăși, nu este nici un păcătos, care să nu aibă nici un bine. Deci, de vei vedea pe vreun drept bolnav sau în oarecare ispită și primejdie cazînd, să nu te tulburi, ci să gîndești întru tine și să zici: Acest om drept este, însă a făcut ceva, o mică faptă rea și pentru aceasta își ia plata aici, ca dincolo să nu se osîndească. Așa să înțelegi cuvîntul cel zis de Avraam, în Evanghelie, bogatului nemilostiv: "Tu ai luat în viață cele bune, iar Lazăr cele rele", de vreme ce s-a întîmplat că a avut Lazăr în viața aceasta cîteva apăcate, iar bogatul acela, cîteva fapte bune; și și-a luat plata fiecare.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre ascultarea de părintele duhovnicesc.

Un om mirean, avînd trei copii, lasîndu-i pe ei în cetate, s-a dus la o mănăstire. Și, petrecînd în mănăstire trei ani, a început a se tulbura de gînduri, care îi trezeau în minte amintirea și dorința de copii și se mîhnea pentru dînsii foarte. Și, el nu spusese, de la început, starețului, că are copii. Deci, văzîndu-l pe avă mîhnit, i-a zis lui: "Ce ai de ești mîhnit?" Și i-a povestit starețului că are trei copii în cetate și vrea să-i aducă în mănăstire. Și i-a dat voie părintele. Deci, ducîndu-se, fratele a aflat că doi dintr-înșii au răposat, iar unul trăia. Și, luîndu-l pe el, l-a adus la mănăstire. Deci, căuțîndu-l

starețul, l-a aflat la pitărie și a adus la dînsul pe copil. Iar ava, luînd copilul, l-a cuprins și, îmbrățișîndu-l, îl săruta. Și a zis către tatăl copilului: "Îl iubești pe el?" Și a răspuns: "Da". Și a zis ava: "Ia-l, dar, și-l aruncă în cuptor, așa cum arde". Și acela luînd îndată copilul său, cu mîinile sale, l-a aruncat în cuptor. Și văpaia s-a făcut ca roua și n-a ars copilul. Că tatăl său dobîndise credința lui Avraam. Dumnezeuului nostru, slavă!

Luna februarie în 14 zile: pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Axentie, cel din munte (†470).

Pe vremea împărăției lui Teodosie cel Tânăr (408–450), a fost în Constantinopol un bărbat cinstit în rînduiala ostășească și vestit în palatele împărătești, cu numele Axentie, fiu al lui Adda persul. Și era acesta, pe cît de înțelept și viteaz, în viața cea din afară, pe atît de credincios și de rîvnitor în faptele credinței. Acesta, cunoscînd pe Cuviosul Marcian, iconomul Bisericii celei mari, pe Ioan monahul și pe alți bărbați temători de Dumnezeu și sihaștri, adesea se aduna noaptea cu ei la rugăciune. Și, rîvnind vieții lor, s-a lepădat cu totul de slava lumească. Deci, s-a făcut ostaș al cerescului împărat Hristos, luînd chip monahicesc și s-a făcut slujitor al lui Dumnezeu, mai întîi în rînduiala diaconiei, apoi a preoției, primind slujirea să izgonească pe diavoli din oameni. Și era mult slăvit, pentru aceasta, în împărăteasca cetate.

Deci, dorind o viață liniștită, a lăsat cetatea și s-a dus într-un munte, care se numea Oxiași a locuit în muntele acela care, mai pe urmă, după numele său, s-a numit muntele lui Axentie. Și iubea mult Sfîntul muntele acela, pentru liniștea și singurătatea lui, și mulțumea lui Dumnezeu, zicînd: "Tu Doamne, singur, întru nădejde m-ai așezat." Dar a fost descoperit de niște păstori și, dacă s-a făcut cunoscut, mulți au început a veni la dînsul pentru felurite nevoi și pentru tămăduirea trupului și a sufletelor, că primise Sfîntul darul să vindece orice boală cu rugăciunile sale; și, împreună cu darul tămăduirilor, avea Cuviosul și darul înainte-vederii. Și i-au zidit lui oamenii cucernici o chilie pe vîrfurile muntelui și, închizîndu-se în chilie, Cuviosul învăța și tămăduia poporul printr-o ferăstruică. Iar ucenicii lui împărțeau săracilor darurile aduse de către cei ce se tămăduiau. Și tămăduia Sfîntul multe feluri de bolnavi: orbi, leproși, îndrăciți, paralizați, căci era bărbat puternic în faptă și în cuvînt, înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul. Drept aceea, a luat parte Sfîntul și la Sinodul cel a toată lumea, al patrulea de la Calcedon (451), chemat fiind din porunca împăratului Marcian, care foarte mult îl cinstea pe el, ca pe un stîlp al dreptei credințe, ce era.

Deci, șezînd în chilia sa, mult folos aducea lumii, prin chipul vieții sale îmbunătățite și prin învățăturile cele grătore de Dumnezeu, cu care se îndulceau toți care veneau la dînsul de pretutindeni, și prin rugăciunile și prin facerea de minuni; iar cu ochii cei înainte-văzători vedea cele de departe, ca pe cele de aproape, privirea și sufletele fără de trup ale dreptilor. Așa a fost, cu deosebire, în noaptea cînd Cuviosul, stînd la rugăciune în chilia sa, a văzut deodată călătorind spre cer sufletul Sfîntului Simeon Stîlpnicul; și vestind el îndată ucenicilor săi aceasta și făcîndu-se cercetarea, lucrul s-a adevărit întocmai.

Și așa, cu evlavie și cu dreaptă credință viețuind și mănăstiri multe și în felurite locuri întemeind și pe mulți la mîntuire povățuind, Cuviosul Axentie, nu mult timp după Cuviosul Simeon, pe vremea împărăției lui Leon cel Mare și la adînci bătrînețe ajungînd, s-a mutat către Domnul.

Întru această zi, cuvînt din Pateric, despre ava Pimen.

S-au dus odată mulți bătrîni la ava Pimen. Și, iată, una dintre rudele lui ava Pimen avea un copil, și, din lucrarea diavolului, fața copilului era întoarsă la spate. Și tatăl copilului, văzînd mulțimea părinților, luînd copilul afară de mănăstire, ședea plîngînd. Și s-a întîmplat unui bătrîn să iasă afară și, văzîndu-l plîngînd, i-a zis: "De ce plîngi, omule?" Iar el a zis: "Sînt rudenie cu ava Pimen. Și, iată, s-a întîmplat copilului ispita aceasta, și, vrînd să-l ducem la bătrînul, ne-am temut că nu voiește să ne vadă pe noi, rudeniile lui. Și acum, de va afla că sîntem aici, trimite și ne gonește. Eu însă, văzînd venirea voastră la biserică, am îndrăznit de am venit. Deci, de voiești, ava, fie-ți milă de mine, și ia copilul înauntru și rugați-vă pentru el."

Și, luîndu-l, bătrînul a intrat și a economisit lucrul cu înțelepciune, că nu l-a dus îndată la ava Pimen. Ci, începînd de la frații cei mai mici, zicea: "Faceți cruce copilului". "Și după ce i-a făcut pe toți de l-au însemnat cu semnul crucii pe pe urmă, l-a dus la ava Pimen. Iar el nu voia să-i facă cruce. Iar părinții i se rugau zicînd: "Cum au făcut toți, fă și tu, părinte." Și, suspinînd, sculîndu-se, s-a rugat, zicînd: "Dumnezeule, tîmăduiește zidirea ta, ca să nu mai fie stăpînita de vrajmașul." Și, făcînd cruce, îndată s-a tîmăduit copilul și l-a dat tatălui sanatos. Dumnezeului nostru, slavă!

2 Luna februarie în 15 zile: Viața și pătîmirea Sfîntului Apostol Onisim, unul din cei șaptezeci (†95).

În cetatea Colose, din Frigia, era, pe vremea Sfîntilor Apostoli, un bărbat vestit și dregător de seamă, cu numele Filimon. Și acesta, primind dreapta credință chiar de la Sfîntul Pavel, s-a numărat între cei șaptezeci de Apostoli ai Domnului, iar, mai pe urmă, și de treapta de episcop s-a învrednicit.

Deci, pe cînd Filimon deprindea credința cea nouă, era în casa lui un rob, anume Onisim care, greșind cu ceva stăpînului său și temîndu-se de pedeapsă, a fugit de la dînsul și s-a dus la Roma. Și acolo, aflînd pe Sfîntul Pavel în lanțuri pentru credință a auzit de la dînsul cuvîntul; propovăduirii și, primind sfînta credință, s-a botezat de Apostolul Pavel și a rămas, împreună cu Tihic un alt tînăr, în slujba Apostolului.

Deci, a trimis Sfîntul Apostol pe Tihic să ducă creștinilor din Colose o scrisoare, care se găsește și astăzi în Sfînta Scriptură. Și, împreună cu Tihic, Apostolul

a trimis și pe Onisim, cu o scrisoare către Filimon, fostul său stăpîn. În scrisoarea aceasta, Apostolul îl roagă pe Filimon să-l ierte pe Onisim de greșeala lui și să-l primească, nu ca pe un rob sau ca pe un frate iubit, ci ca pe Pavel însuși: "Te rog pe tine, scrie Apostolul, pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanțuri, Onisim, cel de altădată nu-ți era de folos, dar acum ție și mie ne este de folos, pe acesta ți l-am trimis, pe el însuși, adică, inima mea: primește-l. Eu voiam să-l țin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sînt în lanțuri, în locul tău, pentru Evanghelie, dar n-am voit să fac nimic fără de încuvîntarea ta, pentru ca fapta ta, cea bună, să nu fie silită, ci de bunăvoie. Că, poate pentru aceea a fost despărțit de tine, ca veșnic să fie al tău, dar, nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine, dar, cu atît mai vîrtos pentru tine, și după trup și în Domnul. Deci, dacă, mă socotești părtaş cu tine, primește-l pe el, ca pe mine" (*Filimon 10-17*).

Drept aceea, primind scrisoarea, Filimon l-a întîmpinat cu dragoste pe Onisim, ca pe un frate în Hristos, l-a iertat și l-a eliberat pe el din robie. Iar Onisim, liber, se întoarce la Roma și-l însoțea pe Sfîntul Pavel, oriunde acesta propovăduia Evanghelia, pînă în Spania. Iar, după sfîrșitul Apostolului, sfințit fiind episcop de Sfîntul Pavel, Onisim nu înceta a propovădui Împărăția lui Hristos mergînd apoi din cetate în cetate. Și a fost prins, pe vremea prigoanei lui Domițean (95). Deci, răbdînd multe chinuri de la dregătorul Tertili și rămînînd neplecat în credință, i s-a tăiat capul. Și așa, Sfîntul Onisim s-a numărat cu bărbații apostolici ai Domnului.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre un călugăr, care umbla din mănăstire în mănăstire și despre răbdare.

Un frate oarecare petrecea într-o mănăstire de obște, supunîndu-se ascultărilor. Și-l iubeau cinci dintre frați, iar unul avea necaz pe el. De aceea, fratele a ieșit din mănăstire. Deci, a mers la alta; și-l iubeau pe dînsul opt frați, iar doi îl urau pe el. Apoi și de acolo a ieșit și a intrat, iarăși, în altă mănăstire; și-l iubeau șapte dintre frați, iar cinci nu-l iubeau. Însă, fugind și de acolo, s-a dus ca să intre în altă mănăstire, dar mai înainte, pînă a nu intra, șezînd și-a luat o hîrtie și cugeta întru sine: "Dacă îți vei asculta gîndurile tale, nici toată lumea nu-ți va ajunge ție, ca s-o umbli". Apoi, s-a făgăduit în inima sa că să rabde și a scris pe hîrtie așa: "Ai ieșit din alte mănăstiri, fiindcă n-ai răbdut ocările și muștrările, iar, aici, te vor necăji pe tine și mai mult decît în celelate. Să-ți aduci, dar, aminte de toate pricinile, care te izgoneau pe tine și, pe toate acele pricini, le vei afla și aici, oare, vei răbda?" Și a scris: "Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda". Deci, strîngînd răvașul acela, l-a legat în brîul său și, rugîndu-se, a intrat în mănăstire.

Apoi, petrecînd puțină vreme, a început a auzi de la frați ocările cele asupra sa, iar cînd se necăjea, apuca hîrtiuța aceea și citind-o, afla: "Întru numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda". Și întru sine gîndea: "Lui Dumnezeu te-ai făgăduit, de la Dînsul să-ți ceri ajutor". Și așa, se mîngîia. Iar și vrăjmașul, nesuferind răbdarea fratelui, a îndemnat pe frați să se înștiințeze că fratele se mîngîia, citind acea hîrtie. Și, au început ei a zice că este vrăjitor și citind, nu se tulbură. Apoi, mergînd la egumen, i-au spus: "Nu putem să trăim cu fratele acesta, că vrăjitor este și în brîul lui sînt farmece; și, dacă voiești să rămîi cu dînsul, apoi, pe noi să ne slobozești să

ne ducem". Iar egumenul, duhovnicesc fiind și știind smerenia fratelui, a cunoscut că din zavistia diavolului este ceea ce ziceau ei și a grăit fraților: "Ieșiți de vă rugați și mă voi ruga eu; și, după trei zile, vă voi răspunde vouă". Deci, când dormea fratele, i-a dezlegat părintele brîul lui, și, citindu-i hîrtiuța, îndată a pus-o și a lăsat-o iarăși în brîul fratelui.

Iar după trei zile, au venit frații la egumen, zicîndu-i: "Spune-ne nouă, ce vei face vrăjitorului aceluia?" Și le-a zis: "Chemați-l pe el". Deci, venind acela, i-a zis egumenul: "Pentru ce smintești pe frați?" Iar fratele a zis: "Am greșit, iartă-mă și te roagă pentru mine." Iar părintele a zis către frați: "Ce ați zis ca a făcut fratele acesta?" Ei au zis: "Fermecător este și farmecele în brîul lui sînt." Și a zis egumenul: "Scoateți vraja ta". Iar el a răspuns: "Am greșit, iartă-mă". Deci, a zis egumenul: "Scoateți voi farmecele lui". Iar fratele nu-i lăsa să-i dezlege brîul. Apoi a dezlegat el hîrtia și părintele a dat-o la un diacon și i-a poruncit lui ca să stea la un loc înalt și să citească hîrtia, zicînd: "Să se rușineze diavolul, cela ce învață pe oameni a vrăji". Și s-a citit hîrtia aceea lui mică, în care era scris așa: "Întru numele Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, voi răbda". Și s-au rușinat frații și s-au închinat egumenului pînă la pămînt zicînd: "Greșit-am, iartă-ne, te rugăm". Iar părintele a zis: "Dar, oare, mie se cade să vă închinați? Închinați-vă lui Dumnezeu și fratelui acestuia să-i faceți metanie pînă la pămînt". Iar fratelui i-a zis: "Roagă-te pentru dînsii, ca să li se ierte lor păcatul". Și s-a rugat fratele, lui Dumnezeu, pentru dînsii, Dumnezeuului nostru, slavă, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

3 Luna februarie în 16 zile: pomenirea Sfinților Mucenici: Pamfil, Valent, Pavel, Seleucus, Porfirie, Iulian, Teodul, Ilie, Ieremia, Isaia, Samuil și Daniil (309-310).

Acești doisprezece Sfinți Mucenici au patimit pentru Hristos în Cezareea Palestinei, pe vremea împărăției lui Maximilian - Galeriu (305-311).

Cel dintîi cu rînduiala era Sfîntul Pamfil, care era de neam din Beirut, bărbat vestit și preot al cetății. Acesta învățase multă carte, și, părăsind averea și casa părintească, s-a făcut ucenic lui Pieriu, care urma lui Origen, la marea școală din Alexandria. Acest Pamfil a înființat în Cezareea Palestinei o mare bibliotecă, de peste trei mii de cărți, pe care a dăruit-o bisericii de acolo. A întemeiat, tot acolo, și o școală, în care se învăța duhovniceasca filosofie a Sfîntei Scripturi, pe care a copiat-o de mai multe ori și pe care a răspîndit-o în dar. Vestit învățat fiind, era totodată împodobit și cu viață îmbunătățită. Și, așezîndu-se în Cezareea, măcar că se bucura de multă prețuire între oameni, el și-a împărțit averea la săraci și trăia în fapte bune, în smerenie și în înfrînare, propovăduind Evanghelia și aducînd pe mulți la dreapta credință.

Faima credinței și înțelepciunii sale ajungînd pretulindeni, și-a atras mînia lui Urban, cîrmuitorul Palestinei, care-l închise și-l chinu în temniță, vreme de doi ani, iar după moartea lui Urban, prigonirea continuă sub dregătorul Firmilian. Și în temnița unde se afla Sfîntul Pamfil se mai gaseau închiși și alți creștini vrednici de laudă: Valent, diaconul din Ierusalim, batrîn înțelept și ascuțit la minte, care știa pe

de rost Sfînta Scriptură şi, Pavel din Ianina Palestinei, cel fierbinte cu duhul, care suferise, mai înainte arderea focului pentru credinţă. Toţi trei, îndurînd chinurile, nu încetau a mărturisi pe Hristos.

Deci, au trecut, în vremea aceea, prin Cezareea, cinci tineri din Egipt, în drum spre ţara lor. Şi, mărturisind ei că sînt creştini, îndată au fost aruncaţi în aceeaşi temniţă şi au fost puşi la chinuri, cu Sfînţii Pamfil, Valent şi Pavel. Nici unul din ei nu s-a clintit de la dreapta credinţă. Iar numele lor erau: Ilie, Ieremia, Isaia, Samuil şi Daniil.

Şi fiind osîndiţi la moarte şi popor mult adunîndu-se la vestea osîndirii lor s-au ridicat glasuri din popor care strigau împotriva prigonitorilor. Deci, au fost prinşi atunci: Porfirie, un tînăr de 18 ani, care fusese slujitor Sfîntului Pamfil, Seleucus, care avusese înaltă dregătorie în oaste şi, sclavul Teodul, chiar dintre casnicii dregătorului. Şi au fost ucişi, la porunca dregătorului Firmilian, cu înfricoşătoare moarte: unii, arşi de vii, alţii, junghiaţi şi răstigniţi, iar alţii, prin tăierea capului.

Iar un oarecare Iulian, care încă nu se botezase, dar rîvnea să se numere cu creştinii, om în trecere prin Cezareea şi căuţînd o unealtă, fiind prins pe înserate că săruta trupurile Sfînţilor omorîţi, a fost osîndit să fie ucis şi el, prin ardere de viu, împlinind astfel ceata celor doisprezece.

Şi aşa, cei doisprezece Prooroci şi Apostoli, am stat cu Proorocii şi cu Apostolii, înaintea lui Hristos Domnul, în cereasca Împărăţie, încununaţi cu cununile biruinţei, Dumnezeuului nostru slavă!

Întru această zi, pildă folositoare de suflet, din P a t e r i c, despre nevointă, curăţenie şi milostenie.

Era un mirean foarte evlavios în viaţa lui şi a venit la ava Pimen. S-au mai întîmplat la bătrîn şi alţi fraţi cerînd de la dînsul să audă vreun cuvînt. Şi zicea bătrînul mireanului celui credincios: "Grăieşte fraţilor vreun cuvînt". Iar el se ruga, zicînd: "Iartă-mă, ava, eu, ca să mă învăţ, am venit". Şi, silit fiind de bătrîn, a zis: "Eu sînt mirean, vînzînd şi neguţătorînd verdeturi; dezleg şi fac legăturile mai mici, cumpăr cu puţin şi vînd cu mult. Însă, din Scriptură, nu ştiu să spun. Dar o pildă vreau, totuşi, să zic:

Un om a zis prietenului său: fiindcă am poftă să văd pe împărat, vino cu mine. Şi i-a zis lui prietenul: Vin cu tine, pînă la jumătatea căii. Şi a zis altui prieten al lui: Vino tu să mă duci la Împărat. Iar acela i-a răspuns: Te duc pînă la palatul împăratului. Şi a zis şi celui de al treilea prieten: Vino cu mine la împărat. Iar el a zis: Eu vin şi te duc la palat şi grăiesc şi te înfăţişez la împărat." Şi îl întrebau pe el: "Care este puterea pildei?"

Şi, răspunzînd, le-a zis lor: "Cel dintîi prieten este nevoînta, care povăţuieşte pînă la drum. Cel de al doilea prieten este curăţenia, care ajunge pînă la cer. Iar prietenul al treilea este milostenia, care conduce pînă la Împăratul Dumnezeu, cu îndrăzneală." Şi, aşa fraţii, folosindu-se, s-au dus. Dumnezeuului nostru, slavă!

4 Luna februarie în 17 zile: pomenirea Sfîntului, marelui, Mucenic Teodor Tiron (†304).

Acest Sfînt Mucenic a trăit în anii împăratului Dioclețian (284-305) și era dintr-o cetate a Amasiei, numită Homialon. Era ostaș tînăr, în ceata Tironilor (recruților), din legiunea Margariților, condusă de generalul Vringa. Deci, venind poruncă de la împărat, ca toți ostașii să aducă jertfă zeilor, Vringa a mers în capîștea idolilor, cu toată legiunea sa, spre împlinirea poruncii. Și n-a voit Sfîntul Teodor să între în capîște, ci a rămas în cortul său. Și au cunoscut toți că el este creștin.

Deci, l-au scos pe el la întrebare. Și-l îndemna generalul său să jertfească și să-și scape viața, precum au făcut și alți creștini. Iar Sfîntul răspundea, zicînd: "Fiecare știe cui ostășește, iar eu ostășesc Stăpînului meu Hristos". Și mărturisea că Hristos este Dumnezeu, iar zeii păgînilor sînt idoli, fără de suflet și cioplitură de mîini omenesti.

Deci, pentru multă dragoste pe care, ostașii o aveau către Teodor, Vringa a dat poruncă, zicînd: "Să-l lăsăm pe el cîteva zile, ca să aleagă, în liniște, cele de folos". Și Sfîntul n-a petrecut în nelucrare vremea aceasta, ci neîncetat lauda pe Domnul și se ruga lui Dumnezeu să-i dea lui răbdare. Iar, ca să arate neputința zeilor, a mers noaptea la capîștea zeitei din cetatea aceea, și, dîndu-i foc, a prefăcut-o în cenușă.

Deci, a fost prins și dat pe mîna lui Puplie, dregătorul cetății. Și acesta a pus de l-au bătut cumplit cu vergi pe Sfîntul, l-au întins pe roată și i-au strujit trupul cu unghii de fier. Iar Sfîntul, nepierzîndu-și liniștea, în timpul cumplitelor patimi, se arăta ca un neștiutor la toate suferințele și neîncetat mărturisea cu bucurie: "Cu Hristos al meu, am fost, sînt și voi fi". Și, văzînd că nimic nu-l poate clinti din credință, nici cruzimea, nici făgăduințele, dregătorul l-a osîndit să fie ars de viu, ceea ce s-a și făcut, fiind aruncat într-un cuptor aprins. Și, intrînd în mijlocul flăcărilor, și-a dat sufletul în mîinile lui Dumnezeu.

De asemenea, să fie știut, că se mai face prăznuirea lui și în săptămîna dintîi a Postului Mare, cînd s-a făcut de Sfîntul Teodor minunea colivelor, întru pomenirea izbăvirii poporului dreptcredincios, pe vremea păgînului împărat Iulian Apostatul, de bucatele cele spurcate, stropite cu sînge din jertsele idolești. Cu rugăciunile Sfîntului, mare Mucenic, Teodor Tiron, Doamne miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre ava Macarie.

Spunea ava Sisoe: "Cînd eram în Schit cu Macarie, ne-am suit să secerăm, împreună cu dînsul, șapte inși. Și, iată, o văduvă, adunînd în urma noastră spice, nu înceta să plîngă. Deci, a chemat bătrînul pe stăpînul țarinei și i-a zis lui: "Ce are bătrîna aceasta, că totdeauna plînge?" Și i-a zis lui: "Bărbatul ei avea un amanet al cuiva și a murit, deodată, și nu i-a spus ei unde l-a pus. Și stăpînul amanetului vrea

acum să o ia pe dînsa și pe fiii ei și să-i vîndă robi". I-a zis bătrînul: "Spune-i să vină la noi, unde ne odihnim de arșiță". Și, venind femeia, i-a zis ei bătrînul: "De ce plîngi așa, mereu?" Și i-a răspuns ea: "Bărbatul meu a murit, luînd amanetul cuiva, și n-a spus, cînd a murit, unde l-a pus. Și a zis bătrînul, către dînsa: "Vino, arată-mi unde l-ai îngropat". Și, luînd pe frați cu dînsul, a ieșit cu ea împreună. Și, venind la locul acela, i-a zis bătrînul: "Du-te la casa ta". Și, rugîndu-se ei, a chemat bătrînul pe mort, zicînd: "Cutare, unde ai pus amanetul cel străin?" Iar acela, răspunzînd, i-a zis: "În casa mea este ascuns, sub picioarele patului." Și i-a zis lui bătrînul: "Dormi, iarăși, pînă la ziua învierii". Și, auzind frații, de frică, au căzut la picioarele lui. Și le-a zis lor bătrînul: "Nu pentru mine s-a făcut aceasta că nimic nu sînt, ci, pentru văduvă și pentru copiii ei cei săraci, a făcut Dumnezeu lucrul acesta". Și, venind, a vestit văduvei unde este pus amanetul. Iar ea, luîndu-l, l-a dat stăpînului ei și și-a izbăvit fiii săi. Și, toți cei ce au, auzit au slăvit pe Dumnezeu.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Efrem, despre nevoința călugărească.

Deci, să ne sîrguim fraților, să ne facem după asemănarea vieții și faptelor cuviosilor părinți, să umblăm după pașii lor, să ne călugărim ca și dînșii. Să-ți călugărești, adică mintea, să-ți călugărești duhul, călugărește-ți chipul, călugărește-ți și trupul, călugărește-ți bucatele, călugărește-ți limba și căutătura și gîndul și rîsul, ca să te arăți întru toate ca un desăvîșit monah și pătimitor. De voiește firea să ne ducă pe noi întru saaiu, cu postul să-i stăm împotrivă. Dacă la poștă ne-ar trage pe noi răbdare luînd, să ne ținem simțirea. Dacă ne pornește pe noi spre mînie, cu pace să înțărăm. De ne gătește spre iuțime, blîndețele să primim. De ne ațîță pe noi spre ură, de dragoste să ne lipim. De ne-ar îndemna spre căutarea cinstitii de la oameni, ocară să-i arătăm. De ne mișcăm pe noi spre slava, stricăciunea trupului să o luăm în minte. Dacă ne ridică pe noi la mărire, a Domnului smerenie să o primim. Dacă spre pizmă ne-ar împinge pe noi, să cunoaștem blestemul lui Cain. De ne îndeamnă pe noi spre clevetire, cu tăcere să ne îngrădăm, de ne îngreunează cu somnul, cu privegherea să ne întărim. Dacă spre beție ne-ar sili pe noi, deșteptarea cea trează să o alegem. Dacă în acest chip ne vom împotrivi va pieri vrăjmașul, și nu va sta, darul lui Dumnezeu ajutîndu-ne.

Cela ce voiește să vadă zile bune, să-și oprească limba sa de la cuvinte multe. Că sabie este limba, de amîndouă părțile ascuțită. Dacă iubești cele cerești, nu te opri la cele pămîntești, pe acestea vremelnice să le socotești. Să nu te temi a începe calea cea aspră, care ne duce în viața cea veșnică, ci numai să începi a umbla pe ea și te vei afla mergînd. Să alergi și să scapi de-a pururea spre Dumnezeu, cu rugăciuni, cu post și cu lacrimi, ca să te izbăvești de cursele vrăjmașilor. Să îndrăznești, iubitele, că nici dregătoria, nici cinstea, nici mărirea, nici egumenia, nici episcopia, nici slava, nu ne vor duce pe noi întru Împărăția Cerurilor, nici iertare de păcate nu ne vor da sau ne vor izbăvi din osîndă, fără numai smerenia și dragostea, răbdarea și sărăcia, pogorîrea și chinuirea, lipsirea și defăimarea, acestea fac pe fiii Luminei.

Să nu-ți fie amestecată viața ta, frate: astăzi, adică, înfrînîndu-te, iar dimineată săturîndu-te, astăzi nebînd apă, iar mîine vin căutînd; astăzi opinci, iar mîine papuci; astăzi haine de pînă, iar mîine haine de mult preț; astăzi înjosire, iar mîine, înfrumusețare;

astăzi blînd și smerit, iar mîine măreț; astăzi, plîngere și lînguire, iar mîine, fără de măsură; astăzi, culcare pe pămînt gol, iar mîine pe așternut moale; deci nu așa pestriț, ci într-o măsură să fii.

Să-ți aduci aminte de cuviosii părinți, cum au petrecut, fără de poticnire, strălucind întru rînduiala aceasta călugărească, pînă la sfîrșit și pînă la moarte neschimbîndu-și canonul lor, înfrînîndu-se cu măsură și minunat, limba ținîndu-și, pe pămîntul gol culcîndu-se, prin smerita înțelepciune călugărîndu-se, cu blîndețe, cu dragoste și cu deplină credință prin duhovnicească folosire, încă peste toate acestea și cu sărăcia, de la toate cele pămîntești înfrînîndu-se, cu blîndă și cu lină viață petrecînd, priveghînd și rugîndu-se, cu pocăință multă și cu lacrimi. Iar mîndria era călcată de dîșii și mînia lepadată și iuțimea uscată, s-a stins de la dîșii aurul, iar argintul era defăimat de dîșii. Și singuri pe sine s-au silit a se curăți degrabă, din toate, pentru aceasta Dumnezeu S-a salășuit întru dîșii și i-a proslăvit pe ei. Că Aceluia se cade toată slava, cîntea și închinaciunea, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

5 Luna februarie în 18 zile: pomenirea celui întru Sfinți, Părintelui nostru Leon, papă al Romei (†461).

Acest mare arhieruș și păstor al Bisericii lui Dumnezeu, Leon, era de neam din Italia, născut la Roma, și a fost crescut, din tinerețe, în învățătura cărții, avînd atît înțelepciunea cea din afară, cît și faptele bune, cele creștinești. A trăit pe vremea împărației lui Teodosie cel Tânăr (408-450) și a lui Marcian (450-457), în Răsărit, și a lui Valentinian al III-lea (425-455), în Apus.

Iubind viața duhovnicească mai mult decît pe cea mirenească, pe vremea papei Sixt al III-lea, a fost mai întîi arhidiacon al Bisericii romane, iar, murind Sixt, prin alegerea tuturor, s-a urcat pe scaunul Bisericii din Roma (440) și a păstorit într-o vreme de mare furtună în Biserică și în lume; împărația din Răsărit fiind tulburată de eretici, iar cea din Apus, lăsată prada barbarilor. Dar papa Leon a fost cu adevărat un înțelept și neînfriecat luptător și un bun pastor, care-și punea sufletul pentru poporul său.

Între faptele mari ale Sfîntului Leon se pomeneste, mai întîi, de întîlnirea lui cu Atila, regele hunilor, spaima lumii și biciul lui Dumnezeu. Că acesta, biruind multe țări, a mers și asupra Romei, vrînd să o pustiască pe ea cu foc și cu sabie. Deci, papa Leon, văzînd că nimeni nu putea să stea împotriva barbarului, s-a rugat cu dinadînsul lui Dumnezeu, cu pöstire și cu lacrimi, cerînd de la El apărare. Și, chemînd în ajutor pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel, a mers însoțit numai de un consul și de prefectul Romei în întîmpinarea lui Atila, lîngă Ravenna, ca să-l roage să-și potolească mînia, gata fiind el să moară pentru poporul său. Și, vorbind către dînsul, cu cuvinte de smerenie cuvintele omului lui Dumnezeu și a cruțat cetatea, după dorința lui.

Mare sîrguință a arătat Sfîntul Leon, ca să îndrepteze rătăcirile ereticilor din vremea sa și, mai vîrtos, erezia lui Eutihie, cea mai rea dintre toate, scriind către împărații Teodosie și apoi lui Marcian, ca să rînduiască să fie Sinod a toată lumea. Și s-a adunat Sfîntul și cel al patruilea Sinod, la Calcedon, al celor șase sute și treizeci de părinți, pe vremea împăraților Marcian și Pulheria, la anul 451, împotriva lui

Eutihie și Dioscur, care înțelegeau greșit taina întrupării lui Dumnezeu și răstălmăceau, astfel, toată învățătura mântuirii. Și s-a statornicit la acest Sinod dreapta credință că prin întrupare, Hristos Domnul este o singură Persoană dumnezeiască, avînd două lucrări, de om și de Dumnezeu, lucrări deosebite, dar nedespărțite; și așa a lucrat El mîntuirea noastră. Drept aceea s-a osîndit rătăcirea lui Eutihie, care învăța că în Hristos este o singură fire și o singură lucrare. Și s-a citit la acest Sinod, și epistola Sfîntului Leon către Flavian, patriarhul Constantinopolului, care atît de limpede tălmăcea taina întrupării Domnului, încît toți părinții Sinodului, auzind-o, au strigat: "Duhul Sfînt a vorbit prin gura lui Leon".

Sfîntul Leon era vestit și pentru scrierile lui, întrucît ne-au rămas de la el peste o sută de scrieri. Ele sînt dovezile cele mai tari ale înțelepciunii, evlaviei și pătrunderii minții lui. Pline de învățături, cuvintele lui au o frumusețe și o măreție care încîntă, miră și înalță. Gîndirea lui e limpede, puternică, iar graiul lui adunat și stăpîn pe cunoașterea dreptei credințe. A murit la anul 461. Iar, în ochii creștinătății, Sfîntul Leon rămîne unul din marii luptători pentru biruința dreptei învățături creștine la taina întrupării lui Dumnezeu, statornicită o dată pentru totdeauna, la Sinodul de la Calcedon. Dumnezeuului nostru, slavă!

Întru această zi, cuvînt de învățătura al Sfîntului Efrem către călugări.

Însă tu, prietene, de vreme ce te-ai lepădat de lume, pentru ce, dar, mai cauți odihna lumească? Că Dumnezeu nu pentru necaz te-a chemat pe tine? Iar tu răsfățare cauți? La golătate ești chemat, iar tu haine bune cauți. Spre însetare ești chemat, iar tu băutură cauți. La război ești chemat, iar tu nu te saturești de somn. Spre plîngere și tînguire ești chemat, iar tu joci și rîzi. La dragoste ești chemat, iar tu urăști pe fratele tău. La supunere ești chemat, iar tu grăiești împotriva. Moștenitor al Împărăției Sale te-a numit, iar tu cele trupesti cugești. Și ce-i vei răspunde Lui, la înfricoșătoarea zi, cea mai de pe urmă? Ori ești sihastru la liniște? Adu-ți aminte, dar, de cei ce sînt în temnițe, că nu numai închiși sînt, ci fiare pe grunazii lor poartă, iar alții, fiind și în obezi, bătoți sînt. Sau pustnic ești? Adu-ți aminte de păstorii de oi, ce fel de primejdii ridică și rabdă prin pustietate și prin munți, că iarna sînt strîmtorați de ger, iar vara, arși sînt de zădiful soarelui.

Cel ce a cîștigat răbdarea se atinge de toate faptele bune, că se bucură în necazuri și în primejdii este iscusit; întru năpastă se veselește, la ascultare este gata, în dragoste deplin, în vorbire de rău slăbește, la ocări se smereste, la liniște vitează, la cîntări neleneș, în postire gata, întru rugăciuni silitor, prin răbdare, la ascultare vesel, la nevoie sprijin tare, la răspunsuri negrabnic, în viață osîrdnic, la umblări frumos, bun în adunarea fraților, la răspunsuri plăcut, la privegheri gata și osîrdnic către străini, cunoscător al celor neputincioși, la întîlniri întîmpinător, treaz la înțelegeri și la tot lucrul deștept. Că tot cela ce a cîștigat răbdare și-a cîștigat nădejde și cu toate faptele este împodobit unul ca acela. Și unul ca acesta cu multă îndrăzneală strigă către Dumnezeu, zicînd: "Așteptînd, am așteptat pe Domnul și S-a plecat spre mine" (Ps. 39, 1). Deci, pe o cale ca aceasta să mergem, pe care merg toți cei ce au iubit pe Dumnezeu.

Călătoria acestei căi a vieții este cu necazuri, însă odihna fericită este. Călătoriile căii acesteia sînt acestea: pocăința, privegherea, rugăciunea, smerita

înțelepciune, sărăcia duhovnicească, neîngrijirea peste măsură a trupului, îngrijirea sufletului, culcarea pe jos, tăcerea, mîncarea uscată, foamea, setea, golătatea, milostenia, lacrimile, plîngerea, suspinarea, năpasta, osteneala mîinilor, primejdiile, uneltirile celor răi, a fi clevetit și a răbda, a fi urît și rău a pătimi, a răsplăti cu bine pentru rău, a ierta greșelile celor ce-ți greșesc, a pune sufletul său pentru prieteni, iar, cea mai desăvîrșită, a-și vărsa sîngele său pentru Domnul.

Fericit cel care nu se îndestulează cu viața lumii acesteia, care din cele dumnezeiești și-a făcut cugetarea lui; fericit acela ce pe pămînt s-a făcut ca un înger, asemenea serafimilor, avîndu-și curat cugetul său totdeauna. Fericit este acela ce, avînd în minte ziua judecării, se sîrguiește spre vindecarea rănilor sufletului său, prin lacrimi. Fericit este acela ce totdeauna este eliberat, întru Domnul, de toate cele pămîntești și vremelnicele lucruri ale veacului acestuia. Fericit este acela ce înainte sporește prin faptele călugăriei și prin înfrînare. Fericit este acela ce are porunca cea înfricoșătoare, spre paza buzelor sale. Fericit este acela ce a urît păcatele și a făcut fapte bune. Fericit este acela ce, întru cele nevăzute și întru cele văzute, pe singur unul Dumnezeu iubește și toată zidirea Lui. Fericit este acela ce s-a făcut ca un nor, cu totul în lacrimi, stingîndu-și focul postelor trupești. Fericit este acela ce și-a vîndut toate averile sale și și-a agonisit pe Unul Hristos, Mărgăritarul ceresc. A Căruia este slava, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

❖ **Luna februarie în 19 zile: pomenirea Sfinților Apostoli Arhip, Filimon și Apfia.**

Sfîntul Arhip este unul din bărbații apostolici, adică unul din cei care ajutau pe Sfîntul Apostol Pavel la lucrul Evangheliei și a fost episcop, după Sfîntul Epafras, în cetatea Colose, din Frigia, pe vremea cînd marele Apostol era închis la Roma, pentru credința lui cea nouă, în Hristos. Drept aceea, și "tovarăș de lucru" îl numește pe el Sfîntul Pavel, în epistola lui, cea către Filimon. Tot bărbat apostolic era și sfîntul Filimon, cetățean vestit din Colose și ucenic, adus la credință de Sfîntul Pavel însuși; iar biserica din Colose se găsea în casa lui. Cît despre Apfia, ce era soția lui Filimon. Și în casa lor se adunau în taină, toți creștinii din Colose și se săvîrșea în casa lui, ca și în biserică, dumnezeiasca Liturghie a trupului și a sîngelui lui Hristos, iar Sfînta Apfia rînduia biserica cea din casa ei, slujind ziua și noaptea cu post și cu rugăciune, odihnind pe cei ce osteneau în vestirea lui Hristos, hrănind pe săraci, îngrijind de bolnavi, încît casa ei era nu numai biserică, ci și casă primitoare de străini, bolniță pentru bolnavi și adăpost celor fără de adăpost. Și, așa, Sfîntul Arhip păstorea poporul credincios din Colose.

Deci, fiind eliberat Sfîntul Pavel din lanțuri, l-a pus și pe Filimon episcop întru apostolie, adică episcop călător, căci, în vremile acelea, unii episcopi erau legați de un loc și de o cetate, iar alții erau episcopi fără de loc statornic. Ci, prin felurite cetăți și neamuri umblau și se numărau, unii ca aceștia, episcopi apostolești, de vreme ce la propovăduirea apostolească erau trimiși, ca și Apostolii. Așadar și Sfîntul Filimon, întru o episcopie ca aceasta a fost numărat și umbla prin cetățile Frigiei și prin altele, propovăduind Cuvîntul lui Dumnezeu.

Deci, venind vremea cînd se serba praznicul zeiței Artemida din Colose, au fost chemați toți cetățenii să se închine și să aducă jertfă, în capîștea zeiței. Și s-au adunat

și creștinii în biserica lor, din casa lui Filimon, și, sub ascultarea Sfântului Arhip, înălțau rugile lor la Dumnezeu, pentru binele cetății. Și au aflat închinătorii la idoli unde sînt creștinii și, dînd năvală în casa lui Filimon, au risipit pe credincioșii ce se aflau acolo, pe unii prinzîndu-i, pe alții bătîndu-i, iar pe alții omorîndu-i. Și au fost prinși și Sfîntii Arhip, Filimon și Apfia și, duși și fiind la Artocles, mai-marele cetății Efesului, acesta a poruncit să fie dați morții, de nu se vor lepăda de credința lor în Hristos. Și, schingiuiți fiind Sfîntii, în multe chipuri și neîncetat mărturisind pe Hristos, dregătorul a poruncit să fie îngropați pînă la brîu în pămînt și uciși cu pietre.

Și așa, apostolica treime a Sfîntiilor Mucenici s-a mutat la ceruri, înaintea scaunului Preasfintei, de viață făcătoarei, dumnezeieștii și nedespărțitei Treimi.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Ghenadie, patriarhul Constantinopolului, despre frica de Dumnezeu.

Ce trebuință ai, omule, să cauți cărți multe, care să te povățuiască pe tine spre folos și să întrebi pe toți dascălii, zicînd: "Spuneți-mi, cum mă voi mîntui?" Iată, toate cărțile cele învățătoare, în două cuvînte încap, adică: întru frica lui Dumnezeu și întru a avea pe Domnul înaintea ochilor, totdeauna.

Să iei aminte la tine însuți, precum se cade și vei înțelege toate poruncile lui Dumnezeu și să le ții pe ele. Pentru că, așa, Sfîntii cei ce au fost, din veac, au plăcut lui Dumnezeu: prin cunoștință curată și prin neschimbate fapte. Iar alții dintre dînșii, nici n-au avut cărțile Sfîntilor, nici nu i-au învățat dascălii cele de folos și, de la Adam pînă la Moise, în multe feluri au trăit. Deci, spune-mi mie cum au plăcut lui Dumnezeu: Abel, Enoh, Noe, Melchisedec, Avraam, Isaac și Iacov și ceilalți drepti, care au fost mai înainte de Moise? Ei n-au învățat carte, precum s-a zis, nici vreun dascăl dintre oameni nu i-a învățat pe ei, în afară numai de predania, cea din viu grai și de gîndurile bune, de a avea pe Dumnezeu înaintea ochilor, de-a pururi.

De asemenea, și după întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, știm pe mulți că au fost oameni simpli, și la cuvînte și la înțelegere, uniți, dintre dregători, fiind așa, iar alții, din poporul de rînd, uniți din ei păstori de oi, ori alte îndeletniciri avînd și nu numai bărbați, ci și femei au alergat la Dumnezeu și au să vîrșit poruncile Lui. Deci, arătat este că, luînd aminte la cuvintele cele mai sus-zise, le-au și împlinit întocmai. Dar, acum, să nu iei pricină omule, cu arătate dovezi, zicînd cu greșeală: "Prost sînt și fără de știință, cum, dar, pot să fac poruncile Domnului?" Iată, că s-a arătat ție acum, în ce fel vei plăcea lui Dumnezeu și să nu mai zici: "Nu pot", căci de vei voi, împreună cu aceștia, te vei apropia de stăpînul, ca David, zicînd: "Bunătate și învățătură și cunoștință mă învață, căci poruncilor Tale am crezut". Și, iarăși: "Învăță-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeuul meu". Și, încă: "Ajută-mi, și mă voi mîntui și voi cugeta la îndreptările Tale pururea". Pentru că, tot cel ce cere, va lua, și cel ce caută, află, și celuia ce bate, i se va deschide.

Să nu zici, iarăși: "În lume sînt și cu grijile lumești legat sînt și nu pot să fac toate poruncile Domnului." De vei voi, acum, ca desă vîrșit să le faci pe ele și să te lepezi de lume și să-ți iei crucea ta, ca să mergi în urma Domnului Tău, lucru care mai bun îți este ție, decît toate, apoi ești liber să o faci. Iar, de nu poți să faci aceasta, apoi, și în lume fiind, silește-te să plăci lui Dumnezeu; căci se poate, și în lume fiind, cineva să facă poruncile lui Dumnezeu, pentru că multe chipuri de pocăință și de mîntuire a oamenilor sînt.

Într-o rînduială de viață este fiecare, iar, de va voi să se nevoiască, să gîndească tare, în mintea sa, că Sfinții cei vechi, în lume fiind, împreună cu femeile și cu copiii petrecînd și în bogăție și în case mari fiind, alții încă stăpînind și popoare întregi, care li se încredințaseră de la Dumnezeu, și durere multă și grijă de lucrurile cele pămîntești avînd, au plăcut și lui Dumnezeu întru toate, precum au fost Avraam, Isaac și Iacov, David și Iosif și Iov. Aceștia toți au fost în lume, trăitori împreună cu femeile. Dar, și așa, toate poruncile Domnului le-am făcut. Dumnezeului nostru slavă!

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre răbdare și smerită cugetare.

Povestit-a un bătrîn că, în vremea marelui Isidor, preotul Schitului, era un frate diacon, pe care, pentru multele lui fapte bune, voia să-l facă preot, ca să rămîna în locul lui, după moarte. Iar el, pentru evlavie, nu s-a hirotonit preot, ci a rămas diacon. Deci, pe acesta, din bîntuiala la vrajmașului, l-a pizmuit un oarecare dintre bătrîni. Acel bătrîn, pe cînd toți erau la biserică pentru slujbă, mergînd, a pus pe ascuns cartea sa în chilia diaconului și venind, a vestit preotul Isidor, zicînd: "Unul dintre frați mi-a furat, cartea". Și, mirîndu-se, avea Isidor a zis: "Niciodată ceva, de acest fel, nu s-a făcut în Schit". Deci, bătrînul acela care a pus pe ascuns cartea a zis preotului: "Trimite doi, din părinți, cu mine, ca să cercetăm chiliile".

Deci, mergînd, întîi au căutat prin chiliile celorlalți și pe urmă au venit la chilia diaconului și, găsind cartea acolo, au adus-o la preot în biserică și au spus unde au găsit-o, fiind de față și diaconul. Și, auzind, diaconul îndată a făcut metanie lui avea Isidor, înaintea a tot norodul, zicînd: "Am greșit, dă-mi canon". Și i-a dat canon ca, trei săptămîni, să nu se împărtășească. Deci, venind fratele la slujbă, sta în fața bisericii și înaintea a tot poporul cădea, zicînd: "Iertați-mă, că am greșit". Iar, după trei săptămîni, a fost primit la împărtășire. Și îndată s-a îndrăcit bătrînul, care îl năpăstuiise, și a început a se mărturisi, strigînd și zicînd: "Am năpăstuit pe robul lui Dumnezeu". Și, făcîndu-se rugăciune de toată biserica, pentru dînsul, nu se tămăduia. Atunci, marele Isidor a zis diaconului, înaintea tuturor fraților: "Roagă-te pentru dînsul, că tu ai fost năpăstuit. Și, dacă nu se tămăduiește prin tine, apoi nu se tămăduiește". Și, rugîndu-se diaconul, îndată sănătos s-a făcut bătrînul. Dumnezeului nostru, slavă!

7 Luna februarie în 20 de zile : pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Leon, episcopul Cataniei, făcătorul de minuni.

Acest Sfînt se trăgea, cu neamul, din Ravena (Italia), din părinți cu bună stare și credincioși., și a trăit pe vremea împărăției lui Constantin, nepotul lui Iraclie (641-668). Și era prețuit de toți, pentru curăția vieții sale, pentru nevoință și grija de suflete ce avea, pentru duhovniceasca lui înțelepciune și pentru multe faceri de bine, pe care, fără preget, le împărțea în jurul său. Drept aceea, trecînd după lege prin toate

sfintitele trepte, cu dumnezeiască alegere, a fost hirotonit episcop al cetății Catania, care este în insula Sicilia, unde se află și vulcanul Etna, din care, pînă astăzi, se pogoară și curge foc.

Deci, Sfîntul Leon, strălucea înaintea tuturor, luminînd sufletele date în grija sa, ajutînd pe orfani și pe văduve și îngrijind de toți cei săraci și nevoiași, încît și de darul facerii de minuni s-a învrednicit. Că numai cu rugăciunea a surpat la pămînt un idol. Asemenea, a ridicat o mare și frumoasă biserică în cinstea bunei, biruitoarei Mucenită Lucia, apărătoarea Siciliei. Apoi, luînd îndrăzneală ca un leu - după numele său - a intrat în foc cu vrăjitorul Eliodor, care strica sufletele oamenilor, cu vrăjile lui, legîndu-l numai cu epitrahilul său, iar focul, arzînd de tot pe vrăjitor, pe Sfîntul Leon, dimpoirivă, l-a păzit neatins...

Și ajungînd vestea despre el pînă la Constantinopol, împăratul i-a trimis o scrisoare, rugîndu-l să se ostenească a veni pînă la dînsul. Și, ducîndu-se, l-a primit împăratul cu multă cinste, cuprinzîndu-i picioarele și cerînd binecuvîntare și rugăciune de la Sfîntul. Și s-a întors de acolo, încărcat de multe daruri de la împărat. Și, venind la scaunul său. Sfîntul a împărțit săracilor toate cele primite, nepăstrînd nimic pentru el.

Și a păstorit mulți ani, cu părintească dragoste, mitropolia Cataniei, pe aducîndu-i de pe căile pierzaniei, pe mulți ajutîndu-i, fără să-i întrebe, de ce neam sînt ori de cred în Hristos, Făcîndu-se, tuturor, toate, după cuvîntul Apostolului.

Și, ajungînd la adînci bătrînețe, s-a mutat la Domnul, iar moaștele lui au fost așezate în biserica Sfintei Lucia, de dînsul zidită, unde el face minuni și după moarte.

Întru această zi, cuvînt din L i m o n a r, despre războiul dracilor, împotriva călugărilor.

Ava Marcel, monahul, spunea fraților, ca și cînd era vorba de un alt stareț ce locuia în Schit - dar el însuși era acela -, că s-a sculat într-o noapte, ca să-și facă slujbă, și a auzit un glas de trîmbiță, ca la un război. Deci, s-a tulburat starețul și se gîndea în sine, de unde este aici glasul trîmbițelor de război? Iar cînd se gîndea el așa, îndată a venit aproape diavolul, zicîndu-i: "Așa, cu adevărat, război este, iar de nu voiești să ai război asupra-ți, mergi de dormi și nu vei fi în război. Că noi nu ne luptăm cu cei leneși, ci, cu pustnicii și cu cei ce priveghează întru rugăciuni ne luptăm și asupra acelora tăbărim și ne războim".

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Antioh, despre curățirea păcatelor.

Se cade curățitorului, adică preotului, mai întîi, pentru sine a ruga pe Dumnezeu și, după aceea, pentru oameni, după porunca Domnului, Care zice: "Să curățești, mai întîi, partea cea dinlăuntru a paharului și a blidului, și, mai pe urmă, cea dinafară."

Cum va putea cineva să facă rugăciune pentru popor, de nu va face, mai întâi, pentru sine? Că a zis Moise lui Aaron, fratele său: "Să aduci jertfă și să te rogi pentru tine, mai întâi, și pentru casa ta, apoi să aduci daruri pentru oamenii tăi și să te rogi pentru dînșii." Asemenea și preotul, după ce se va curăți, singur pe sine, atunci, și pentru popor, primită îi va fi rugăciunea lui. Încă și Ezechiel, pentru preoți, zice: "Vin să nu bea preoții, mai înainte de a intra în altar, încă și după ieșire." Și Apostolul zice: "Arhiereul, mai întâi, pentru ale sale păcate aduce jertfă, iar, mai pe urmă, pentru ale poporului, pentru că legea pune arhieriei din oameni cu neputințe". Și iarăși: "Orice arhiereu se rînduiește dintre oameni, la slujba cea către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate și care poate să pătimească împreună cu cei ce nu știu și cu cei ce se rătăcesc, de vreme ce el însuși este cuprins de neputințe. Și, pentru aceasta, dator este, precum pentru popor, așa și pentru sine, să aducă jertfă pentru păcate".

Căci, se cade, celui ce cheamă pe Dumnezeu spre aducerea darurilor pentru popor, mai întâi, să-și curețe sufletul și trupul său, de toată prihana, și, așa, va putea să aducă rugăciune către Dumnezeu și pentru alții și să se asemene marelui arhiereu Zaharia, tatăl Mergătorului-înainte. Căci era drept, umblînd în toate poruncile Domnului, fără prihană. Deci, atunci cînd sluja el, a intrat să cădească în templu, iar mulțimea poporului aștepta rugăciunea lui și de la Dumnezeu milă, i s-a arătat lui îngerul Domnului, stînd de-a dreapta altarului căderii, și i-a zis: "Nu te teme, Zaharia, că s-a auzit rugăciunea ta și femeia ta, Elisabeta, va naște ție fiu și vei chema numele lui Ioan, și acesta va fi mare înaintea lui Dumnezeu". Căruia este slava, în veci!

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Efrem, despre smerita cugetare.

Semnele și cunoașterea celui ce are smerenia cea adevărată sînt acestea: a se socoti pe sine că este mai păcătos decît toți păcătoșii și că nici un bine nu a făcut înaintea lui Dumnezeu. A se prihăni pe sine în toată vremea și în tot locul și în toată lucrarea. A nu năpăstui pe nimeni, nici a socoti că este cineva pe pămînt mai pîngărit decît dînsul, sau mai păcătos, sau mai lenș. Pe toți de-a pururea a-i lauda și a-i slăvi. A nu judeca sau a defăima sau a grăi de rău pe cineva, vreodată. A tăcea de-a pururea și a nu grăi ceva, fără de poruncă sau fără de mare trebuință. Iar, cînd va fi întrebare și va răspunde, aceasta să o facă cu mare alinare și cu liniște și rar, ca și cum silit ar fi, sfiindu-se, să grăiscă. A nu-și face închipuire de sine în vreo privință, a nu se supăra cu nimeni, ori pentru credință, ori pentru altceva; ci, dacă zice de bine, să zici și tu așa, iar de zice de rău, să zici: "Tu știi". A avea supunere și a urî voia sa, ca pe o pierzătoare de suflet. A nu căuta la nimeni de sus. A avea înaintea ochilor săi moartea. A nu cuvînta în deșert sau a grăi deșertăciuni sau a minți vreodată. A nu grăi împotriva celui mai mare. A suferi ocările, defăimările, pagubele, cu bucurie. A urî odihna și a iubi osteneala. A nu întărîta pe cineva sau a răni știința cuiva.

Accestea sînt semnele și cunoașterile smereniei celei adevărate. Și fericit este acela ce le are pe ele, că acela s-a făcut casă și biserică a lui Dumnezeu și Dumnezeu S-a sălășuit întru dînsul și Împărăției Cerurilor moștenitor s-a făcut. Amin.

8 Luna februarie în 21 de zile : pomenirea Preabunului Cuviosului Părintelui nostru Timotei, cel din Simboli (încep. sec. IX).

Sfântul Timotei a luat, de mic, viața călugărească și a fost ucenic al fericitului Teoctist, starețul mănăstirii din muntele Olimpului, lângă pustiu ce se numea Simboli, pe vremea împărăției lui Copronim (741-775). Și, trăind prin munți și prin pustietăți, se nevoia în post, în înfrinare și în rugăciuni de toată noaptea și, cu darul lui Dumnezeu, a stins cu totul săltările patimilor trupului și sufletului său și s-a făcut vas ales al Dubului Sfânt, încît, de-a pururea, își uda sufletul cu roua lacrimilor.

Pentru aceasta a luat de la Dumnezeu și darul tămăduirii și puterea asupra duhurilor celor necurate și făcea multe minuni cu rugăciunile sale, tămăduind neputințele, gonind din oameni duhurile rele și învățînd cuvîntul adevărului pe toți, care veneau la dînsul cu credință.

Și așa petrecînd într-o viață ca aceasta, de smerit slujitor al lui Hristos și al semenilor, la adînci bătrînețe ajungînd s-a mutat la Domnul.

Întru această zi, pomenirea celui întru Sfinți, Părintelui nostru Eustatie, arhiepiscopul Antiohiei.

Filogonie, arhiepiscopul Antiohiei, răposînd, după dînsul, a luat scaunul Antiohiei acest fericit Eustatie bărbat cu adevărat vrednic de o dregătorie ca aceasta, ca om cu viață sfîntă și cu vestită înțelepciune și mare cu rîvnă pentru dreapta credință, care arătată a fost la marele, înfiul și cel a toată lumea Sinod de la Niceea (325) al Sfinților Părinți, pe vremea împărăției lui Constantin. Acolo, împreună cu Sfinții Părinți, Eustatie a stat împotriva lui Arie, dînd pe fața ereica și defăimătoarea lui învățătură, care zicea că Fiul lui Dumnezeu este făptură, și străin de părinteasca cinste și putere. Deci, rușinînd și dînd blestemului acest hultor și mărturisind că Fiul este de o ființă cu Tatăl, a pornit pe eretici împotriva lui și, mai ales, pe Eustatie al Nicomidiei și pe Teognie al Niceei.

Așadar, după moartea marelui Constantin, luînd împărăția Constantin, fiul acestuia a luat, totodată și erezia lui Arie și, apărîndu-l și sprijinindu-l, a dat putere arienilor, ca să prigonească și să facă rău Bisericii ortodocșilor. Și, așa, s-a întărit erezia mult, prin stăpînirea și puterea aceasta fără de lege și nedreaptă. Atunci, Eusebie al Nicomidiei, care, după izgonirea Sfîntului Pavel mărturisitorul, era patriarhul Constantinopolului, a intrat în Antiohia împreună cu Teognie al Niceei, cu chip ca sînt în trecere spre Ierusalim. Și, atunci, adunînd sinodul în Antiohia, împotriva acestui arhiereu al lui Hristos Eustatie, pe nedrept, l-a îndepărtat din scaun și din cinste l-a lepădat, scornind asupra lui învinuiri nedrepte: una, că n-ar crede drept, ci ar fi portar ereziei lui Sabelie, iar alta, că în desfrînare ar peicece. Ca plătiseră o femeie desfrînată să spună împotriva Sfîntului, că, de la dînsul luînd în pîntece, ar fi născut un prunc. Și a intrat femeia aceea în mijlocul sinodului, purtînd pruncul pe

mîini, clewetind și strigînd că, de la arhiepiscopul Eustatie, a zămislit și a născut. Și s-a jurat ticăloasa că de la Eustatie are pruncul. Deci, judecînd, au lepădat pe Sfîntul și la surghiun l-au trimis.

Dar adevărul nu întîrzie să se descopere și, pîna la urmă, femeia mărturisi tot vicleșugul. Și, ridicîndu-se poporul, Sfîntul Eustatie îi povățui pe toți să nu facă vîrsări de sînge, ci să rămîna neclintiți în dreaptă credință.

Fericitul Ieronim și Sfîntul Ioan Gură de Aur spun că Sfîntul Eustatie a fost surghiunit în Tracia și apoi în Iliria, rămîinînd statornic în credința ortodoxă. Și așa, mărturisitorul lui Hristos, Eustatie, răbdînd acea nedreaptă clewetire și izgonire, în surghiun fiind, s-a mutat către Domnul. A murit în cetatea Filipi, din Macedonia, de unde trupul lui a fost adus în Antiohia pe cînd împărătea Zenon (474-491). Este socotit unul din stîlpii cei mai de seamă ai Bisericii.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre ava Iraclie și despre ascultare.

Un frate, începînd diavolul război asupra lui, l-a vestit pe ava Iraclie, și, acesta, întărindu-l, i-a spus lui, despre un oarecare bătrîn, care avea un ucenic foarte ascultător, de mulți ani. Iar, odată, începînd război asupra lui, a făcut metanie bătrînului, zicînd: "Lasă-mă să stau singur". Și i-a zis lui bătrînul: "Caută loc și vom face ție chilie." Și, ca la o zvîrlitură de piatră, a aflat un loc, unde, mergînd amîndoi, au făcut chilie. Și a zis fratelui: "Orice îți voi zice, aceasta să faci. Cînd flămînzești, mîncîncă; cînd însetezi, bea, cînd îți este somn, dormi. Numai din chilie să nu ieși pîna sîmbătă, atunci vino aproape de mine." Și s-a întors bătrînul la chilie sa.

Iar fratele a făcut cele două zile după porunca, iar a treia zi, ieșind din ascultare a zis: "De ce mi-a făcut mie aceasta, bătrînul, ca nu fac rugăciuni?" Și, sculîndu-se, a cîntat psalmi mulți. Și, după ce a apus soarele, a mîncat. Apoi, s-a dus să se culce pe rogojina sa. Și a văzut un arap șezînd, scrișnind cu dinții asupra lui. Și, alergînd cu multă frică, a venit la bătrîn. Și, bătînd la ușa, a zis: "Ava, miluiește-mă și îmi deschide degrabă". Iar bătrînul, cunoscînd că nu a păzit cuvîntul lui, nu i-a deschis pîna dimineata. Și, deschizîndu-i dimineata, l-a aflat pe dînsul afară, smerit și, milostivindu-se l-a chemat înlăuntru. Atunci a zis: "Rogu-mă, ție, părinte, am văzut un arap pe rogojina mea, cînd m-am dus să mă culc". Iar bătrînul a zis: "Aceasta ai patimit, fiindcă nu ai păzit cuvîntul meu".

Atunci, dîndu-i lui o rîndujală a pravilei, după putere, l-a slobozit și încet, încet, s-a făcut călugăr iscusit.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre smerenie.

Un oarecare sihastru trăia în pustie și avea un frate mirean, în lume, într-un oraș. Iar, după cîtăva vreme, a murit fratele său, și a rămas în urma lui un copilăș de trei ani. Iar sihastrul, auzind de moartea fratelui său, a mers acolo și a luat pruncul și

l-a dus cu sine în pustie, la chilia lui și îl hrănea pe el cu finice și cu alte verdețuri din pustie, de care mânca și el. Și n-a văzut copilul nici un om, fără numai pe bătrînul sihastru, care îl hrănea pe el, de cînd l-a dus în pustie, nici femei, nici sat, nici pîine n-a mîncat, nici n-a știut ce este și nici cum este viața lumii acesteia. Ci, totdeauna, era în pustie cu bătrînul, postînd, rugîndu-se și lăudînd pe Dumnezeu. Și așa a petrecut, întru acea pustie, optsprezece ani, și s-a săvîrșit.

Iar, după îngroparea lui, a început sihastrul a se ruga lui Dumnezeu, ca să-i descopere lui, despre acel copil, în care ceată de sfinți este rînduit. Și, după multă rugăciune, cu osîrdie făcută, i-a arătat lui Dumnezeu cele despre copil. Că a adormit și a văzut în vis un loc oarecare întunecat și plin de toată scîrba; și în mijlocul aceluia loc era aruncat acel copil, zăcînd în mare necaz și supărare nespusă. Aceasta văzînd, bătrînul s-a mirat și a început a grăi către Dumnezeu, zicînd: "Doamne, ce este nedreptatea aceasta? Au doară nu eră curat acest copil de toate spurcăciunile trupești și necurățiile lumești? El, care în toate zilele și nopțile te lăuda pe Tine și postea, priveghea și se ostenea și de nici un păcat lumesc nu era atins? Dar acum, ce este aceasta, de-l văd pe el la acel loc de necaz, pedepsit? Dar noi, care sîntem născuți și crescuți și îmbătrîniți în păcate, ce nădejde de mîntuire să mai avem? O, amar și vai mie".

Acestea, și mai multe, cu plîngere și tînguire grăindu-le bătrînul, a stat înaintea lui îngerul Domnului și i-a zis: "Ce plîngi așa, bătrînule, și te tînguești pentru acel copil, care cu adevărat, de păcatele cele trupești și lumești neatins a fost. Și a se ruga și a posti, și a priveghea l-ai învățat pe el, dar a se smeri, pentru ce nu l-ai învățat pe el? Că avea mîndrie mare și înălțare întru inima sa, socotindu-se pe sine, pentru curătenia și viața lui cea neatinsă de lume, că este un om mare și mare sfînt, mai mult decît cei din lume; și cu acea mîndrie înaltă, întru inima sa, a și murit. Deci, dar, să cunoști că nu este nedreptate la Dumnezeu. Căci tot cel ce se înalță pe sine cu gîndul, necurat este înaintea lui Dumnezeu, precum zice Proorocul". Acestea zicînd, îngerul s-a făcut nevăzut.

Iar bătrînul și-a venit în fire și în cunoștință și a tot plîns neîncetat, pentru soarta copilului, pînă la sfîrșitul vieții sale, punîndu-și nădejdea în mila lui Dumnezeu. Dumnezeului nostru slavă, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

9 Luna lui februarie în 22 de zile: aflarea moaștelor Sfinților Mucenici din Evghenia.

În vremea păgînilor împărați ai Romei, multe și sîngeroase prigoniri s-au abătut asupra creștinilor și nenumărați mărturisitori au îndurat chinuri de moarte de mucenici, pentru statornicia lor în legea cea nouă, a Mîntuitorului Hristos.

În lumea veche, în care cel slab era robul celui puternic, religia cea nouă a creștinilor, care propovăduia dreptatea, iubirea, pacea și buna învoire între oameni, era socotită un înverșunat vrăjmaș, iar, repeziciunea cu care se răspîndea noua credință, dovedea sfîrșitul lumii vechi. Cei ce trăiau din asuprire și din silnicie nu puteau vedea cu ochi buni ridicarea robilor, din truda cărora se îndestulau. De aceea, a și fost prigonită cu atîta ură, cu atîta sete de sînge, cu atîtea chinuri cumplite, religia

creștinilor. Nu s-au cunoscut în viața omenirii chinuri mai grele, ca cele îndurate de creștini în primele trei veacuri după Hristos. Niciodată n-au fost dați morții oameni nevinovați și fără apărare, ca în vremea prigoanelor, împotriva credinței creștine.

Pînă și trupurile, celor uciși cu grele cazne, nu erau îngropate, ci lăsate pradă păsărilor și fiarelor sălbatice, spre mîncare. Creștinii le luau în taină, înfruntînd primejdia morții și le îngropau cu cinste, prin case, prin grădini și prin locuri ascunse de prigonitori. În acest chip, au fost îngropate și în părțile Evgheniei, mulțime de moaște de Sfinți Mucenici, răpuși pentru credința în Hristos. Și, vreme îndelungată, au stat acolo, neștiute și necunoscute de nimeni.

Prăbușindu-se, însă stăpînirea împăraților păgîni, iar așezările drepte credințe liniștindu-se, pe vremea dreptcredinciosului împărat Arcadie (395-408), au început a fi scoase, din sîmurile pămîntului, moaștele celor uciși pentru credință, că făcea Dumnezeu semne la locul unde erau îngropate, dînd prin ele, tîmăduiri bolnavilor și mare și bună mireasmă, vrînd Dumnezeu, în acest chip, ca să fie robii Săi preamăriți. Și s-au aflat atunci, și moaștele multor Mucenici, din părțile Evgheniei, al căror nume, numai Dumnezeu îl știe. Și mergînd acolo, episcopul Toma, arhiereul Constantinopolului, împreună cu mare sobor de preoți și de credincioși și aflînd sfintele moaște întregi și nestricate, le-au așezat pe ele în biserică, cu psalmi cu cuvîntări și cu miresme, după cuvîntul Domnului: "Păzi-va Domnul oasele lor, nici unul din ele nu se va zdrobi".

Și așa, Mucenicii Domnului, cei necunoscuți, se pomenesc din rînduiala lui Dumnezeu, la 22 februarie, în ziua aflării cinstitelor lor moaște. Dumnezeului nostru, slavă!

Întru această zi, cuvînt din L i m o n a r, despre un măscărici, care s-a mîntuit cu două femei împreună.

A fost un oarecare măscărici, în cetatea Tarsul Ciliciei, anume Vavila și avea el două femei, numele uneia fiind Comita, iar al alteia, Nicosă. Și acesta petrecea spurcat, făcînd cele plăcute celor ce slujesc diavolul. Însă, odată, a mers el la o biserică și s-a întîmplat a se citi la Evanghelie, după a lui Dumnezeu purtare de grijă, într-acel loc, unde este scris: "Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția Cerurilor". Deci, auzind el aceasta, i s-a deschis lui inima spre pocăință și a început a plînge și a se ocări pe sine pentru faptele sale, pe care le făcuse. Și, îndată după aceea, a ieșit din biserică, a chemat pe amîndouă femeile sale și le-a zis: "Voi știți cum am petrecut spurcat, împreună cu voi și, iată, vă dau vouă averea, pe care v-o făgăduisem. Încă, vă dau vouă partea mea. Deci, faceți-vă vouă parte întocmai din toate, pentru că eu, de acum, toate le las și mă voi lepăda de toate și, ducîndu-mă, mă voi face călugăr".

Iar acelea, dacă au auzit acestea, ca și cu o gură răspunzînd, i-au zis lui: Dacă la fărâdelegi și la pierzare sufletească părăsești-am fost, acum, cînd voiești să faci lucrul, plăcut lui Dumnezeu, oare, ne lași pe noi? Și numai tu singur voiești să te mîntuiești? Cu adevărat, nu te vom lăsa pe tine, ci, și la lucrul cel bun, părăsești vom fi ție". Aceasta auzind-o, Vavila, ducîndu-se s-a călugărit și s-a închis într-un turn al cetății. Iar acelea, vînzîndu-și toată averea lor, au împărțit-o la săraci și, în haine cernite îmbrăcîndu-se, și-au făcut o chilie mică, aproape de turn și s-au închis acolo.

Și era acest Vavila om smerit, plin de frica lui Dumnezeu, umilit și blînd și, fiind multora de folos și lui Dumnezeu plăcut, la veșnica viață s-a mutat, întru Hristos Iisus Domnul nostru.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Efrem, despre ceasul morții.

Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosilor Săi, iar moartea păcătoșilor este rea. Pentru care și zicea Proorocul: "Pentru ce mă tem în ziua cea rea? Că fărădelegea mea mă va împresura". Căci, va veni ceasul nostru, fraților, va veni negreșit și nu va trece. Singur fiind, gol, fără de ajutor, fără de ocrotire, fără de tovarăși, negătît, fără de îndrăzneală, întru lenevire, în ziua în care nu știe cînd va ajunge și în ceasul, în care nu se așteaptă, cînd se va desfăta, cînd va fi fericit, cînd se va răsfăta, cînd fără de grijă va fi, atunci, ceasul omului va sosi, și toate deșarte vor rămîne. O mică fierbințeală și toate nefolositoare și zadarnice vor fi; că ne ducem cu toții acolo, unde niciodată nu am mers. De mulți povățuitori îți este ție atunci trebuință, omule, de multe rugăciuni, de multe ajutorări, în ceasul acela al despărțirii sufletului. Mare este atunci frica, mare cutremurul, mare taina, mare primejdia celui ce se desparte de trup și se duce către lumea aceea. Că, dacă aici pe pămînt mutîndu-se dintr-un loc într-altul, cineva are nevoie de oarecare povățuitori, cu atît mai mult, atunci, cînd ne ducem în locurile cele ce sînt în veac nețărmurite, de unde nimeni nu s-a întors. De mulți ajutători, zic, iarăși ai trebuință în ceasul acela. Acela este ceasul omului singur și trecere nu are. Ceasul omului singur este sfîrșitul a tot ce vedem. Cumplită este trecerea, dar toți o vom cerca. Strîmtă și cu necaz este calea, dar toți vom călători pe dînsa. Amar și greu este paharul, dar toți pe el, și nu pe altul, îl vom bea. Mare și nearătată este taina morții și nimeni a o povesti nu poate.

Plîngem și suspinăm, dar nimeni, dintre oameni, nu este, care poate să ne ajute. Celor care pleacă dincolo le ștergem lacrimile ochilor, limba lor cea arsă o răcorim cu apă, urechea o punem la gura lor, să auzim cuvîntele lor cele din urmă, zicînd: "Cum te vezi pe tine, frate, acum? Nu te teme, iubitor de oameni este Dumnezeu". Acestea către dînsii le zicem. Nu este întru noi atunci răutate, grijă de bani, grijă de bucate. Și, văzînd taina cea mare a morții, ne clătinăm capetele noastre și pe noi înșine ne smerim și vai și amar zicem, cînd cela ce se duce de la noi, de la toți luîndu-și iertăciune și pe toți îmbrățișînd, zice: "Rămîneți sănătoși, fraților buni, rămîneți sănătoși, rugați-vă, știind și cunoscînd că mă duc în cale lungă, pe care niciodată, cu adevărat, nu am călătorit și merg, în țară străină, unde nimeni nu mă cunoaște și în lume înfricoșătoare, de unde nimeni nu s-a întors, și în pămînt întunecat, unde nu știu ce mi se va întîmpla, în iad adînc și la judecată, de unde îngerii nu cată la fața nimănui.

Deci, mîntuiți-vă, iubii mei frați, mîntuiți-vă, prieteni, că eu nu mai sînt de acum prieten al vostru, ci străin. Mîntuiește-te, bună obște de frați, că nu voi mai călători cu voi împreună. Mîntuiți-vă, rudenii, rămîneți sănătoși. Puțin timp va trece și veți veni aici, puțin, și veți veni după noi, că vă așteptăm să ne ajungeți, că eu nu mai vin la voi. Orice bine am lucrat, plată acum am luat și orice faptă bună am trimis înainte, această mă vași întîmpina. De am miluit pe cineva pe pămînt, în ceasul acesta nu va milui. Că strîmt și cu necaz este ceasul acesta de acum, la ieșirea sufletului, mai presus decît tot ceasul strîmt și dureros, că, nefiind eu gata, m-a cuprins, și, fără de

roadă și uscat fiind, am fost tăiat. Nici un bine că merinde, nu am cu mine. Miluiți-mă și ajutați-mă și va rugați, ca și eu să aflu acolo puțină odihnă, ca să dobîndesc acolo, nu multă, ci puțină milă, că am păcătuit mult." Dumnezeuului nostru, slavă! Amin.

10 Luna februarie în 23 de zile: pomenirea Sfîntului, sfințitului Mucenic Policarp, episcopul Smirnei (†156)

Sfîntul Policarp a fost din Efes, în Asia Mică, și s-a născut din părinți binecredincioși, Pangratie și Teodora, pe cînd ei erau în temniță, pentru credință. Și, osîndiți la moarte fiind părinții lui și tăindu-li-se capetele, pruncul a fost luat și crescut de o milostivă creștină, cu numele Calista, care l-a botezat, dîndu-i numele Policarp, iar la vremea cuvenită l-a învățat dreapta credință și poruncile vieții, după Evanghelia Domnului.

Deci, pe cînd împlinea vîrsta de 20 de ani, tînarul Policarp a aflat că Sfîntul Evanghelist Ioan propovăduiește cuvîntul Domnului prin părțile Asiei și, aprinzîndu-se de dorința de a-l vedea, a părăsit casa Calistei și a mers după dînsul. L-a aflat fiind cu ucenicii săi, Sfîntul Ignatie, purtător de Dumnezeu și Sfîntul Vucol. Și a rămas și Sfîntul Policarp, împreună cu acești binecuvîntați semănători ai Evangheliei lui Hristos, înfruntînd osteneli și suferințe în slujba credinței.

Deci, pe vremea lui Traian împăratul (98-117), Sfîntul Ioan Evanghelistul, care era surghiunit în insula Patmos, a așezat pe Sfîntul Vucol episcop în Smirna, dîndu-i ajutor pe Sfîntul Policarp. Asemenea și Sfîntul, înainte de moartea sa, l-a așezat pe Sfîntul Policarp episcop în locul său, cu legămînt să nu înceteze a se osteni pentru cuvîntul Domnului. Și, păsătorind vreme îndelungată, Sfîntul Policarp i-a adus pe mulți păgîni la sfința credință. Tot pe timpul împăratului Traian, Sfîntul Policarp, acum episcop în Smirna, a scris o epistolă, care se pastrează și astăzi, către Filipeni, lăudîndu-i pentru frumoasa primire făcută de ei Sfîntului episcop Ignatie din Antiohia, legat în lanțuri și sub pază, în drumul lui pe jos, pîna la Roma, unde a fost mîncat de fiare.

Pe vremea împăratului Antonin cel Pios (138-161), către anul 158, Sfîntul Policarp a mers la Roma, unde, împreună cu papa Anicet, episcopul Romei, au statornicit data sărbătorii Sfîntelor Paști, pentru creștinătate.

În sfîrșit, pe vremea împăratului filosof Marc-Aureliu (161-180), Sfîntul Policarp a fost prins. Și i-a spus dregătorul: "Blestema pe Hristos și cruță-ți bătrîneți-le." Iar Policarp a răspuns: "De 86 de ani îl slujesc pe Hristos și nu mi-a făcut niciodată nici un rău. Cum aș putea blestema pe binefacătorul și Mîntuitorul meu?" Și, fiind osîndit la moarte, a fost ars de viu.

Un ucenic al Sfîntului Policarp, Sfîntul Irineu (130-211), ajuns episcop al Lugdunului, în Galia, scrie despre dînsul: "Eram în tînăra vîrstă și l-am cunoscut pe Policarp. Era de mulți ani și foarte bătrîn. Învăța pe toți ceea ce, singur, învățase de la Apostoli și da Bisericii învățătura cea adevărată. Era, cu adevărat, un mărturisitor al dreptății, vrednic de credință".

Întru această zi, cuvînt din L i m o n a r, despre Adelfie, episcopul Arabiei.

Adelfie, episcopul Arabiei, avea o soră, egumenă la o mănăstire de fecioare. Și a mers odată, episcopul la acea mănăstire, spre cercetarea surorii sale. Deci, după ce a intrat el pe porțile mănăstirii a văzut pe o călugăriță muncită de diavolul, ce se tăvălea pe pămînt și spumega. Și, episcopul, chemînd pe sora sa, i-a zis ei: "Oare, plăcut îți este ca sora aceasta să fie stăpînită de demon și să se chinuiască atît de rău? Sau, oare, nu știi că răspunderea tuturor surorilor tu o porți, de vreme ce ești egumenă?"

Iar ea a răspuns: "Dar ce voi face eu demonului?" Iar episcopul i-a zis "Ceea ce faci, purtînd, de atîția ani, în mănăstire îngerescul chip. Căci războiul călugărilor cu dracii este. Iar de nu-i vor birui pe ei aici, și nici nu-i vor goni, apoi, în veacul ce va să fie, amar se vor munci." Și, aceasta, zicînd, a făcut rugăciune episcopul și a gonit pe demon, izbăvind pe călugăriță.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre smerenie, plîngere și bucurie.

Zis-a un bătrîn: "Să știți că alt drum către mîntuire nu este, fără numai smerenia, precum scrie Evanghelia despre vameș. Deci, de va fi cineva neatins de păcate mari, să nu cumva să se înalțe cu gîndul său, socotindu-se pe sine fără de păcate. Ci, unul ca acela, mai vîrtos să se smerească și sa se păzească, ca nu cumva să se descopere pe sine mai păcătos decît toți oamenii. Că, dacă cineva pentru că n-a căzut în nici un mare păcat trupesc și lumesc, se va înalța cu gîndul său, socotindu-se pe sine că este cu totul curat și pururea gata și vrednic de împărtășirea cu Sfintele Taine, iar pe altul, pe care îl știe el că a căzut, cîndva, în vreun păcat, îl socotește nevrednic, unul ca acela, cu acel gînd înalt și fără de smerenie, este nevrednic și necurat și urît lui Dumnezeu și la pieire merge și nu-i va folosi curătenia lui, neavînd smerenie. Că mult mai plăcut și mai iubitul lui Dumnezeu este păcătosul smerit, decît dreptul mîndru".

Un frate l-a întrebat pe un bătrîn, zicînd: "Cum se înțelege aceasta părinte, că Domnul Hristos zice în Evanghelie: Fericiți sînt cei ce plîng că aceia se vor mîngîia, iar Sfîntul Apostol Pavel poruncește la cartea sa: Bucurați-vă pururea și iarăși zic, bucurați-vă. Deci, cum, și în ce chip, va face omul ca să plîngă și să se bucure și cum pot să se împace acestea și să fie amîndouă împreună, și plîngerea și bucuria?"

Răspuns-a lui bătrînul, zicînd: "Plîngerea este grija pentru Dumnezeu și pentru poruncile Lui și ea naște o pocăință, iar pocăința naște cunoștința, postul, rugăciunea și învățătura. Iar bucuria este liniștea întru Dumnezeu și blîndețea. Și dacă cineva arată cuvînt bun și cinstit, dragoste și față veselă către cei ce vin la dînsul și are în inima sa și pocăință, se vedește că, așa pot fi și pot încă pea amîndouă împreună, plîngerea și bucuria."

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Efrem Sirul.

Neîncetat se cuvine a ne ruga Domnului, ca să ne arătăm mai presus de bîntuirea dracilor. Că ne necăjesc nu numai cînd sîntem în liniște și singuri, ci și cînd ne adunăm în Casa lui Dumnezeu, mult se ridică asupra-ne și ne sfătuiesc să privim cu obrăznicie și fără sfială fețele fraților, bași nălucirea faptei celei urîte o zăgrăvesc întru noi, turnînd în mințile noastre, ca o amestecare a gîndurilor, și în acest chip ne opresc de la tainele lui Hristos. Dar, prin păzirea ochilor și prin luarea amînte, a gîndului, cel înfrînat le va birui pe acestea, harul ajutîndu-l.

Cu cîtă pază se cuvine inima și simțurile noastre a le păzi, că războiul nostru este mare și îndrăcirea dușmanului asupra noastră este multă. Dar, nu se cuvine, pentru aceasta, să ne lepădăm de lupta noastră, ci gîndurile vrăjmașului se cade a nu le face lucrătoare; și, așa, îl vom face pe el să crape. Că știe Domnul pe cel ce ne necăjește pe noi și cîte să geți arzătoare aruncă în inimile noastre. Însă, a celor ce bine se luptă este vrednicia, ca, bine luînd amînte, să nu se lepede de luptă. Că cel ce are pace cu patimile, de ce ar voi să aibă război cu ele? Căci, numai unde este vrajbă, acolo este și război și, unde este război, acolo este și luptă și, unde este luptă, acolo sînt și cununi. Drept aceea, dacă cineva voiește să se izbăvească din robia cea amară a patimilor, acela să pornească război împotriva vrăjmașului. Dumnezeului nostru slavă!

11 Luna februarie în 24 de zile : Întîia și a doua aflare a cînstitului cap al Sfîntului Prooroc, Înaintemergătorul și Botezătorul Ioan.

Știm din Evanghelia de la 29 august, cînd se prăznuiește tăierea capului Sfîntului Ioan Botezătorul, cum s-a înfăptuit uciderea acestuia, din porunca lui Irod și, cum, cînstitul cap al Botezătorului a ajuns pe tîpsie în mîinile Irodiadei, în ziua ospățului, pentru ziua nașterii lui Irod.

Multă vreme a stat cînstitul cap îngropat în loc ascuns de Irodiada, la castelul din Maherus, unde se săvîrșise uciderea. Și știa despre acesta și Sfînta Ioana, femeia dregătorului lui Irod, de care pomeneste, în Evanghelia sa, Sfîntul Luca. După tradiție, ea este aceea care l-a luat de acolo în taină și l-a îngropat la Ierusalim, în muntele Eleonului, într-un vas de lut. Și s-a păstrat știrea aceasta între creștini, din neam în neam. Aceasta e socotită cea dintîi aflare a sfîntului cap.

Deci, a stat acolo, pînă pe vremea Sfîntilor împărași Constantin și Elena, cînd, prin doi monahi, cînstitul cap a ajuns la Emesa, în Siria, la un olar. O vreme, cînstitul cap a trecut acolo, din loc în loc, în mîinile credincioșilor, pînă în anul 453, cînd episcopul Uranie al Emesei, aflîndu-l, l-a așezat în biserica din această cetate, unde dă tîmăduire multor bolnavi. Această este socotită a doua aflare a cînstitului cap al Botezătorului.

După mulți ani, cinstitul cap a fost dus cu slavă la locul numit Eydomon, în Constantinopol, iar, pe vremea luptei împotriva Sfintelor icoane, a fost ascuns tocmai la Comane, la hotarul împărăției cu Armenia și îngropat acolo, de unde a fost adus, din nou, în Constantinopol, pe vremea împăratului Mihail, de către Sfântul Ignatie, patriarhul din Constantinopol (860). Aceasta este cea de-a treia aflare și cea din urmă a cinstitului cap.

În timpul cruciadelor, intrînd latinii în Constantinopol, la anul 1204, aceștia au luat o parte din capul Sfântului și l-au dus în Franța, așezîndu-l într-o biserică din Amiens, unde se află și astăzi. Întru pomenirea acestor fapte din tradiție, Sfînta Biserică a rînduit praznicul de astăzi și cel de la 25 mai, proslăvind pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh, în veci. Amin.

Întru această zi, cuvînt din apostolicele hotărîri, despre cum se cuvine a vieții.

Așezătorul de Lege al israilitenilor, Moise, a zis, ca din partea lui Dumnezeu: "Iată, am dat înaintea fetei voastre, calea vieții și calea morții; deci, să-ți alegi ție viața, ca să fii viu". Dar noi, urmînd mai ales Învățătorului Hristos zicem: "Două căi sînt: una a vieții, iar alta a morții". Deci, înțîi este calea vieții, care pune lege așa: "Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, din tot sufletul tău și pe aproapele tău, ca pe tine însuși și, pe scurt, ceea ce nu voiești pentru tine însuși, aceea nici altuia să nu faci".

Să binecuvîntezi pe cei ce te blestemă pe tine; roagă-te pentru cei ce te mînie pe tine. Să iubești pe vrăjmașii tăi. Că ce folos vă este vouă, zice, dacă iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, că și păgînii așa fac. Lasă-te de poftele tinerești. De te va lovi cineva peste un obraz, să-i întorci lui și pe celălalt. De te va lua pe tine cineva cu sila o stadiu de loc, mergi cu dînsul două. Celuia ce vrea să se judece cu tine, ca să-ți ia haina ta, să-i lași lui și cămașa. Și, de la cel ce-ți ia ale tale, să nu ceri. Celui ce cere, dă-i, și, pe cel ce voiește să se împrumute de la tine, să nu îl respingi. Să te sîrguiești a da tuturor ceea ce este drept și din ostenele tale cele drepte. Să cinstești pe sfinți. Să nu ucizi. Să nu desfrînezi. Ferește-te de păcatul sodomiei, pentru că blestemat este tot cel ce face unele ca acestea, că nu va fi, între fiii lui Israel, cel ce se desfrînează. Să nu furi, pentru că Acan, furînd în Ierihon, ucis cu pietre a plecat din viață, iar Ghiezi, mințind pentru furtisag, a moștenit lepra lui Neeman. Iuda, furînd bogăția cea pentru săraci, a vîndut și pe domnul și, căindu-se, s-a spînzurat. Iar Anania și Safira, furînd din ale lor și ispitind pe Duhul Domnului, îndată au murit, după cuvîntul lui Petru, Apostolul.

Să nu vrăjești, să nu otrăvești, să nu faci farmece, pentru că fermecătorul zice, nu face vii, ci ucide pe prunci în pîntece; toată zidirea care a primit sufletul de la Dumnezeu, fiind ucisă cu nedreptate, se va răzbuna. Să nu poștești țarina aproapelui, nici femeia lui, nici boul, nici calul lui. Să nu-l asuprești pe el cu jurăminte, că s-a zis: "Să nu juri strîmb". Să nu clevești, că cel ce clevește mînie pe Cel ce l-a făcut pe el. Să nu fii pomenitor de rău, că osînda pomenitorilor de rău este moartea. Să nu fii limbut, că omul limbut nu se va îndrepta pe pămînt, și curse tari îi sînt omului buzele lui. Ferește-te să nu-ți fie cuvîntul tău desert. Pentru tot cuvîntul zadarnic, vei da răspuns și din cuvintele tale sau te vei îndrepta, sau te vei osîndi.

Să nu minți, că va pierde Domnul pe toți cei ce grăiesc minciună. Să nu jefuiești pe fratele tău. Să nu fii fațarnic, ca să nu-ți fie partea ta rînduită cu fațarnicii. Să nu

te mîndrești, că Domnul stă împotriva celor mîndri. Să nu te rușinezi de cei de față, la judecată, ca a Domnului este judecata. Să nu urăști pe fratele tău în inima ta. Cu muștrare să muștri pe fratele tău, zice, ca să nu ai păcat pentru dînsul. Să fugi de tot răul și să nu te temi. Să nu fii mînios, nici măreț, nici iute, nici îndrăzneț, ca să nu iei răsplătirea lui Cain, a lui Saul și a lui Ioab. Că, cel dintîi, adică, a ucis pe Abel, fratele său, pentru că s-a aflat el mai bun la Dumnezeu, iar Saul prigonea pe David, cel ce a biruit pe Goliath, fiindcă a pizmuit laudele cele frumoase, pe care dănuitoare le aduceau lui David. Iar Ioab a ucis doi conducători de oaste, pe Avenir și pe Amesias, tot din pizmă.

Să nu faci farmece, nici descîntece, nici să te deprinzi la învățătură rea, că toate acestea strică Legea. Să nu grăiești vorbe de rușine, nici să faci cu ochiul, nici să fii bețiv, că, dintru acestea, se ajunge la desfrînare și la adulter. Să nu te încrezi în vise, că vrăjitorie faci, ca să nu te amăgești și pe tine și pe alții. Să nu iubești aurul, ca nu, în locul lui Dumnezeu, să slujești lui Mamona. Să nu fii măreț, ca un fariseu, că, cel ce se înalță, se va smeri. Și cel măreț între oameni, urît este înaintea lui Dumnezeu. Să nu fii aspru, nici grabnic, că amîndouă duc la defăimare. Ci, fii răbdător și blînd, întru înțelepciune, pentru că cei blînzi vor moșteni pămîntul celor vii. Să nu fii îndrăzneț, că omul îndrăzneț cade în rele. Să nu cerți pe slujitorul tău, întru mînia sufletului tău, ca nu cumva să suspine din pricina ta, căci, atunci, va fi asupra ta mînia lui Dumnezeu. Să nu faci nedreptate, zice, nici unui om, ca să nu te blesteme pe tine. Că pe cel ce te blestemă, întru mînia sufletului său, îl va auzi Făcătorul lui.

Pe frați și pe cei de aproape ai tăi să nu-i treci cu vederea, că pe ai tăi, zice, pe cei de o semîntie, să nu-i urăști. Să nu intri la rugăciune în ziua viclesugului tău, mai înainte de a împlîni mînia ta. Pătimirile cele ce ți se întîmplă ție, să le primești cu liniste, iar ispitele, fără de necaz, știind că plată, de la Dumnezeu, ți se va da ție, precum lui Iov și lui Lazăr. Pe cei ce-ți grăiesc ție cuvîntul lui Dumnezeu, proslăvește-i și să-ți aduci aminte de ei, ziua și noaptea, să-i cinstești pe ei, ca pe niște mijlocitori buni ai tăi, că unde este învățătura lui Dumnezeu, acolo și Dumnezeu este. Să cauți în toate zilele la fețele sfinților bărbați, ca să le cinstești cuvintele lor și ca să nu intri în vrajbă cu dînsii aducîndu-ți aminte de Core, Datan și Aviron, care au supărat pe Moise și i-a înghițit pămîntul. Această cale este calea vieții, despre care am vorbit pînă acum.

Iară calea morții este aceea ce se lucrează prin înstrăinarea de cunoștința lui Dumnezeu, adică prin faptele cele rele văzute, precum sînt: desfrînările, uciderile, și celelalte. Iar de voim să ne izbăvim de toate răutățile acestea ce zac asupra noastră, apoi, să iubim înfrînarea de la mîncare și băutură, precum a zis Apostolul: "Ori de mîncări, ori de beți, ori altceva de faceți, toate întru slava lui Dumnezeu să le faceți". Iar celor lacomi le zice: "Pîntecele lor este Dumnezeuul lor și rușinea lor este slava lor". Și iarăși, prin Proorocul zice Domnul: "Fiți sfinți, precum și Eu sfînt sînt". Aceluia să-l înălțăm slavă, nu numai cu cuvintele, ci și cu faptele noastre cele bune, întru Hristos Iisus, Domnul nostru, Căruia I se cuvine slavă, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre Melchisedec.

Spunea avă Daniil, despre un oarecare bătrîn, care se nevoia în părțile cele de jos ale Egiptului, că, după credința lui, zicea, că Melchisedec este fiul lui Dumnezeu, și s-a vestit fericitului Chiril, arhiepiscopul Alexandriei, despre dînsul. Dar fericitul

Chiril, știind că bătrînul este făcător de minuni și că, ori ce cere el de la Dumnezeu, i se descopere lui și, după credința lui, a zis cuvîntul acesta, a folosit acest fel de înțelepciune, trimițînd pe oricine la dînsul, ca să-i zică: "Ava, rogu-te, fiindcă gîndul îmi zice că Melchisedec este fiul lui Dumnezeu, iar alt gînd îmi zice că nu, ci că este om și arhiereu al lui Dumnezeu, deci, fiindcă mă îndoiesc de aceasta, am trimis la tine ca să te rogi lui Dumnezeu, să-ți descopere și să cunoaștem adevărul". Iar bătrînul, întemeindu-se pe petrecere sa, a zis cu îndrăzneală: "Dă-mi trei zile și eu voi întreba pe Dumnezeu, despre aceasta, și îți voi vesti ce este".

Deci, mergînd, se ruga lui Dumnezeu pentru cuvîntul acesta și, venind după trei zile, spuse fericitului Chiril, că om este Melchisedec. Și îi zise lui arhiepiscopul: "Cum știi aceasta ava?" Iar el a zis: "Dumnezeu mi-a descoperit pe toți patriarhii, trecînd așa cîte unul dinaintea mea, de la Adam și pînă la Melchisedec. Și îngerul mi-a zis: Acesta este Melchisedec și crede că așa este". Deci, ducîndu-să la chilia sa, el însuși propovăduia că om este Melchisedec. Și mult s-a bucurat fericitul Chiril, că fratele acela a cîștigat mîntuire.

10 martie
Luna februarie în 25 de zile : pomenirea celui întru Sfinți, Părintele nostru Tarasie, arhiepiscopul Constantinopolului. (+806).

Sfîntul Tarasie s-a născut în Constantinopol, din părinții Gheorghe și Eucratia. Tatăl lui era înalt dregător al împărăției.

Urmîndu-i plida, tînărul Tarasie a intrat în rînduiala vieții din lume și a ajuns la dregătoria de sfetnic împărătesc, deși ducea, în taină, o viață de adîncă evlavie. Era, însă, o vreme cînd Biserica lui Dumnezeu trecea printr-o mare tulburare: împărații Constantinopolului luptau pe față împotriva cinstirii Sfintelor icoane. În Constantinopol se ținuse un sinod (752), în frunte cu patriarhul Paul, în care biruise erezia împăraților, că icoanele sînt idoli, neîndrăznind nimeni, de frică, să mărturisească învățătura Bisericii, moștenită de la Sfinții Apostoli. În urma acestui sinod, împărații au început să întemnițeze și să dea morții pe cei ce nu socoteau icoanele idoli și nu ardeau Sfintele icoane. Creștinătatea ortodoxă din afara împărăției a început să rupă legăturile cu Biserica împăraților din Constantinopol, căzută în rătăcire. Muștrați de conștiință, episcopii și patriarhul însuși, și-au părăsit scaunele și slujbele lor.

În acest timp de grea încercare pentru Biserică și pentru împărăție, ochii tuturor, pentru slujirea de patriarh, s-au îndreptat spre Sfîntul Tarasie. Binecredincioasa împărăteasă Irina însăși (797-802) s-a unit cu acest gînd și i-a făcut chemare. În cele din urmă, Sfîntul a primit, dar, cu un singur preț: împărăția Bizanțului să adune într-un sinod a toată lumea, pe solii întregii creștinătăți, așa încît, hotărîrea luată, să refacă unitatea de credință, atunci ruptă, a creștinătății de pretutindeni. Împărăteasa a primit, Sfîntul Tarasie a fost sfîntit patriarh al Constantinopolului și, așa, s-a ținut Sinodul al șaptelea a toată lumea, de la Niceea (787).

Erezia împăraților a fost osîndită și dreapta credință statornicită: icoana nu este idol, cinstirea icoanei nu merge la icoana însăși, ci la chipul din cer, înfățișat pe icoană.

Iar cinstirea noastră este o cinstire de adorare, dacă merge la Dumnezeu, o cinstire de venerație, dacă merge la un sfânt și o cinstire de supravenerație, la Maica Domnului. Pentru creștinătate, împărăția Sfintei Irinași păstoria sfântului patriarh Tarasie au fost, astfel, ca o străfulgerare de dreaptă credință.

Deci, trăind cu dreaptă evlavie și cu cinstire, atât de la popor cât și de la împărați, zidind o mănăstire, de cealaltă parte a Bosforului, strângând apoi mulțime de monahi, pe săraci miluind și Biserica bine cîrmuind-o timp de douăzeci și doi de ani și două luni, Sfântul Tarasie cu pace s-a săvârșit și a fost îngropat în mănăstirea - ce singur și-a făcut-o -, la 25 februarie 806. Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisus Hristoase, miluiește-ne pe noi. Amin.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Antioh, despre chemarea lui Dumnezeu.

Fiindcă Domnul Dumnezeu ne cheamă pe noi prin Lege și prin Prooroci, prin Apostoli și Evangheliști, iar, mai mult, ne și roagă, nu se cade nouă, din lene, a nu lua în seamă chemarea Lui, la mîntuirea noastră, ca nu cumva, pentru întîrziere, să ni se încuie camera cea dorită și, apoi, mult bătînd, în zadar, să fim fără de nici un folos. Ci, mai bine, să ne sîrguim, o, fraților, ca să ajungem la cetatea cea mare, la Ierusalim cel de Sus, care este maica noastră, a tuturor celor ce viețuim. Este țara, întru care strălucește Lumina cea neînserată, Ochiul cel neadormit, Dătătorul Bunătăților celor veșnice. Deci, o, fraților, de ne vom apropia, cu frică și cu dragoste, de Stăpînul nostru cel bun, apoi vom vedea toată lumea îngerilor și a arhanghelilor. Și, oricît ar fi de mulți îndrăgitorii Ierusalimului celui de Sus, toți vor gusta din mîngîierile lui. Că din pîrîul cel cu apă vie se vor adăpa. Să năzuim spre Acela care a zis: "Apropiați-vă de Mine și Mă voi apropia de voi". Să ascultăm pe Dătătorul de Lege, Cel ce zice: "De veți asculta glasul Meu, Îmi veți fi Mie popor ales, împărătească preoție, neam sfînt". Că zice: "Fiți sfîinți, că Eu sfînt sînt Domnul Dumnezeuul vostru, și popor ales v-am luat pe voi Mie." Iar la *Înțelepciune* zice: "Apropiați-vă de Mine, cei ce Mă doriți pe Mine, și din bunătățile Mele vă veți sătura, pentru că, mai dulce decît mierea sînt Eu. Că, cel ce mîncîncă, nu va mai flămînzii, și cel ce mă ascultă pe Mine, nu se va rușina". Și iarăși: "Veniți de mîncăți pîinea Mea și beți vinul care l-am pregătît vouă și lăsați nebunia voastră. Căutați înțelepciunea și veți trăi." Iar David zice: "Apropiați-vă de dînsul, și vă veți lumina și fețele voastre nu se vor rușina". Iar Apostolul zice: "Dacă ați înviat împreună cu Hristos, apoi cele de sus le căutați, unde este Hristos de-a dreapta Tatălui, șezînd". Și mai zice încă: "Drept aceea, iată, nu sînteți străini și pîrîbegi, ci cetățeni cu sfîinții și cu cei apropiați ai lui Dumnezeu". Deci, să ne apropiem de scaunul lui Dumnezeu, ca să luăm milă și să aflăm dar la vremea cea prielnică. Iar, Iubitorul de oameni Dumnezeu ne cheamă pe noi, zicînd: "Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul Meu asupra voastră și vă învățați de la Mine, că sînt blînd și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre. Că jugul Meu este bun și sarcina Mea ușoară este" (*Matei* 11, 28-30).

Deci, acestea le grăiește, și ne cheamă pe noi, Însuși Hristos, Dumnezeuul nostru.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Evagrie monahul, despre mîntuirea sufletului.

În inima celui blînd se odihnește înțelepciunea, iar sufletul cel ostenitor este scaunul nepătimirii. Lucrătorii cei răi își vor lua plată rea, iar, lucrătorilor celor buni, li se va răsplăti cu plată bună. Cel ce întinde lațul altuia, în laț va cădea și el. Mai bun este un țaran blînd, decît un orășean iute și mînios. Iuțimea pierde cunoștința, iar îndelungă răbdarea o adună pe ea. Cum este un vînt tare în largul mării, așa este mînia în inima omului. Cel ce se roagă lui Dumnezeu, fuge de ispite, iar inima cea netrebnică tulbură cugetul. Să nu te înveselească prea mult pe tine băutura, nici să te sature de bucate, ca să nu se îngrășe carnea trupului tău, că, apoi, te vor împresura pe tine gîndurile cele spurcate. Să nu zici: "Astăzi este praznic, să bem; iar mîine este Duminica mare, să facem praznic." Că praznicul călugăresc nu este așa, că, adică, să-ți sature, pîntecele. Paștile Domnului sînt ieșirea din răutăți, iar Cincizecimea este învierea sufletului.

Praznicul lui Dumnezeu este nepomenirea de răutăți, că pe pomenitorul de rău îl va apuca plînsul, iar Cincizecimea Domnului este învierea dragostei. Cel ce urăște pe fratele său, în cumplita cădere cade, Praznicul lui Dumnezeu este înțelegerea cea adevărată, iar cine caută înțelegere mincinoasă, va muri urît. Mai bine este a flămînzii cu inima curată, decît a prăznuii cu suflet necurat. Cel ce-și curăță gîndurile cele rele din inima sa, acela este cel ce și-a ucis pruncii săi cu piatră.

Călugărul somnoros va cădea în rele, iar cel priveghetor, ca o pasăre ușoară este. Să nu te dedai pe tine la priveghere deșartă și seacă și să nu lași cuvintele cele duhovnicești, pentru că Domnul privește în suflet și te va scoate pe tine din tot răul. Somnul cel mult înmulțește gîndurile, iar privegherea cea bună le împuținează pe ele. Somnul cel mult aduce griji și necazuri, iar cel ce priveghează scapă de acestea. Adu-ți aminte totdeauna de ieșirea ta din această lume și să nu uiți judecata cea veșnică și nu va fi păcătuire în sufletul tău.

Prin pocăință să-ți îndreptezi sufletul tău, iar prin milostenie și blîndețe să-l întărești pe el, chiar de va năvăli asupra ta duhul cel grabnic. Dar, atunci, să nu-ți lași chilia ta și, iarăși, să nu pierzi vremea prielnică. Că, precum cineva curățește argintul, așa se va curăți și inima ta. Și, precum aurul și argintul se curăță prin foc, așa și inima călugărului se curățește prin ispite. Duhul tulburării gonește lacrimile, iar duhul necazului sfărîmă rugăciunile. Leapădă de la tine mîndria și deșarta slavă, departe, să o gonești, că acela ce acum nu voiește slava, se va mări în veacul ce va să fie, întru Iisus Hristos Domnul nostru.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Efrem Sirul, către monahi.

În viața aceasta lumească, cel ce își împodobește trupul său și-l schimbă cu felurite haine, acela slavă omenească are. Iar în cinul monahicesc, cel ce pe acestea le defaimă și ia aminte numai la trebuința cea de nevoie a trupului, își cîștigă lui slavă

în ceruri, după cel ce zice: De avem haine și acoperămînturi, cu acestea să ne îndestulăm. Deci, să slujim cu bună plăcere lui Dumnezeu, Celui ce ne-a slobozit pe noi și să nu ne amăgim cu patimile stricăciunii, nici să luăm aminte la podoaba hainelor, a culionului, a brîului sau pînă și la frumusețea paramanului. Ci, pe cele smerite și lipsite de slavă deșarta, să le căutăm și să le iubim, după cum se cuvine sfinților.

Întru îmbrăcămîntea hainelor, să nu te lauzi, aducîndu-ți aminte de cojocul lui Ilie și de sacul lui Isaia, precum este scris: Mergi, ia sacul de la mijlocul tău și încălțămintele dezleagă-le de la picioarele tale. Nici îmbrăcămîntea Botezătorului nu o uita. Deci, nu fi arătos la vedere, prin haină strălucită, ci, prin fapte bune să strălucească lumina ta înaintea tuturor, ca să fie proslăvit Domnul. A Căruia este slava. Amin.

11 Luna februarie în 26 de zile : pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Porfirie, episcopul Gazei (†420).

Sfîntul Porfirie a fost din Tesalonic, din Macedonia, și a fost crescut în dreapta credință și în viața cea după Evanghelie. Pe cînd împlinea 25 de ani, și-a lăsat patria și s-a dus în Egipt și, intrînd în pustia Schitului, s-a făcut monah și a trăit vreme de cinci ani în post și rugăciune, după rînduiala monahilor. A mers, apoi, la Ierusalim, să se închine Sfîntelor locuri, unde a întîlnit pe Marcu, un călugăr smerit din Asia Mică, și acesta, din prieten i s-a făcut ucenic al său.

Căzînd bolnav și aducîndu-și aminte că lăsase în Tesalonic multă avere, pe care n-o împărțise la săraci, Sfîntul Porfirie a trimis acolo pe Marcu. Făcînd cum i se poruncise, acesta a împărțit săracilor o mare parte din avere și, vînzînd lucrurile de preț, a adus dascălului său mulți galbeni, pe care acesta i-a împărțit cu mîna sa la săraci, neoprint pentru sine nimic. Iar pentru traiul său, a învățat meseria de a face corturi, socotind, ca și Apostolul Pavel, că cine nu lucrează să nu mănînce. Și lumina pe mulți cu cuvîntul său și învățăturile sale.

Deci, auzind Iraclie, episcopul Ierusalimului, de numele bun pe care-l avea învățătura și viața Sfîntului Porfirie, l-a chemat și l-a sfințit preot, încredințîndu-i paza Crucii Domnului, pentru care Sfîntul avea o mare evlavie. Și, prin această ascultare, sfîntul s-a și tămăduit.

Și era pe vremea împăratului Arcadie și a împărătesei Eudoxia (395-408), cînd a murit episcopul din Gaza. Și, atît Iraclie, episcopul Ierusalimului, cît și Ioan, mitropolitul din Cezareea Palestinei, luînd în seamă cererea clerului și a poporului, au hotărît și au trimis acolo pe Sfîntul Porfirie, sfințindu-l episcop de Gaza. Și era Gaza, pe vremea aceea, o cetate plină de păgîni și de mărețe și bogate temple idolești, iar creștinii erau săraci și puțini la număr. Și păgînii neconținut unelteau prigoniri împotriva creștinilor și a episcopilor lor. Cu ajutor de la Sfîntul Ioan Gură de Aur și de la împăratul, Sfîntul episcop a izbutit să mai liniștească pe păgînii din Gaza și, cu daruri bogate de la împărăteasa Eudoxia, în locul celui mai mare templu păgîn din cetate, a înălțat o frumoasă biserică.

Și, așa, cu mîngîierea de a vedea crescînd an de an numărul dreptcredincioșilor și micșorîndu-se mulțimea păgînilor, Sfîntul episcop din Gaza s-a mutat la Domnul, la 26 februarie din anul 420 în vîrstă de 67 de ani, după 25 de ani de păstorire, iar viața lui a scris-o ucenicul său, Marcu preotul.

Întru această, zi, cuvînt al Sfîntului Antioh, că nu se cade a crede în vise.

De vreme ce unii, crezînd în vise, au rătăcit de la calea cea dreaptă, pentru aceasta, dar, vă aducem aminte că nu se cuvine a crede în vise, că ele trec ca vîntul și nu sînt adevărate, ci niște gînduri rătăcite, de cele mai multe ori, asemănări și năluciri ale vicleanului diavol, spre înșelarea noastră. Drept aceea, și spre căderi, îi duc pe oameni. Pentru aceștia a și zis mai înainte, Apostolul Iuda, ruda Domnului: "Oamenii aceștia văd vise și prin ele își pîngăresc și trupul lor și nesocotesc orice stăpînire" (*Iuda*, 1, 8). Iar *Ecleziastul* zice: Să nu crezi în vis, ca să nu se mînie Domnul asupra ta, pentru că visele înșeală pe cei fără de minte. Că precum este cel ce gonește vîntul, ori vrea să-și prindă umbra sa, așa este și cel ce crede în vise." "Că ce adevăr este în minciună? Și de la diavolul ce poți scoate curat?" (*Isus Sirah* 34, 1-6). De nu vor fi trimise de la Cel Preaînalt, ca să te cerceteze, să nu dai inima ta pe ele. Că pe mulți i-au înșelat visele și au căzut cei ce au crezut în ele. Chiar de s-ar arăta cuiva, ca lumină sau ca foc, nicidecum să nu crezi, că diavolul cu acelea înșeală. Că zice Pavel: Și ca înger al luminii se închipuie el." Deci, bine este ca, mai înainte de somn să ne rugăm spre gonirea vrăjmașului.

Încă sînt și alte vise, precum zice Iov: "Întîi, adică, grăiește Domnul, dar omul nu ia aminte și atunci El vorbește în vis, în vedeniile nopții, și-l cutremură cu arătările sale." (*Iov*, 33, 14-16) Ci noi, nu se cuvine să le credem, măcarși arătare dumnezeiască de ni se va trimite nouă, pentru ca, în loc de soare, să primim fum, că mare este primejdia înșelării. Sînt și multe povestiri, despre cel ce s-au înșelat cu visele cumplit au pierit, ci numai una aici o spun, spre întărirea cititorilor.

Era un oarecare mare sihastru și trăia în pustie și se închisese într-o peșteră, care, cu multa lui înfrînare, cu postul și cu privegherea întru rugăciuni și cu alte nevoițe, osteneli și fapte bune, întrecea și covîrșea pe mulți. Dar, nepăzindu-se și socotind înșelăciunea vicleanului diavol, a fost batjocorit de vrăjmașul și în cumplită alunecare a căzut. Că, amăgindu-l, vrăjmașul îi arăta lui în vis, feluri de feluri de vedenii și arătări și cele ce vedea el în vis se izbîndeau aieva, pînă s-a încrezut el de-a binelea în vise. Și, după ce s-a încrezut bine, într-o noapte, i-a arătat lui diavolul în vis, că tot neamul și soborul creștinesc, cu Apostolii și cu Mucenicii se află la un loc întunecat și plin de osîndă și lipsit de orice bine, plin de toată rușinea și murdăria de aceea toți erau mîhnîți și scîrbiți. Iar în fața lor, neamul evreiesc cu Moise și prorocii, se afla într-un loc luminat, liniștit, plin de frumusețe și de toată mîngîierea, desfătarea și veselia. Și-l sfătuia pe el înșelătorul, zicînd: "Iată, acum, vezi și neamul vostru creștinesc, la ce loc și în ce chip se află, și vezi și neamul evreiesc. Deci, de vei vrea să fii însoțit și împărtășit fericirii neamului evreiesc, te sfătuiesc să mergi și să primești tăierea-împrejur și legea și credința evreiască." Iar el, fiind foarte întărit în visele sale, a făcut cum l-a sfătuit vrăjmașul în vis. Și, ieșind din peșteră, lăsînd pustia și viața sihăstrească, a ieșit în lume; și se împliniseră șazeci de ani de cînd nu ieșise din pustie.

Și, mergînd la școala și soborul evreiesc, le-a spus lor cum a văzut el, în vis, neamul creștinesc, la loc întunecat și de osîndă, iar neamul evreiesc, la loc minunat, plin de frumusețe și de bucurie. Și s-au bucurat mult toți evreii, auzind acestea, și l-au îndemnat să primească legea lor. Iar el, cu mare bucurie, a primit tăierea împrejur pe trupul său și toată legea lor; și așa l-a biruit vrăjmașul.

Aceasta i s-a întîmplat lui, că n-a cîștigat dreapta socoteală și s-a desprins, din tinerețele lui, numai voii și sfatului gîndurilor sale a se supune, iar sfatul cel bun și folositor al părinților și al fraților, niciodată nu l-a cercat. Drept aceea, fraților, să nu credem în vise, nici în năluciri, pentru că zice Domnul: "Privegheați că nu știți în ce ceas va veni furul. De ar fi știut stăpînul casei ceasul venirii, ar fi privegheat și n-ar fi lăsat să-i sape casa lui." Să ne rugăm, dar, Stăpînului Hristos, Dumnezeului nostru, să ne izbăvească pe noi de duhurile cele potrivnice.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Vasilie, despre mîndrie.

Voiești, oare, să te falești cu toată bogăția bunurilor tale, sau cu cetatea în care te afli să te mărești, sau cu frumusețea ta trupească să te îngîmfezi, ori cu cinstea pe care o primești de la toți? Ci, ia aminte la tine, că pămînt ești și în pămînt vei merge. Că viața ta, ca iarba se vestejește și ca o floare care cade. Caută la cei mai dinainte, care au fost îmbrăcați în această slavă. Unde sînt cei ce au ținut dregătoriile cele mari, cei ce au stăpînit cetăți? Unde sînt cei cărora le plăceau să audă cuvinte, cei ce puneau la cale tocmeli; unde sînt dregătorii cei puternici, cei care creșteau cai frumoși și lăudați? Unde sînt domnitorii cei mari povățuitorii de oști și tiranii? Unde sînt împărații cei mari? Au nu sînt toți țărîna au nu sînt toți praf? Au n-a rămas pomenirea lor în cele cîteva oase? Pleacă-te și privește în mormînt; putea-vei, oare, să alegi, care este sluga, sau care este stăpînul? Care-i săracul și care-i bogatul? Care-i judecătorul, sau care-i puternicul frate al împăratului? Care-i cel tare, sau care-i cel slab? Care-i cel frumos sau care cel urît? Nu te opri la cele trecătoare.

Drept aceea, aducîndu-ți aminte de firea ta, să nu te înalți niciodată, că tot trupul omenesc este putrejun și slava lui, ca o, floare ce se trece, vestejindu-se. Că, iată, ca o haină se învechește trupul și ca de niște molii se mîncă.

Ci, ia seama că sufletul și trupul sînt ca un frate cu o soră. Să nu viețuiască, deci, sufletul tău, fără de trup, nici trupul tău, fără de suflet. Socotește că se cuvine a împărți averile pe jumătate, pe cît trupului, pe atît și sufletului. Iar păcatul omenesc este asemenea cu o haină nespălată; că așa este și păcatul negru. Și, dacă nu te cureți de el, apoi tot mai mult se înnegrește. Să ne pocăim deci, ca să luăm de la Dumnezeu iertare.

Întru această zi, cuvînt din P a t e r i c, despre plîngere.

Un frate ședea singur, în mănăstirea Monidriilor și se ruga pururea cu această rugăciune către Dumnezeu: "Doamne n-am teamă de Tiner. Pentru aceasta, trimite-mi săgeată de fulger sau alt semn sau boală sau drac, ca, măcar așa, sufletul meu cel

împietrit să vie întru frică": Apoi, rugându-se iarăși, zicea: "Știu că multe am greșit Tie, Stăpîne, și nenumărate sînt greșelile mele, încît nu îndrăznesc nici să zic să mă ierți, ci, de se poate, pentru îndurările Tale, iartă-mă, ia de nu se poate, pedepsește-mă aici și nu mă pedepsi acolo. Iar dacă și aceasta este cu neputință, plătește-mi aici cu o parte de osîndă, și-mi fă acolo osîndă mai ușoară. Începe, deci, de acum, de a mă pedepsi, însă cu milă și nu cu mînia Ta Stăpîne".

Deci, așa rugându-se el un an întreg și acestea cu lacrimi fierbinți, din tot sufletul, cerînd și cu post în priveghere și în alte grele pătămări, trupul și sufletul cheltuindu-l și zdrobindu-l, într-o zi, șezînd el jos și plîngînd după obicei și tare tînguindu-se, din multă întristare, i-a venit lui somn și a adormit. Și iată, sta de față Hristos, zicîndu-i cu glas blînd: "Ce ai omule? Ce plîngi așa?" Iar fratele, cunoscîndu-l pe El, Cine este, a răspuns înspăimîntat: "Am greșit Doamne". A zis lui Cel ce S-a arătat: "Scoală-te". Iar el a zis: "Nu pot, Stăpîne, de nu-mi vei da mîna". Iar Acela, întinzînd mîna și apucîndu-l pe el, l-a sculat. Și acesta, sculîndu-se, foarte tare plîngea. I-a zis lui, iarăși, Cel ce S-a arătat, cu glas lin și blînd: "Și acum de ce plîngi? Ce te mîhnește?" Răspuns-a fratele: "Nu voiești Doamne ca să plîng și să, mă mîhnesc eu, care cu atîtea Te-am întristat: eu, care am dobîndit atîtea bunătăți de la Tine?" Iar Acela, întinzîndu-Și iarăși mîna Sa, a pus-o pe capul fratelui și i-a zis lui: "De acum nu te mai întrista Că de vreme ce tu te-ai întristat pentru Mine, Eu nu mă voi întrista asupra ta. Că așa cum sîngele Meu l-am dat pentru tine, cu mult mai mult îți voi da ție iertare, ție și la tot sufletul, care se întoarce la Mine curat și cinstit".

Deci, fratele, viîndu-și întru sine dintru acel vis, și-a aflat inima sa plină de toată bucuria și s-a încredințat că Dumnezeu a făcut milă cu dînsul. Și a petrecut totdeauna, mulțumind Domnului, cu multă smerenie. Și, întru aceeași mărturisire și laudă, s-a dus către Domnul. Aceluia este slava, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin!

14 Luna februarie în 27 de zile : pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru și Mărturisitorul Procopie Decapolitul (†750).

Tara Decapole, care se află lîngă Marea Galileii, se numea așa din pricina celor zece cetăți păgîne, pe care le cuprindea. Deci, Sfîntul Procopie era din acest ținut și, de aici, și-a luat el numele de Decapolitul.

Luase de tînar calea vieții monahicești și ajunsese vestit între cuvioși, pentru postirea și curăția care împodobeau numele său. Și a trăit pe vremea prigoanei Sfintelor icoane, luptă începută, înțîia dată, de nelegiuitul împărat Leon Isaurul (717-740), care numea închinători la idoli pe creștinii care cinsteau Sfintele icoane, anatemizîndu-i și fără milostivire aruncîndu-i în temnițe și în chinuri, ucigîndu-i, iar Sfintele icoane sfărîmîndu-le și în foc arzîndu-le.

Deci, în acest fel de vreme s-a ridicat Sfîntul Procopie, ca un stîlp al Ortodoxiei și mare apărător al dreptei credințe și, stînd cu bărbăție împotriva taberelor eretice, le umplea de rușine și nebiruite cuvinte, de Dumnezeu insuflate, dovedea socoteala lor cea nebună, rupînd toate meșteșugurile lor, ca pe o pînză de păianjen.

Drept aceea, din porunca împăratului, Cuviosul, a fost prins și bătut cumplit, apoi a fost cu unelte de fier strujit peste tot, și i s-a smuls pielea de pe trup. Și, în temniță

grea fiind aruncat și în tot felul schingiuit, Sfântul pe toate le-a răbdât, propovăduind neîncetat dreapta credință a lui Hristos. Și a avut frate de patimire, în temniță, pe prietenul său Vasilie Mărturisitorul (sărbătorit la 28 februarie), cu care împreună a pățimit aceleași chinuri.

Murind împăratul Leon, cel cu nume și nărav de fiară, Sfântul Procopie și alți mărturisitori ai credinței au fost sloboziți din temniță și din legături. Cu trupul subrezit de mulțimea chinurilor îndurate, mergînd, Sfântul Procopie s-a întors la mănăstirea sa și la obișnuitele lui osteneli pustnicești, povățuind pe mulți la fapta cea bună și la mîntuire aducîndu-i.

Și așa, la bătrîneți adînci s-a mutat către Hristos Domnul, ca să-L vadă pe Acesta nu în icoană, ci întru însăși fața Lui și să primească de la El plata cea îndoită a ostenelilor sale, ca pustnic, dar și ca pătimitor pentru Hristos, el care pentru sfînta lui icoană s-a nevoit pînă la sînge.

Întru această zi, cuvînt din L i m o n a r, despre Leon Monahul.

În vremea lui Tiberiu, împăratul din Constantinopol (578-582), a fost un călugăr în cetatea Asanului, om de rînd, de neam din Capadochia, cu numele Leon. Și întru ascultarea coacerii de pîine își săvîrșea slujba, însă foarte smerit era și liniștit cu totul, necăuțînd nimic din ale lumii acesteia, ci mai mult către toți avea dragoste și de aceasta mulți se minunau și unii îl întrebau pe el de folosul sufletesc; iar bunul și nevoitorul bătrîn le zicea: "Să mă credeți pe mine, fiilor, că am să împărătesc." Iar ei îi ziceau lui: "Să nu dai de vreo sminteală, ava Leon. Din Capadochia, nimeni nu s-a făcut cîndva împărat; și, deci fără de rost este cuvîntul acesta care l-ai zis." Iar el iarăși grăia lor: "Cu adevărat, fiilor, ca voi împărați." Și nimeni nu putea să-l înduplece pe el și să-l depărteze de gîndul acesta.

Deci, după ce au venit saracinii în țara aceea și au cucerit-o pe ea, au venit și la cetatea Asanului și au pustit mănăstirile din jurul ei; încă au prins și pe trei călugări din Lavra Sasios, adică pe Ioan citețul, care era din Constantinopol, pe Eustatie Romanul și pe Teodor din Cilicia. Și acești trei robiți, bolnavi și legați fiind, s-au rugat de barbari, zicînd: "Duceți-ne, rugămu-ne, ca să ne răscumpere pe noi episcopul, că vă va da vouă treizeci și patru de galbeni." Deci, i-au luat pe ei barbarii și i-au dus aproape de cetate și a intrat Ioan citețul la episcop. Și era atunci în cetate și Leon monahul, împreună cu alți călugări ce coceau pîine și, pentru aceea, nu au fost prinși de barbari. Și venind Ioan cel ce era rob, a început a-l ruga pe episcop ca să dea aur barbarilor. Dar episcopul nu avea aur mai mult, decît numai opt galbeni. Și îi da pe aceștia barbarilor, iar ei nu-i luau, grăind: "Sau ne mai dați douăzeci și șase, sau ne dați pe călugăr." Și au fost nevoiți cetățenii ca să dea iarăși pe ava Ioan barbarilor, plîngînd și tînguindu-se. Și barbarii, luîndu-l pe el și pe ceilalți doi călugări, i-au dus în țara lor.

Și după trei zile, Leon monahul, luînd cei opt galbeni de la episcop, s-a dus în pustie, unde erau păgînii și i-a rugat pe ei: "Luați-mă pe mine și acești opt galbeni, iar pe acești trei călugări să-i sloboziți, de vreme ce ei sînt bolnavi și nu vor putea să meargă împreună cu voi prin pustietăți și atunci îi veți ucide pe ei, fără nici un folos. Iar eu sînt sanătos și voi sluji vouă." Atunci, barbarii, au luat pe Leon monahul și cei opt galbeni, iar pe cei trei călugări, i-au slobozit. Deci, din cauza călătoriei lor cea

grabnică, Leon monahul a slăbit, neputînd el să meargă prin atîta pustietate, iar barbarii l-au tăiat pe el. Și i s-a împlinit, astfel, lui Leon cuvîntul pe care îl zisese el, precum și Domnul, în Evanghelie, a zis: "Dacă cineva își va pune sufletul său pentru prietenii săi, acesta mare se va chema întru Împărăția Cerurilor. Că mai mare dragoste decît aceasta nu este." (Ioan 15, 13).

Și, dintru aceasta, toți au cunoscut, că aceasta este ceea ce grăia avea Leon cînd zicea: "Eu am să împărătesc"; că îndată a moștenit Împărăția Cerurilor, pentru că și-a pus sufletul său pentru prietenii săi. Iar aceasta au adevărit-o și barbarii, zicînd: "Cînd am vrut să-l tăiem pe el, am văzut pe Cineva strălucind mai mult decît soarele și Acela a pus peste călugărul cel tăiat o porfiră împărătească și o coroană."

Întru această zi, povestire despre Părintele nostru Elisei și despre căderea celor mîndri.

Ne-a spus nouă avea Elisei, zicînd: "Eu, cînd eram tînăr, m-am îmbolnăvit de moarte, iar tatăl meu, în toate zilele chema doctorii, avînd mare sîrguință ca să mă vindece. Și doctorii, mult ostenindu-se, n-au putut să-mi tămăduiască durerile mele, iar, mai pe urmă, au zis tatălui meu: Acest tînăr pînă în trei zile va muri. Deci, tatăl meu, auzind aceasta de la doctori, a alergat, rugîndu-se, cu multe lacrimi, la biserica Sfîntului Evanghelist Marcu. Și a aflat acolo, precum spunea, în biserică, pe un călugăr foarte bătrîn, care, văzînd pe tatăl meu mîhnit, i-a zis lui: Ce-ți este ție Kir Procopie, de ce te mîhnești? I-a răspuns lui tatăl meu: Cel ce ți-a arătat ție numle meu, îți va spune și pricina. Și a zis bătrînul: Să mergem la casa ta. Deci, venind, bătrînul, m-a cercetat pe mine și a zis tatălui meu: Să chemi și pe soția ta. Și era maica mea iubitoare de Hristos și primitoare de călugări, iar tatălui meu nu îi prea plăceau călugări! Apoi a zis tatălui meu: Trei lucruri cere Dumnezeu de la tine și, de le vei păzi pe ele, îți va dărui ție Dumnezeu viața copilului tău. Și a zis tatăl meu: Chezaș îmi este Sfîntul Marcu Evanghelistul, că voi păzi cele ce-mi vei porunci mie. Deci, i-a zis bătrînul: Iată, sînt cincisprezece ani, de cînd faci desfrîinare și spurci patul femeii tale; pentru asta, pe cinci copii ai tăi cu moarte i-a tăiat Dumnezeu. Deci, pocăiește-te. Iar al doilea lucru, ți se cere ca, pe tînărul acesta să nu-l însoțești prin nuntă, ci să-l faci pe el călugăr. Iar al treilea lucru este: să nu mai ai nici o împărtaşire cu arienii și cu teodosienii. Și a zis tatăl meu: "Îți voi păzi cuvintele tale, în toate zilele vieții, mele. Deci, a făcut bătrînul rugăciune și, în trei zile, m-am facut sănătos. Și am petrecut trei ani lîngă tatăl meu.

Însă, după aceea, tatăl meu, ducîndu-se, m-am logodit cu o fecioară. Și, gătînd tatăl meu cele pentru nuntă, s-a întîmplat de s-a tulburat cumplit fecioara de un drac, care cu nemilostivire și cu amar o chinua. Iar părinții fecioarei și tatăl meu au umblat șaptesprezece luni, pretutindenii pe la biserici, cît și pe la descîntători și la vrăjitori au dus-o pe dînsa; și nimic nu s-a folosit, ci încă mai rău în amărăciune aceea, cădea ea. Atunci, făcînd socoteală de obște și de sfat, au dus-o pe ea la avea Macarie. Încă am mers și eu și tatăl meu cu ea. Deci, starețul, luînd untdelemn, a făcut rugăciune asupra ei și a poruncit mamei sale să o spele pe ea și apoi să o ungă cu untdelemn, de la cap pînă la picioare. Iar după ce au uns-o, a început dracul a striga: Amar, amar. Și, ieșind din fecioară dracul, a intrat în mine și de șapte ori mai rău mă chinuia. Deci, am pătimit treizeci de zile, chinuindu-mă rău acel demon.

Dar, iata, a venit și bătrînul călugăr, care vorbise la început cu tatăl meu. Și, văzîndu-l pe el, tatăl meu a fugit de dînsul. Și luîndu-mă pe mine, bătrînul m-a dus la gazda sa și toata noaptea, priveghind, a petrecut-o în rugăciuni și, genunchii plecîndu-și, a gonit pe dracul din mine. Și, tunzîndu-mi părul capului, m-a îmbrăcat în chipul călugăresc și m-a dat lui avă Isaia. Încă, mai avea avă Isaia și alt ucenic, anume Petru; și am petrecut lîngă acest stareț nouă luni. Dar tatăl meu auzind, cele despre mine, a trimis patru slugi și opt cămile încărcate cu tot felul de mîncări și de poame; încă a trimis și o scrisoare către mine. Iar eu, luînd scrisoarea și citind-o, am început a plînge. Deci, văzînd avă Isaia scrisoarea în mîinile mele, sculîndu-se mi-a luat-o din mîinile mele și a rupt-o, iar eu m-am mîniat. Încă a început starețul a mă ocări pe mine înaintea slugilor tatălui meu. Și, din ceasul acela, m-a cuprins pe mine diavolul urii.

Deci, nu puteam să-l vad, nici glasul lui să-l aud și-l vedeam pe el ca pe un măscărici, iar cuvintele lui ca niște sageti și ca o sabie de amîndouă părțile ascuțită. Iar cînd stam cu dînsul la rugăciune și la privegheri, îl blestemam pe el. Și, din aceea multă urîciune și dușmănie ce aveam pentru dînsul, de multe ori mă șulam noaptea, vrînd ca să-lucid pe el, însă mă temeam și mă înspăimîntam de Petru, cel ce era ucenic împreună cu mine. Iar starețul nu înceta, sfătuindu-mă și învățîndu-mă; uneori mă ruga, iar alteori mă certa. Și cînd mergeam să mă împărtășesc, mă oprea pe mine și cu ocară mă împingea în lături și de la masă mă despărțea, zicîndu-mi: Nu vei mîncă pînă ce nu vei zice: Am greșit, iartă-mă. Iar eu împotriva făceam, adică, furînd, în taină, mîncam, pe cînd el se ruga; el priveghea și eu dormeam, el plîngea și eu rîdeam. Deci, în acest fel aflîndu-mă pe mine, diavolul, fiindu-i eu lui ascultător întru toate, a început a-mi arăta mie și năluciri în vise, am început, adică, eu, ticălosul, a crede în părerile mele și în nălucitoarele vise, încît, și treaz fiind, adeseori vedeam, izvorînd din lăuntrul inimii mele și tulburîndu-mă pe mine, gînduri spurcate și necurate. Deci, am început a le crede și a mă însoți cu ele. Au început gîndurile a mă tulbura dinlăuntru, iar dracii, din afară spre mînie și iușime și amărăciune mă porneau. Iar dracul mîndriei, adică al pierzării, mă învăța pe mine. Încă am început ca cele ce el în ascuns, mă învăța, să le spun pe fața și să le grăiesc înaintea tuturor, la arătare. Că, șezînd, ziceam întru mine: cine este acest înșelător și fățarnic de neam mare neam prost, căruia eu, întru aceea mare cetate fiind și de neam mare și din părinți de rang înalt, care sînt plini de bogăție și cu mulțime de dobitoace, ca un ucenic m-am făcut, încă mai vîrtos și ca un rob îi stau înaintea și apă pe mîini îi torn și masă îi pun lui și slujitor îi sînt și apă îi aduc și lemne îi adun și ca un rob îi slujesc lui? Deși, cu cale era ca el să-mi slujească mie și să mi se supună, iar nu eu lui. O, cîte necazuri și amărăciuni și scîrbe, ocări și nevoi iau de la dînsul. De cîte ori m-a făcut a flămînzii și a înseta și a priveghea și a mă culca pe pămînt. De cîte ori m-a ocărît. De cîte răutăți m-a împovărat. Deci, acestea învățîndu-mă pe mine dracul, eu mai mult încă mă mîniam și mă socoteam pe mine ca un asuprit și ca și cum multe răutăți aș fi pățimit. Însă îmi zicea mie gîndul: Ieși de la blestematul acesta și șezi într-o chilie, ca toți părinții, pentru că acesta nu este călugăr, nici creștin.

Deci, din unele gînduri ca acestea am început iarăși a vedea vise despre starețul meu. Adică, îl visam că se joacă cu o femeie și cu idoli danțuiește, și, încredințîndu-mă pe mine, mă întăreau că adică el este vrăjmașul lui Dumnezeu și prieten dracilor. Și era afară din Schit, ca la noua stadii departe, o capiște elinească, iar în mijlocul capiștei sta un idol de marmură. Deci, avea starețul obicei de ieșea din Schit în toate sîmbetele și, în capiște șezînd, plîngea. Încă erau acolo și morminte elinești. Și-mi arăta în vis, nu o dată ci de mai multe ori, ca starețul jertfește și se închină idolilor. Iar eu, socotind că adevărate îmi sînt mie visele, în ceasul întru care avea starețul obicei să iasă spre

capişte, apucînd înainte, am ieşit din chilie şi, alergînd, m-am ascuns în mijlocul capiştei, unde erau nişte rugi şi am văzut pe stareţul venind şi o femeie înaintea lui. Iar după ce a venit femeia, am văzut-o că se ruga şi se închina idolului, şi, după ce şi-a sfîrşit rugăciunea, mi s-a părut, din drăcească înşelătorie, că văd pe stareţ mergînd şi închinîndu-se idolului şi sărutînd pe femeie şi păcătuind cu ea. După aceea, s-a întors stareţul la Schit, iar femeia a intrat în luncă.

Pe acestea, de şapte ori în taină cercetîndu-le şi cu tărie văzîndu-le, am început a şedează afară din chilie şi fraţilor celor ce veneau să se folosească de la stareţ, le ziceam: Fraţii mei, călugărul acesta este desfrînat şi slujitor la idoli. Deci, ce vă mai înşelaţi de veniţi la dînsul? Şi, timp de patru luni, tot aşa am grăit către călugării ce veneau la stareţ. Şi voiam eu să-i opresc pe dînşii, iar ei, cu darul lui Dumnezeu povătuindu-se, tot se adunau la dînsul. Şi aceasta văzînd, mă căiam şi-mi ridicam mîinile la cer, zicînd: Doamne, dă-mi mie răbdare. Că socoteam eu, ticălosul şi pătimăşul, că după dreptate pătimesc şi rabd, ca şi cînd aş face o faptă bună şi, suspinînd, ziceam: Slavă ție, Dumnezeule, din ce fel de cinste, la ce necinste am ajuns şi cum m-am făcut; şi plîngeam. Iar stareţul, văzîndu-mă pe mine, îmi zicea: Fiule bun, curăţeşte-ţi inima, smereste-ţi gîndurile tale, doreşte smerenia lui Hristos, urăşte mîndria şi ia aminte la tine însuţi. Acestea cînd mi le grăia el, eu mă mîniam şi mă tulburam şi ca nişte săgeţi înfocate ce mă ardeau, aşa îi socoteam cuvintele lui. Iar la masă, cînd şedeam cu dînsul, vedeam bucatele ca pe o stricăciune şi-mi era silă. Iar gîndul dinlăuntru, tulburîndu-mă, nu înceta zicîndu-mi: Ieşi din lăcaşul stareţului acestuia şi, de se poate, din Schit, pentru că, văzîndu-l pe acesta, nu te vei mîntui. Şi ziceam întru mine: Pentru ce pătimesc eu acestea? În lumea aceasta eu n-am fost desfrînat, n-am furat, nici n-am ucis. Încă îmi zicea mie gîndul: Fără dreptate pătimeşti şi ai supărat pe tatăl tău şi pe mama ta, pe rude şi pe prieteni, ai lăsat pe sfinţii părinţi şi ai venit să petreci la mincinosul acesta, care are viaţa rea şi nemilostivă şi fără ruşine. Acestea mi le puneau în minte diavolul, iar eu, neputinciosul şi ticălosul, gata mă aflam la supunerea gîndurilor celor spurcate şi rele. Şi, întru întuneric îngropat fiind, mi se părea că umblu în lumină; călugăr mă socoteam, satană fiind şi, în loc ca să mă micşorez pe mine şi să mă osîndesc, eu mă judecam rob al lui Dumnezeu.

Deci, într-o furtună ca aceasta a gîndurilor mele, tulburat fiind, s-a întîmplat de mi-a scris tatăl meu, că maica mea este pe moarte şi să vin să o văd pe ea, mai înainte de a muri. Şi am spus părintelui Petru: Cu adevărat, eu mă voi duce ca să văd pe mama mea. Şi, acesta, ducîndu-se, a spus stareţului, iar stareţul, venind, mi-a zis mie: Fiule bun, şezi cu răbdare dumnezeiască şi lăsa pătimirea tatălui şi a maicii tale, că avem tată şi maică pe Dumnezeu, care şi de noi şi de dînşii poartă grijă, spre folos. Iar de nu mă vei asculta şi te vei duce, pe părinţii tăi nicidecum nu-i vei folosi, iar pe tine însuţi şi mai mult, te vei vătăma. Deci, eu, acestea auzindu-le de la stareţ şi dracul răpindu-mă spre mînie, am zis stareţului: Înşelătorule, închinătorule la idoli, desfrînatule, voieşti, precum se vede, să mă faci asemenea ție, slujitor la idoli şi desfrînat? Iar stareţul mi-a zis mie: Darul lui Dumnezeu este pe buzele tale, fiule. Iar eu am strigat: Mincinosule, slujitorule la idoli. Şi la glasul meu mulţi părinţi s-au adunat, şi foţi bătrîni mă ocărau pe mine şi mă osîndeau. Şi, înteqîndu-mă dracul, am apucat haina mea şi am rupt-o de mînie de sus pînă jos şi am aruncat-o în faţa lui şi, aşa gol, m-am dus în chilie. Intrînd apoi în chilia unuia din bătrîni, am furat de la dînsul o haină mai bună şi, ieşind, m-am dus în Alexandria şi am aflat pe maica mea moartă şi pe tatăl meu bolnav, iar după trei zile s-a sfîrşit şi tatăl meu.

Şi acum eu socoteam şi mă îngrijeam pentru averi şi pentru alte bogăţii şi mă căiam că m-am făcut călugăr. Iar, după ce a sosit seara, pe pat zăcînd şi la Schit şi la părintele Isaia gîndind, am suspinat şi am zis: Slavă ție, Hristoase, Dumnezeul meu,

că m-ai izbăvit de mincinosul și înșelătorul acela. Și împreună cu cuvîntul, am auzit apoi un glas ca un tunet zicînd: Atotpierzare și pagubă casei lui Procopie. Apoi, îndată s-a făcut un vînt și s-a aprins foc în cele patru unghiuri ale curții. Iar eu, sculîndu-mă tulburat, abia am putut ieși cu toți cei din casă, că focul o cuprinsese de pretutindeni. Deci, s-au adunat toți locuitorii Alexandriei și n-a putut să facă nimic, că focul a mistuit și pietrele. Iar eu stam rușinat și înfruntat, gîndind la cele ce se întîmplaseră. Apoi, de mult necaz și mîhnire, mergînd, m-am aruncat în genunchi pe mine la biserica Sfîntului Mina. Și, iarăși, dracul, închipuindu-se în chipul mucenicului mi-a zis mie: Cele ce ai văzut că ți s-a întîmplat ție, din pricina părintelui Isaia ți s-a întîmplat. Și, deșteptîndu-mă, am zis: Cu adevărat, amăgitor acela fermecător este; că, și draci trimițînd, mi-a ars mie curtea.

Deci, sculîndu-mă dimineața, am mers la papa Alexandriei, Evloghie, și i-am grațit lui: Stăpîne, izbăvește-mă de slujitorul de idoli: Părintele Isaia de la Schit, că acela cu vrăjile sale mi-a ars casa. Iar patriarhul mi-a zis mie: Mute să fie buzele cele viclene, care grăiesc rele asupra dreptului. Și, împreună cu cuvîntul patriarhului, am văzut și pe un arap bătîndu-mă cu toiag de fier și îmbrîncindu-mă într-un lanț. Și, îndată, am căzut la picioarele patriarhului, înrăindu-mă. Atunci, patriarhul, tinzîndu-și mîna, s-a dezlegat legătura limbii mele. Și am petrecut eu șapte luni, fiind pedepsit de veliarul cel cumplit și arătîndu-mă în privești jalnică tuturor; încît și cu cătușe de fier m-au legat, că mă băteam pe mine însumi și, pe toți cei ce erau în jurul meu și mîncam gunoaie. Iar iubitorii de Hristos, miluindu-mă, mă îmbrăcau în haine, că mă zbuciumam gol, rupîndu-mi trupul meu și hainele și mă chinuiam pe mine, făcînd rău și celor ce erau împrejurul meu. Iar trupul meu, din pricina gunoiului și a tinei în care mă tăvăleam și zăceam, se acoperise ca și cu niște solzi. Că nu avea cine să se îngrijească de mine.

Atunci, cei ce erau iubitori de Hristos în cetatea Alexandriei, văzînd pe unii din părinții Schitului, îi aduceau pe ei la mine, iar ei, văzîndu-mă, nu mă cunoșteau. Și le spuneau lor iubitorii de Hristos: Acesta este fiul lui Procopie, care s-a călugărit la Părintele Isaia. Și au zis părinții către dînsii: Faceți bine și aduceți-l pe el la Schit. Și, aflînd iubitorii de Hristos un cărăuș, i-au dat lui un galben și, legîndu-mi mîinile și picioarele, m-au dus la schit. Deci, adunîndu-se sfinții părinți ai Schitului în biserica cea mare, au făcut priveghere pentru mine și, ungîndu-mă cu untdelemn peste tot trupul, îndată au gonit pe dracul din mine și am rămas chinuindu-mă de răni și de bube. Și așa eu, smeritul și, păcătosul, toate cele ce mi s-au întîmplat mie, le-am arătat cu de-amănuntul și tuturor am spus primejdia mea, rugîndu-i pe ei să facă milă cu mine și să roage pe stareț, ca să mă miluiască și să mă primească întru pocăință și să nu mă lase pe mine iarăși să mă ispitesc de la diavol.

Iar părinții, mergînd au chemat pe Petru, care a fost ucenic, împreună cu mine, la stareț. Și, dacă m-a văzut zăcînd și cu trupul putred de răni și de bube – că părinții, vrînd să înduplece pe stareț spre milă și umilință, mă dezbrăcaseră de hainele cu care am fost îmbrăcat, și gol mă pusese pe o rogojină –, părintele Petru s-a aruncat pe sine la pămînt și nu înceta vîrsînd lacrimi asupra mea. Iar eu, mîrșavul, zăceam fără de îndrăzneală și mă rușinam să privesc măcar la dînsul. Și, el plîngînd destul, s-a sculat și a luat pe unii din părinți și, ducîndu-se, au adus pe stareț. Deci eu, văzînd pe stareț venind, am strigat, zicînd: Miluiește-mă, robul lui Dumnezeu, pe mine, cel înșelat de draci, și nu mă lăsa pe mine întru cea desăvîrșită bucurie a vrăjmașului celui stricator de suflete. Că destul m-am pedepsit și destul m-am chinuit. Iar starețul, plîngînd și el, mi-a zis mie: Înțeles-ai oare fiule, că semnul celor mîndri este căderea? Iar eu am zis: Am cunoscut, cinstite părinte, dintru acestea ce mi s-au întîmplat mie și m-am înțeleptit din toate cîte am păținit și am priceput că, dă Dumnezeu cu dreaptă

judecată fiecăruia, după faptele lui. Deci, însemnându-mă cu semnul crucii, mi-a zis: Dumnezeu, Cel ce este ziditor a toată făptura, să-ți ierte cele trecute și să-ți îndrepteze cele viitoare. După aceea m-a luat pe o targă și m-a dus la chilie. Apoi, mai zăcînd puține zile, cu darul lui Hristos și cu rugăciunile starețului, m-am tămăduit.

Și așa s-a plinit întru mine cuvîntul proorocului, care zice: "Cu zăbală și cu frîu falcile lor voi, strînge, ca să nu se apropie de tine" (Ps. 31, 10). Și iarăși: "Multe sînt bătăile păcătosului" (Ps. 31, 11). Deci, văzînd părinții Schitului toate cele ce s-au făcut cu mine că erau vrednice de dat în scris, au chemat pe Pionie, vestitul scriitor și mi-au poruncit mie să-i spun lui, cu de-adînsul și cu de-amănuntul, toate. Iar scriitorul cel bun, scriind această întîmplare, a pus-o în cartea cea dintîi, întru care scrie despre nălucirile drăcești. Și am petrecut cealaltă vreme, împreună cu părințele meu Isaia, întru toate supunîndu-mă lui".

L Luna lui februarie în 28 de zile: pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Vasilie Mărturisitorul, cel ce a pătimit împreună cu Sfîntul Procopie.

Acesta a viețuit pe timpul nelegiuitului împărat Leon Isaurul și era din aceeași mănăstire cu Sfîntul Procopie Decapolitul. Deci, petrecea în obștea fraților cu fapte bune pustnicești, cu viață cuvioasă și cu dreaptă credință.

Ivindu-se lupta contra Sfintelor icoane, a stat cu multă tărie împotriva taberelor rătăcirii. Drept aceea, a fost prins și multe chinuri pătîmind, l-au aruncat în temniță, unde a îndurat și mai cumplite chinuri. Și avînd într-ajutor și pe dumnezeiescul Procopie, neîncetat a propovăduit adevărul, pînă la sfîrșit. Și a fost strujit și Sfîntul Vasilie, ca și Sfîntul Procopie, cu unghii de fier, peste tot trupul și a petrecut în lanțuri, nu puțină vreme, neprimind a se învoi cu erezia.

Iar cînd a murit tiranul împărat Leon, slobozit a fost din lanțuri și din temniță și Sfîntul Vasilie, împreună cu Sfîntul Procopie și cu alți mărturisitori ai drepte credințe. Și s-a întors el la mănăstirea sa, la aceleași pustnicești osteneli, ca și mai înainte, pe mulți îndreptînd la cunoștința adevărului, și la viață plăcută a lui Dumnezeu.

Iar după mulți ani, venind la fericitul său sfîrșit, cu rugăciuni și cu mulțumiri, s-a dus el veselindu-se, către Dumnezeu, pe Care din tinerețe l-a iubit.

Întru această zi, pomenirea Sfintelor femei Chira și Marana.

Patria acestora era Veria, cea dinspre răsărit, fiind din neam strălucit și ales, iar creșterea lor, potrivită cu neamul. Ci, pe toate acestea defăimîndu-le, au intrat într-o căsuță mică, căreia i-au astupat ușa cu lut și cu pietre și, lăsînd numai o ferăstruică, prin care primeau înlăuntrul hrana cea de nevoie, vorbeau cu femeile care

mergeau către dînsele, înălțînd laudă lui Dumnezeu și toată vremea cea de peste an, o petreceau în liniște; și numai în vremea Cincizecimii vorbeau. Și singură Marana vorbea cu cele ce mergeau la ele, iar glasul Chirei nimeni, vreodată, nu l-a auzit. Și purtau pe trupul lor lanțuri de fier grele și îmbrăcămintea le era foarte mare, încît le acoperea cu totul picioarele și trupul.

Cu asemenea chip viețuind, au săvîrșit patruzeci și doi de ani, cu postire și cu suferirea răbdării, atît s-au nevoit, încît gustau hrană o dată la patruzeci de zile, timp de trei ani întregi, iar în ceilalți trei ani, o dată la trei săptămîni, precum dumnezeiescul Daniil. Ci, și la purtătorul de viață Mormînt al lui Hristos, ducîndu-se, nicidecum n-au gustat hrană, pînă ce au săvîrșit închinăciunea, și iarăși, întorcîndu-se, fără a mânca, au încheiat călătoria; iar lungimea căii era de douăzeci de zile de mers. Și ducîndu-se încă și la biserica cea din Isauria a biruitoarei Mucenite Tecla, asemenea au făcut; s-au dus și s-au întors fără a mânca.

Deci, acestea, cu asemenea viețuire împodobind neamul femeilor, au alergat către Domnul, pe Care-l doreau.

Întru această zi, cuvînt din **L i m o n a r**, despre Iulian monahul, pe care îngerul l-a izbăvit de desfrînare.

Spunea Iulian monahul despre sine: "Șezînd eu, în părțile sfîntului Iordan, în peștera mea, într-una din zile, întru amiază fiind și arșiță mare, că era luna lui august, a bătut oarecine la ușa peșterii mele, iar eu, ieșind, am văzut o femeie și i-am zis ei: Ce cauți tu aicea? Iar ea, răspunzîndu-mi, mi-a zis mie: Părinte sfînt, și eu în pustia aceasta viețuiesc, ca de o stadie departe de peștera ta, avînd și eu o peșteră mică. Încă mi-a arătat mie și locul spre miazăzi și mi-a zis mie: Trecînd cu pustia aceasta, am însetat de arșița cea cumplită. Deci, te rog, părinte, dă-mi să beau puțină apă. Iar eu, scoțînd o cană cu apă, i-am dat ei; și după ce a băut, s-a dus.

Iar după plecarea ei a început diavolul a mă îmboldi spre gînd de desfrînare și, biruindu-mă, n-am mai putut răbda înfocarea. Deci, luîndu-mi toiagul meu, am ieșit din peștera la zăduf. Și era arșiță, cît și pietrele se aprindeau. Și mergeam spre dînsa, vrînd să-mi împlinesc pofta mea și m-am apropiat cît era cu putință a se vedea și locul, iar pofta mă aprinsese foarte tare. Și, încă neajungînd eu la locul acela, am văzut, ca în vis, pămîntul deschizîndu-se și pe mine aruncat în deschizătura lui și am văzut acolo niște trupuri moarte, putrezite și risipite. Însă, am văzut și un bărbat cu sfîntită cuviință, cu haine preotești îmbrăcat, arătîndu-mi trupurile acelea și zicîndu-mi: Acest trup este femeiesc și acesta de copil, iar acesta-i bărbătesc, deci, satură-ți pofta ta, pe cît voiești, și, pe cît ai dori, din trupurile acestea pline de viermi și de stricăciune, pentru că și aceștia, asemenea făcînd, toți aceștia au murit și trupurile lor s-au risipit lînga iad, iar sufletele lor se chinuiesc în osîndă. Deci, cazi și osîndei vinovai să fii. Pentru o poftă ca aceasta voiești să-ți pierzi plata unor atît de mari osteneți? Teme-te dar, o, omule, de toate ostenețile pe care le vei pierde într-o frîntură de ceas, vezi și înțelege că, pentru o biată poftă ca aceasta, primești să te desparți pe tine de Împărăția lui Dumnezeu. O, vai și amar de slăbiciunea omenească! Că, pentru o frîntură de ceas, de toată plata osteneților tale primești să te lipsești, de Dumnezeu.

Iar eu, de multă rușine, am căzut cu fața la pământ și cel ce mi s-a arătat în haine preoțești, venind, m-a ridicat pe mine; iar eu m-am dus la locul meu, mulțumind lui Dumnezeu și graind: De nu mi-ar fi ajutat mie Domnul, puțin mai trebuia și sufletul meu s-ar fi sălășluit în iad. Deci, lăudînd pe Dumnezeu, Cel ce m-a mîntuit și m-a izbăvit de păcat și de amarele chinuri gătite desfrînaților, v-am spus vouă toate acestea. Dumnezeului nostru, slavă, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Evagrie, despre ascultare.

Ascultă monahule, cuvintele acestea ale părintelui tău și cu neabatere să-i împlinești învățăturile lui. Cînd te va lua pe tine să mergi împreună cu dînsul, atunci cu tot gîndul să călătorești împreună cu el. Căci, în acest chip, vei lepăda gîndurile cele rele și vrăjmașii draci nu se vor întări asupra ta. Iconomul cel rău necăjește sufletele fraților și, găsindu-le vină, nu-i miluiește pe dînsii. Iconomul nedrept împărțește rău, iar cel drept, după cum se cade, dă. Cel ce grăiește de rău pe fratele său, va pieri, și cel ce trece cu vederea pe cel bolnav, nu va vedea lumina. Mai bun este călugărul cel ce slujește fratelui la boală, decît sihastrul cel ce nu se îndură de aproapele său. Cela ce-și împodobește hainele sale și își satură pîntecele său, va păste gînduri spurcate și, cu cei întregi la minte și curați, nu va șede. De vei intra în vreun sat, să nu te apropii de femei și să nu zăbovești multă vreme împreună cu dînsele la vorbă, ci să fugi de dînsele, și așa vei scăpa și te vei izbăvi de păcate.

16 Luna februarie în 29 de zile: pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Ioan Cassian († 439).

Sfîntul Ioan Cassian s-a născut în Dobrogea, care pe atunci se numea Scitia Mică, prin anul 360. Încă din fragedă tinerețe s-a făcut monah într-o mănăstire din Betleem și, avînd deosebită istețime a minții și multă osîrdie spre înțelepciune și spre dumnezeieștile cărți, a străbătut, mai întîi, toată elineasca filosofie și a cunoscut desăvîrșit, pe cît se poate, și tainele dumnezeieștii credințe. Totodată și-a înfrumusețat și viața sa cu fecioria, curăția, bunul obicei și toată fapta bună, agonisindu-și astfel o minunată filosofie a vieții.

Deci, auzind el de viața înaltă a pustnicilor, care trăiau în pustietățile Egiptului, a avut o mare dorință să-i vadă și, primind îngăduință, a plecat pe la anul 385, împreună cu un bun prieten al său, Gherman, și a vizitat patria anahoreților, Egiptul. Acolo, a intrat îndată într-o mănăstire din pustia Schitiei și s-a dat pe sine la ascultare și la toată monahiceasca osteneală, îndeletnicindu-se cu viața cea aspră a nevoițelor și a postirilor pustnicești. Și, la dreapta socoteală venind, s-a depărtat la loc pustiu, la liniște; și a petrecut așa, nu puțină vreme, deprinzîndu-se întru cunoașterea ispitelor și luptîndu-se cu toate nevoile.

Voind apoi să tragă și mai mult folos de la sfinții părinți ai pustiei, a ieșit din acea liniște și a străbătut, în două rînduri, împreună cu fratele Gherman, locurile și oamenii cei mai de seamă din pustietățile Egiptului: Schitul, Tebaida, Nitria ș.a. Călătoriile lor țineau pînă aproape de șapte ani fiecare. Au putut întrebași aduna astfel cuvinte, mărturisiri, descoperiri fără pereche, din viața celor mai mari oameni înduhovniciți, din vremea aceea, avînd tot timpul de trebuință.

Prin anul 400, s-au dus amîndoi la Constantinopol, unde au ascultat cuvintele Sfîntului Ioan Gura de Aur și unde Sfîntul Cassian a fost sfințit ca diacon, de însuși dumnezeiescul patriarh, și a fost folosit, o vreme, pentru slujirea Bisericii din Constantinopol. Pe la 405, cei doi prieteni se aflau la Roma, întru apărarea Sfîntului Ioan Gură de Aur, patriarhul Constantinopolului, care, în anul 404, fusese surghiunit, a doua oară, la Comane, unde a și murit.

Pe la anul 415, îl găsim pe Sfîntul Cassian preot, statomicit la Marsilia, unde a întemeiat două mănăstiri, una pentru bărbați și alta pentru femei. Tot aici, la cererea unor episcopi din Galia, Sfîntul Cassian a scris două cărți. Cea dintîi carte a lui Cassian: *Așezămintele vieții de obște a călugărilor*, privește mai mult viața cea dinafară a călugărilor și curățirea lor de patimi, iar, a doua carte, *Convorbiri cu părinții pustiei*, privește cu deosebire viața launtrică a monahilor: gîndul neîncetat la Dumnezeu și lupta oamenilor pentru îndumnezeirea lor, scopul vieții creștinești.

Și așa, acest minunat bărbat, ani mulți viețuind și lăsînd monahilor mult folos cu scrierile sale, s-a dus la veșnicile locașuri, punte făcîndu-se între Răsăritul și Apusul creștinătății. Dumnezeuului nostru, slavă!

Întru această zi, pomenirea Preacuviosului Părintelui nostru Ioan, ce s-a numit Varsanufie (sec. V).

Cuviosul Ioan era de neam din Palestina și, cînd s-a botezat, avea optsprezece ani și a luat chip monahicesc și în pustnicească viață s-a deprins, apoi, pentru multele lui fapte bune a fost pus arhiepiscop în Damasc. Și petrecînd cîtăva vreme în arhieriasca treaptă și socotind că și-a pierdut folosul vieții monahicești, Cuviosul a lăsat episcopia și, tăinuindu-se de toți, a ieșit de acolo și a mers în Alexandria, numindu-se pe sine Varsanufie, ca să nu fie știut de numeni. Iar din Alexandria, s-a dus la muntele Nitriei, ca un biet sărman și s-a închinat egumenului, rugîndu-se să-l primească pe el la slujirea bătrînilor. Iar acesta, primindu-l, i-a dat lui îmbrăcăminte monahicească și slujea el fraților, în toate zilele, iar noaptea, fără de somn, o petrecea la rugăciune. Iar după Utrenie, luînd de la toate chiliile cofele și urcioarele, se ducea la rîu și, luînd apă, le aducea și pune vasele lîngă chilia fiecărui bătrîn.

Și era acolo un monah, neîntreg la minte, care multe supărări făcea Sfîntului, cu porecliri de ocară numindu-l pe el și cu lături udîndu-l. Ba, din îndemnarea diavolului, i-a spart peretele chilei și slobozea tot felul de necurațenii pe rogojina lui, încît totdeauna era acolo murdărie. De aceasta înștiințîndu-se, egumenul a chemat pe acel frate și voia să-l pedepsească pe el. Și, căzînd Varsanufie la picioarele egumenului, cu lacrimi le-uda, luînd pricina asupra sa și zicînd: "Eu mă împotrivesc fratelui și-l pornesc pe el spre mînie, deci, iartă-l pe el, pentru Domnul." Și așa l-a izbăvit pe fratele de pedeapsă.

După aceasta, a fost cunoscut de Cuviosul Teodor al Nitriei și, lăsînd muntele a fugit în Egipt și acolo a luat darul înainte vederii, cît și gîndurile omenești le știa și a slobozit Biserica de eretici. Și multe cărți de suflet folositoare scriînd, a adormit cu pace, întru Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia împreună cu tatăl și cu Sfîntul Duh se cuvine cinste și slavă în veci. Amin.

Întru această zi, cuvînt al Sfîntului Grigorie Dialogul, despre slujirea cuvîntului.

Zis-a Sfîntul Grigorie Dialogul: "Mai mare minune decît rugăciunea este propovăduirea cuvîntului, adică a ajuta cu cuvîntul învățaturii, că, a întoarce pe păcătoși la pocăință, mai mult este, decît a învia un mort. Că întru înviere se scoală trupul și iarăși moare, iar întru pocăință se scoală sufletul, care viețuiește în veci. Dar, încă și din Evanghelie poți cunoaște cu adevărat grăirea aceasta. Că, iată, a înviat Dumnezeu pe Lazăr trupește, dar Scriptura nu ne spune ce a făcut trupul înviat al lui Lazăr. Însă, a înviat Dumnezeu sufletul lui Pavel; și cîte n-a făcut sufletul lui Pavel! A făcut puteri multe cu învățăturile sale".

Întru această zi, cuvînt al Cuviosului Părintelui nostru Ioan Cassian, despre dreapta socoteală și despre mărturisire.

Călătorind pe la sfinții părinți cei din Schit, am mers și la ava Moise, bărbat înalt la faptă bună și la cele dumnezeiești înțelept. Și, apropiindu-ne, după oarecare vorbe de suflet folositoare, l-am întrebat pe dînsul: "Cum se cuvine a face mărturisirea gîndurilor. Că, de multe ori pricină de rușine este și acoperămînt de vătămătoare evlavie obișnuiește a ne naște nouă lucrul acesta, că, adică, unii din părinți, auzind gînduri de la frați, nu numai că nu-i tămăduiește, ci îi și defaimă și în deznădăjduire îi aduc, precum și noi înșine am cunoscut, că s-a întîmplat aceasta în părțile Siriei. Că un frate și-a spus gîndurile sale, unuia din bătrînii de acolo, cu toată cîntea și adevărul, fără de rușine dezgolindu-și ascunzișurile inimii sale. Iar acesta, îndată ce a auzit, a început a se mînia și a se porni asupra fratelui, ocărîndu-l pentru acest fel de gînduri rele, încît din această pricină, multora, le-a fost rușine a-și mai descoperi gîndurile bătrînilor".

Și Ava Moise a zis: "Bine este a nu ascunde gîndurile tale față de părinți, dar, nu oricui s-ar întîmpla a le spune, ci bătrînilor celor duhovnicești, și care au dreaptă socoteală, se cade a le descoperi, iar nu celor albiți numai de vreme. Că mulți la vîrstă privind și gîndurile lor vestindu-le, în loc de vindecare, în deznădăjduire au căzut, din pricina neiscușinții celor ce-i ascultau. Că, iată era un oarecare din frați, foarte sîrguitor, care tare fiind supărat de duhul desfrînării, a venit la un bătrîn și i-a spus gîndurile sale. Iar acela, auzind și neiscușit fiind, mîniindu-se, zicea că este ticălos

fratele și nevrednic de cinul călugăresc, fiindcă a primit astfel de gânduri. Acestea auzind fratele, deznădăjduindu-se, și lăsând locul, s-a întors în lume. Dar, din iconomia lui Dumnezeu, l-a întâlnit Ava Apolos, cel mai iscusit din bătrâni, care, văzându-l tulburat și foarte posomorît, l-a întrebat pe el, zicînd: Fiule, care-i pricina acestei mîhniri atît de mari? Iar el, la început, din multa lui întristare, n-a răspuns nimic. Dar, mai pe urmă, mult fiind rugat de bătrînul, a spus cele despre sine, zicînd: De multe ori pe mine mă supără gîndurile și, mergînd, le-am spus cutărui bătrîn și, după cuvîntul lui, nu-mi mai am nădejde de mîntuire. Deci, deznădăjduindu-mă, mă duc în lume. Acestea auzind, Ava Apolos mult îl mîngîiași îl sfătuia pe fratele, zicînd: Nu te mira fiule, nici nu te deznădăjdui. Că eu, la această vîrstă a bătrînetii fiind, foarte supărat sînt de aceste gînduri. Drept aceea, nu te scîrbi pentru acest fel de înfocare, care nu atît prin silința omenească se tămăduiește, ci prin iubirea de oameni a lui Dumnezeu. Ci, numai ziua de astăzi dăruiește-mi-o mie și întoarce-te la chilia ta. Și a făcut fratele așa. Iar Ava Apolos a mers la chilia bătrînului celui ce deznădăjduise pe fratele și, sînd afară, s-a rugat lui Dumnezeu cu lacrimi, zicînd: Doamne, Cea ce aduci ispite spre folos, întoarce războiul fratelui asupra acestui bătrîn, ca, prin încercare, să învețe la bătrînețele lui cele ce în lungă vreme n-a învățat, ca să pătimească și el cu cei ce sînt ispitiți. Și, după ce a sfîrșit rugăciunea, a văzut un arap, sînd aproape de chilie și slobozind asupra bătrînului săgeți, de care rănindu-se, îndată se învîrtea ca într-o beție, încoace și încolo, neputînd suferi și ieșind din chilie se ducea în lume, pe aceeași cale ca și tînărul. Iar Ava Apolos, înțelegînd cele ce se făcuseră, l-a întîmpinat, zicînd: "Unde te duci? Și care este pricina tulburării acesteia, ce te-a cuprins? Iar el, simțind că Sfîntul cunoaște cele despre dînsul, de rușine, nimic nu grăia. Și i-a zis Ava Apolos: Întoarce-te la chilia ta și, de aici înainte, cunoaște-ți neputința ta și dă-ți seama că sau nu ai fost știut de diavol sau că nu ai fost luat în seamă de el și de aceea, nu te-ai învrednicit de lupta cea cu el. Și, ce zic eu, luptă, că, o lovitură a lui, de o zi, n-ai putut să o suferi. Aceasta, însă, ți s-a întîmplat, pentru că, pe un tînăr, care se lupta cu vrăjmașul nostru, primindu-l pe el, în loc să-l îmbărbătezi la luptă, în deznădăjduire l-ai aruncat, nesocotind porunca cea înțeleaptă, care zice: "Izbă vește pe cei duși la moarte și de a răscumpăra pe cei uciși, nu cruța". (*Pilde* 24, 11). Precum și pilda Mîntuitorului nostru, Care zice: "Trestia strivită nu o frînge și inul ce fumegă nu-l va stinge" (*Matei*, 12, 20). Că nimeni n-ar putea suferi bîntuiriile vrăjmașului și nici fierberea cea înfocată a firii a o stinge, dacă darul lui Dumnezeu n-ar străjui, neputința omenească. Deci, după ce s-a împlint această iconomie mîntuitoare pentru noi, cu rugăciuni de obște să ne rugăm lui Dumnezeu, ca și biciul cel lăsat asupra ta, să-l dea înlătur. Că, El face să doară și iar tămăduiește, rănește și mîinile Lui vindecă, smerește și înalță, omoară și înviază, pogoară în iad și ridică. Acestea zicînd și rugîndu-se îndată l-a izbăvit pe el de războiul cel adus asupra lui și-l sfătuia, ca să ceară de la Dumnezeu, să-i dea limbă de învățătură, ca să știe, la vreme, cînd se cade să spună cuvînt.

Deci, din toate cele zise, cunoaștem că nu se va găsi altă cale mai temeinică de mîntuire, ca aceasta, adică a descoperi gîndurile sale părinților celor mai cu dreaptă socoteală și, de la dînsii, a se îndruma spre faptă bună, iar nu a urma gîndul și judecățile sale. Și nici nu trebuie, de ar da cineva din întîmplare, peste vreun bătrîn neiscusit, pentru aceasta, să fugă și să nu-și mărturisească gîndurile sale părinților celor mai iscușiți sau să defaimă învățătura strămoșilor. Că și ei, nu de la sine, ci de la Dumnezeu și de la Scripturile cele de Dumnezeu insuflate fiind mișcați, au dat urmașilor rînduiala de a întreba pe cei ce mai înainte au călătorit pe acest drum. Și din multe alte locuri, care sînt în Scriptura cea de Dumnezeu insuflată, este cu putință a ne învăța, dar, mai ales, din istoria Sfîntului Samuil, care de copil fiind dat lui Dumnezeu de mama sa și

învrednicindu-se de dumnezeiască vorbire n-a crezut socotirii și gândurilor sale, ci, o dată și de două ori fiind chemat de Dumnezeu, a ales la bătrînul Eli și prin învățătura lui a fost așzat în rînduială și îndrumat, cum trebui să răspundă lui Dumnezeu. Și așa, pe Samuil, pe care prin a Sa chemare Dumnezeu l-a socotit vrednic de El, a voit să fie învățat prin punerea în rînduială și prin porunca bătrînului, fiindcă, prin aceasta, avea să fie povățuit spre smerenie. Încă și pe Pavel, pe care Hristos Iisus l-a chemat și Care putea îndată să-i deschidă ochii și a-i face cunoscută și calea desăvîrșirii, Domnul l-a trimis, totuși, la Anania și i-a poruncit ca, de la dînsul, să afle calea adevărului, zicînd: "Scoală-te și intră în cetate și acolo ți se va spune ție ce trebuie să faci". (*Fapte*, 9, 6). Prin aceasta, ne învață să urmăm povățuirea celor buni, ce mai înainte de noi au călătorit pe acest drum. Fiindcă fiecare ar fi vrut, asemenea cu Pavel, să fie povățuit spre adevăr de Dumnezeu, iar nu prin părinți. Iar Apostolul cu însuși fapta sa, a arătat, că acestea, așa sînt, zicînd: "Că m-am suit la Ierusalim ca să văd pe Petru și pe Iacov și le-am arătat lor Evanghelia pe care o propovăduiesc, ca nu cumva în deșert să alerg sau să fi alergat". (*Gal.* 1, 18), măcar că umbla împreună cu el darul Duhului Sfînt, prin puterea semnelor ce făcea.

Deci, cine este așa de mîndru și de trufaș, încît cu socoteala și judecata sa să umble, cînd însuși vasul alegerii mărturisește că are trebuință de sfătuirea Apostolilor, celor de mai înainte decît dînsul? Prea arătat, dar, și prin aceasta, s-a dovedit că la nimeni Domnul nu descoperă calea desăvîrșirii, fără numai celor ce sînt povățuiți, spre aceasta, prin părinții duhovnicești, precum zice și Proorocul: "Întreabă pe Tatăl tău și-ți va grăi ție, pe cei bătrîni ai tăi, și-ți vor spune ție" (*Deut.* 32, 7). Așadar, cu toată puterea și cu toată sîrguința, sîntem datori să agonisim întru noi darul cel bun al dreptei socotiri, care va putea să ne păzească nevătămați de trecerea peste măsură în amîndouă părțile. Că, precum zic părinții, ieșirile peste măsură în amîndouă părțile, la fel sînt de vătămătoare, și trecerea, peste măsură, a postirii și săturarea îmbuibării pîntecelui, și nemăsura privegherii și sațiul somnului și celelalte treceri peste măsură, toate vătămă. Că am cunoscut pe unii, care de îmbuibarea pîntecelui nu s-au biruit, dar pe postirea, cea peste măsură s-au surpat și într-o aceeași patimă a îmbuibării pîntecelui au alunecat, din pricina slăbiciunii ce s-a făcut, din postirea cea fără măsură. Încă, și eu țin minte că am pătimit odată ceva în acest fel și, pînă întru atîta m-am înfrînat, încît am uitat pofta de hrană și două, trei zile am rămas nemîncat și nicidecum n-am dorit hrană, de nu m-ar fi îndemnat alții spre aceasta. Și, iarăși, din bîntuiala diavolului, așa s-a depărtat somnul de la ochii mei, încît, multe nopți, fără somn petrecînd, mă rugam Domnului, ca să iau puțin somn. Dar, mai greu m-am primejduit pentru nemîncarea și privegherea cea fără măsură, decît pentru îmbuibarea pîntecelui și săturarea somnului".

Cu acest fel și atît de mari învățături ne-a veselit pe noi Sfîntul Moisi, încît, folosindu-ne, am proslăvit pe Domnul, Care dă atîta înțelepciune celor ce se tem de Dînsul. Căruia se cuvine cîntea și stăpînirea, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

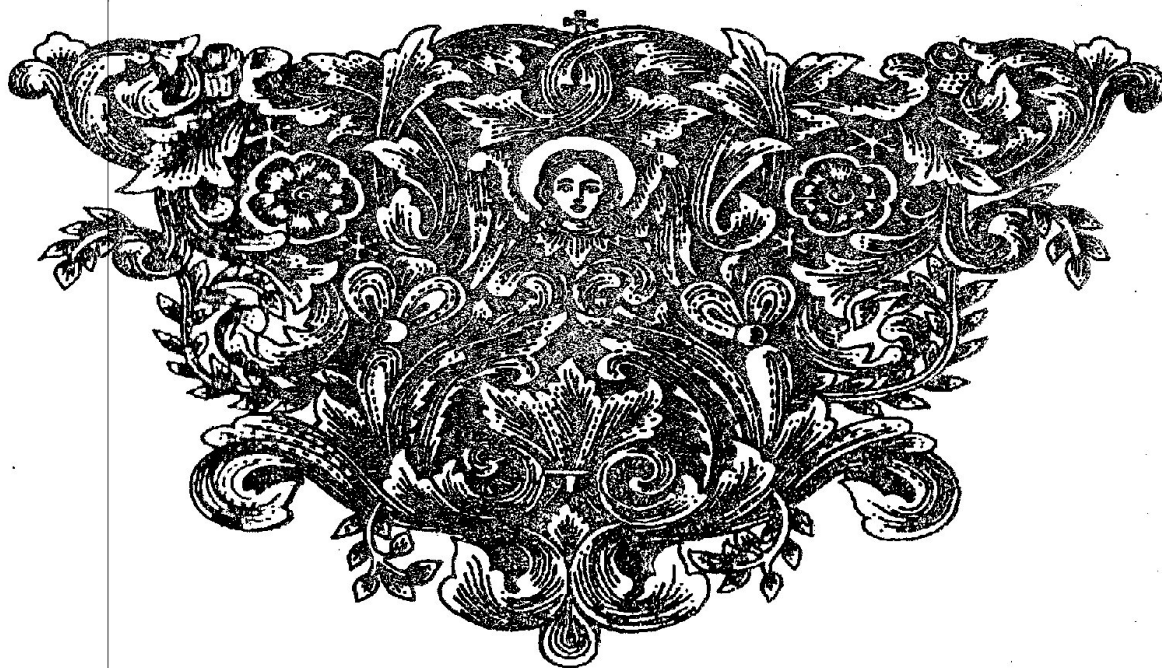

Întru această zi, cuvînt din Pateric, despre ascultare.

Un mare bătrîn avea un ucenic, care, la el, făcea multă ascultare. Deci, într-una din zile, l-a trimis pe el bătrînul la o slujire, dîndu-i lui și puține pîini, ca merinde. Iar el, ducîndu-se și împlinind porunca, s-a întors, aducînd și pîinile. Și, văzînd pîinile,

bătrînul i-a zis: "Pentru ce fiule, nu ai mîncat pîinile?" Iar el, făcînd metanie, a zis bătrînului: "Iartă-mă, avă, dar nu mi-ai zis să le mănînc și, pentru aceasta, nu le-am mîncat". Și, bătrînul, minunîndu-se de socotința cea dreaptă a fratelui, l-a binecuvîntat pe dînsul.

Acestui frate, după adormirea bătrînului său, postînd el patruzeci de zile, i-a venit un glas din cer, zicîndu-i: "Peste orice fel de boală vei pune mîinile tale, se va tămădui." Și, dimineața făcîndu-se, după iconomia lui Dumnezeu, iată, un om cu femeia lui, care avea o boală foarte grea. Și-l ruga pe dînsul să o tămăduiască. Deci, după multă rugăciune, de-abia plecîndu-se, și-a pus mîna sa și, însemnîndu-i rana cu semnul crucii, numaidecît s-a tămăduit. Și de atunci multe semne a făcut Dumnezeu printr-însul, nu numai în viață, ci și după moartea lui. Dumnezeului nostru slavă, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

SUMAR - INDICE

- Agata, Mucenița, 5 februarie
 Ana, Proorocița, 3 februarie
 Cuvînt al ..., despre chemarea lui Dumnezeu, 25 februarie
 Apfia, Sfîntul Apostol (din cei șaptezeci), 19 februarie
 Arhip. Sfîntul Apostol (din cei șaptezeci), 19 februarie
 Cuvînt despre ..., 13 februarie
 Cuvînt despre ..., 21 februarie
 Cuvînt al Sfîntului Evagrie, despre ..., 28 februarie
 Cuvînt despre ..., 29 februarie
 Axentie, Preacuviosul, 14 februarie
 Cuvînt despre ..., 1 februarie
 Casian, Ioan, Preacuviosul, 29 februarie
 Cuvînt despre ..., 15 februarie
 Cuvînt al Sfîntului Efrem, despre ..., 17 februarie
 Cuvînt de învățătură al Sfîntului Efrem, către ..., 18 februarie
 Cuvînt despre ..., 20 februarie
 Chemarea lui Dumnezeu (Cuvînt al Sfîntului Antioh), despre ..., 25 februarie
 Chira, Sfînta, 28 februarie
 Citirea cărților, Cuvînt despre ..., 4 februarie
 Daniil, Mucenicul, 16 februarie
 Cuvînt despre ..., 28 februarie
 Eustatie, Arhiepiscopul Antiohiei, 21 februarie
 Felicitas, Mucenița, 1 februarie
 Filimon, Sfîntul Apostol (din cei șaptezeci), 19 februarie
 Frica de Dumnezeu, Cuvînt al Sfîntului Ghenadie, despre ..., 19 februarie
 Cuvînt al Sfîntului ..., despre slujirea cuvîntului, 29 februarie
 Haralambie, Mucenicul, 10 februarie
 Ieremia, Mucenicul, 16 februarie
 Ilie, Mucenicul, 16 februarie
 Învățatură a ..., despre ispite și primejdii, 13 februarie
 Întîia și a doua aflare a cinstului cap al ..., 24 februarie
 Ioan, Varsanufie, Preacuviosul, 29 februarie
 Isidor, Pelusiotul, Preacuviosul, 4 februarie
 Cuvînt din viața ..., 4 februarie
 Ispită, Învățatură a Sfîntului Ioan Gură de Aur, despre ..., 13 februarie
 Iulian, Mucenicul (din Capadochia), 16 februarie
 Întîmpinarea Domnului (Înainte-prăznuirea), 1 februarie
 ... nostru, Iisus Hristos, 2 februarie
 Leon, Episcopul Cataniei, Preacuviosul, 20 februarie
 Leon, Sfîntul (papă al Romei), 18 februarie
 Marana, Sfînta, 28 februarie
 Martinian, Preacuviosul, 13 februarie
 Maxim, Mucenicul, 28 februarie
 Meletie, Arhiepiscopul, ..., 12 februarie
 Mindrie, Povestire despre căderea celor mîndri, 27 februarie
 Aflarea moaștelor Sfîntilor ..., din Evghenia, 22 februarie
 Nichifor, Mucenicul, 9 februarie
 Viața și pătîmirea ..., 15 februarie
 Pamfil, Mucenicul, 16 februarie
 Partenie, Cuviosul, 7 februarie
 Pavel, Mucenicul (din Iamnia), 16 februarie
 Păcat, Cuvînt al Sfîntului Antioh, despre ..., 20 februarie
 Perpetua, Mucenița, 1 februarie
 Plingere, Cuvînt despre ..., 10 februarie
 Cuvînt despre ..., 23 februarie
 Cuvînt despre ..., 26 februarie
 Policarp, Mucenicul, 23 februarie
 Porfirie, Mucenicul, 16 februarie
 Porfirie, Preacuviosul (Episcopul Gazei), 26 februarie
 Procopie Decapolitul, Preacuviosul, 27 februarie
 Samuil, Mucenicul, 16 februarie
 Seleucus, Mucenicul, 16 februarie
 Simeon, Sfîntul și Dreptul, 3 februarie
 Cuvînt despre ..., 21 februarie
 Cuvînt despre ..., 23 februarie
 Cuvînt al Sfîntului Evagrie despre mîntuirea ..., 25 februarie
 Tarasie, Arhiepiscopul, 25 februarie
 Tăcere, Cuvînt despre ..., 4 februarie
 Teodor, Strătilat, 8 februarie
 Teodor Tiron, Mucenicul, 17 februarie
 Teodul, Mucenicul, 16 februarie
 Timotei, Cuviosul (din Simboli), 21 februarie
 Trifon, Mucenicul, 1 februarie
 Valent, Mucenicul, 16 februarie
 Cuvînt al ..., despre mîndrie, 26 februarie
 Vasilie, Mărturisitorul, 28 februarie
 Vlasie, Mucenicul, 11 februarie
 Vucol, Preacuviosul, 6 februarie
 Zaharia, Proorocul, 8 februarie